

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI

YENİ TOPLUMSAL HAREKETLER VE YENİ BİLGİ VE
İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ: TÜRKİYE'DEKİ NÜKLEER KARŞITI
PLATFORM ÖRNEĞİ

Hilal ATİLLA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA / 2017

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI**

**YENİ TOPLUMSAL HAREKETLER VE YENİ BİLGİ VE
İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ: TÜRKİYE'DEKİ NÜKLEER KARŞITI
PLATFORM ÖRNEĞİ**

Hilal ATİLLA

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Marella BODUR ÜN

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Harun ARIKAN

Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. Sevgi BALKAN ŞAHİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA / 2017

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne;

Bu çalışma, jürimiz tarafından Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Yrd. Doç. Dr. Marella BODUR ÜN
(Danışman)

Üye: Prof. Dr. Harun ARIKAN

Üye: Yrd. Doç. Dr. Sevgi BALKAN ŞAHİN

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

18/01/2017

Prof. Dr. H. Mahir FİSUNOĞLU
Enstitü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ETİK BEYANI

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

18/ 01 / 2017

İMZA

Hilal Atilla

ÖZET

YENİ TOPLUMSAL HAREKETLER VE YENİ BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ: TÜRKİYE’DEKİ NÜKLEER KARŞITI PLATFORM ÖRNEĞİ

Hilal ATİLLA

Yüksek Lisans Tezi, Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Marella BODUR ÜN

Ocak 2017, 173 sayfa

Son yıllarda gözlemlenen çevrimiçi aktivizm örnekleri, çevrimiçi ortamlarda oluşan sosyal ağlar ve internet yoluyla mobilize olan toplumsal hareketlerin ortaya çıkışı, yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) ve toplumsal hareketler ilişkisinin önemine dikkat çekmektedir. Toplumsal hareketler tarafından giderek daha fazla kullanılan yeni BİT, toplumsal hareketler çalışmalarında da kendine yer edinmeye başlamıştır.

Bu çalışma yeni BİT’nin toplumsal hareketler üzerindeki etkilerine odaklanarak literatüre katkı yapmayı amaçlamaktadır. Araştırmada olası etkiler iki farklı nokta üzerinden analiz edilmektedir: toplumsal hareketlere dair sosyal ağlar ve mobilizasyon yapıları. Analiz sürecinde Türkiye’deki Nükleer Karşıtı Platform (NKP) örneği kullanılarak, Platform ve destekçilerinin aktif olarak kullanmakta olduğu yeni iletişim teknolojilerinin (NKP’nin resmi internet sitesi ve sosyal medya sayfaları) kullanım amaçları, sağladığı avantajlar ve/veya dezavantajlar ve bu yeni BİT’nin destekçiler ve NKP arasındaki yüz yüze iletişimin yerini alıp alamayacağı gibi konulara yer verilmiştir. Analiz sonucunda yeni BİT’nin toplumsal hareketler için önemli birer koordinasyon, iletişim ve haber kanalı aracı olduğu belirlenmekle beraber, katılımı artırmak ve hareketin devamlılığını sağlamak için çevrimdışı ve çevrimiçi iletişim kanallarının beraber kullanılmasının ideal olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Toplumsal Hareketler, Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Sosyal medya, Facebook, Twitter, Sosyal ağlar, Yeni medya, Mobilizasyon, Nükleer Karşıtı Platform, Türkiye

ABSTRACT**NEW SOCIAL MOVEMENTS AND NEW INFORMATION AND
COMMUNICATION TECHNOLOGIES: THE CASE OF ANTI-NUCLEAR
PLATFORM IN TURKEY****Hilal ATILLA****Master's Thesis, Department of International Relations****Advisor: Asst. Prof. Dr. Marella BODUR ÜN****January 2017, 173 pages**

Of late, examples of online activism, formation of online social networks and the emergence of internet mobilized social movements have called attention to the importance of the relationship between social movements and new Information and Communication Technologies (ICTs). These new technologies, which are being used more and more often by both individuals and social movement organizations, have become increasingly more important in social movement studies.

This study focuses on the impact new ICTs have on social movements. The possible effects are analyzed under two distinct headings: movement networks and mobilization structures. As a case study we use the Anti-Nuclear Platform in Turkey in terms of its use of new ICTs (namely, its official website and social media pages); consequent advantages and/or disadvantages of these new ICTs; and whether or not they are adequate substitutes for face-to-face interaction between the Platform and its supporters. While the study reveals that new ICTs serve as important tools for coordination, communication and broadcasting for the Platform, it has been concluded that in order to ensure sustainability of the movement and to increase the potential movement participants, it is ideal to use both online and offline communication channels.

Keywords: Social Movements, New Information and Communication Technologies, Social media, Facebook, Twitter, Social networks, New media, Mobilization, Anti-Nuclear Platform, Turkey

ÖNSÖZ

Öncelikle araştırma ve tez yazım sürecinde sabrı, anlayışı, bilgisi ve tecrübesiyle bana yol gösteren, güven veren ve benimle beraber emek harcayan danışmanım Yrd. Doç. Dr. Marella Bodur Ün'e en içten teşekkürlerimi sunarım. Değerli hocamın desteği ve rehberliği olmadan bu çalışma tamamlanamazdı. Kendisiyle çalışma fırsatına sahip olduğum için kendimi ayrıcalıklı sayıyorum.

Yüksek Lisans tez jürimde olmayı kabul ederek değerli görüşleri ve farklı bakış açılarıyla beni yönlendiren Prof. Dr. Harun Arıkan ve Yrd. Doç. Dr. Sevgi Balkan Şahin'e, veri toplama aşamasında görüşme isteğimi geri çevirmeyerek sorularıma içtenlikle yanıt veren Nükleer Karşıtı Platform yetkilileri Metin Gürbüz, Erkan Demir, Zeki Karataş, Ali Seçer ve Anonim'e ve ricamı kırmayarak kendilerine gönderdiğim anket formlarını sabırla dolduran Mersin Nükleer Karşıtı Platform Facebook grubu üyelerine araştırmama yaptıkları önemli katkılardan dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak yazım sürecinin en stresli zamanlarında bile eğlenceli yorumlarıyla beni neşelendirmeyi başaran ve destek veren sevgili arkadaşlarım Yasemen Özfindık Kotik, Melis Doğan ve Bengisu Görgün'e, duaları için anneanneme, bu zorlu süreçte her daim desteğini hissettiren babama, özellikle de aralıksız ve yoğun çalıştığım zamanlarda hayatımı kolaylaştırmak için elinden geleni yapan ve tüm sıkıntılarımı paylaşan anneme sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Hilal Atilla

Not: Bu araştırma Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir (Proje no: SYL-2016-5687).

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	Sayfa iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
TABLolar LİSTESİ.....	xi
EKLER LİSTESİ.....	xiv

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Amacı	1
1.2. Çalışmanın Önemi	1
1.3. Çalışmanın Yöntemi	2
1.4. Çalışmanın Sınırlılıkları	3

BÖLÜM II

TOPLUMSAL HAREKETLER VE YENİ BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ

2.1. Toplumsal Hareketler.....	4
2.1.1. Toplumsal Hareketler Nedir?.....	8
2.1.2. Toplumsal Hareketlere Farklı Yaklaşımlar.....	9
2.1.2.1. Kaynak Mobilizasyonu Teorisi.....	9
2.1.2.2. Yeni Toplumsal Hareketler Teorisi.....	13
2.1.3. Toplumsal Hareketler ile İlgili Kavramlar.....	15
2.1.3.1. Sosyal Ağlar.....	15
2.1.3.2. Çerçeveleme ve Medya.....	17
2.1.3.3. Fırsat ve Mobilizasyon Yapıları.....	20
2.2. Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT).....	23

2.2.1. Bilgi Toplumu ve Yeni Medya.....	24
2.3. Yeni BİT'nin Toplumsal Hareketlere Etkileri.....	29
2.3.1. Sosyal Ağlar Yönünden.....	29
2.3.2. Örgütlenme Yönünden.....	31
2.3.3. Çerçeveleme ve Medya Yönünden.....	33

BÖLÜM III

YENİ BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN TOPLUMSAL HAREKETLERE ETKİLERİ: TÜRKİYE'DEKİ NÜKLEER KARŞITI PLATFORM ÖRNEĞİ

3.1. Nükleer Karşıtı Platform (NKP) ve Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri.....	39
3.1.1. NKP Nedir?.....	39
3.1.1.1. Platformun Ortaya Çıkışı.....	39
3.1.1.2. Platformun Yapısı.....	45
3.1.1.3. Platformun Hedefleri.....	46
3.1.2. Nükleer Karşıtı Platform ve Yeni BİT.....	48
3.1.2.1. NKP'ye Ait İnternet Sitesi.....	48
3.1.2.2. NKP'nin Aktif Olduğu Dijital Sosyal Ağlar.....	49
3.2. Anket Araştırması Sonuçları.....	50
3.2.1. Araştırmanın Yöntemi.....	50
3.2.2. Bulgular ve Yorumlar.....	53
3.2.2.1. Sosyo-demografik Veriler.....	53
3.2.2.2. NKP'nin İnternet Tabanlı İletişim Platformları Üzerindeki Varlığı.....	60
3.2.2.3. NKP'nin Yeni Medya Öğelerinin Üyelerin Eylem ve Etkinliklere Katılım Kararına Etkileri.....	74
3.2.2.4. Mersin NKP Facebook Grubu Üyelerinin Grubu Kullanım Amaçları ve Diğer Üyelerle Olan İlişkileri.....	81
3.2.2.5. Grup Üyeleri Arasındaki Bağ Gücü.....	86
3.2.2.6. NKP'nin Çevrimiçi Kanalları ve Çevrimdışı Etkileşim.....	95
3.3. Mülakat Analizi.....	98

3.3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	98
3.3.2. Yeni Medya Teknolojilerinin NKP Tarafından Kullanım Amaçları.....	99
3.3.3. Yeni Medya Teknolojilerinin NKP Üzerindeki Etkileri.....	100
3.3.4. NKP, Geleneksel Basın ve Yeni Medya Teknolojileri.....	101
3.3.5. İnternet Aracılığıyla İletişim ve Yüz Yüze Etkileşim.....	103
3.4. Elde Edilen Bulgulara Genel Bakış.....	105

BÖLÜM IV

SONUÇ	109
--------------	------------

KAYNAKÇA.....	112
EKLER.....	127
ÖZGEÇMİŞ.....	173

KISALTMALAR LİSTESİ

YTHT:	Yeni Toplumsal Hareketler Teorisi
KMT:	Kaynak Mobilizasyonu Teorisi
BİT:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri
NKP:	Nükleer Karşıtı Platform
EMO:	Elektrik Mühendisleri Odası
TMMOB:	Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
STK:	Sivil Toplum Kuruluşu
TAEK:	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1. Güvenirlik İstatistikleri.....	52
Tablo 2. Yaş Dağılımı.....	53
Tablo 3. Cinsiyet Dağılımı.....	54
Tablo 4. TÜİK Cinsiyet Dağılımı.....	55
Tablo 5. Eğitim Düzeyi.....	55
Tablo 6. Yerleşim Yeri Dağılımı.....	56
Tablo 7. Çalışma Durumu.....	57
Tablo 8. Meslek Grubu.....	58
Tablo 9. Aylık Gelir Düzeyi.....	59
Tablo 10. İnternet Erişim İmkânı Genel Yüzdelere.....	59
Tablo 11. İnternet Erişim İmkânı Çoklu Seçim Yüzdeleri.....	60
Tablo 12. NKP'nin Varlığından Nasıl Haberdar Oldunuz?.....	61
Tablo 13. NKP'yi Destekleme Kararını Etkileyen Unsurlara Dair Genel Yüzdelere.....	63
Tablo 14. NKP'yi Destekleme Kararını Etkileyen Unsurlara Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri.....	64
Tablo 15. NKP'nin Resmi Yeni Medya Kanallarının Takip Edilme İstatistikleri.....	65
Tablo 16. NKP'nin Resmi Sosyal Medya Sayfalarının Ziyaret Edilme Sıklıkları.....	67
Tablo 17. NKP'nin Resmi Facebook Sayfasının Kullanım Amaçlarına Dair Genel Yüzdelere.....	68
Tablo 18. NKP'nin Resmi Facebook Sayfasının Kullanım Amaçlarına Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri.....	68
Tablo 19. NKP'nin Resmi Twitter Sayfasının Kullanım Amaçlarına Dair Genel Yüzdelere.....	69
Tablo 20. NKP'nin Resmi Twitter Sayfasının Kullanım Amaçlarına Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri.....	70
Tablo 21. NKP'nin Resmi İnternet Sitesinin Kullanım Amaçlarına Dair Genel Yüzdelere.....	71
Tablo 22. NKP'nin Resmi İnternet Sitesinin Kullanım Amaçlarına Dair Çoklu	

Seçim Yüzdeleri.....	71
Tablo 23. Geleneksel Basın Organlarında NKP ile İlgili Bir Habere Rastladınız mı?.....	73
Tablo 24. Geleneksel Basında Yer Alan NKP Haberlerinin Doğruluğu ve Yeterliliği.....	73
Tablo 25. Etkinlik veya Eylemlere Katılma Kararını Etkileyen Öğelerin Genel Yüzdeleri.....	74
Tablo 26. Etkinlik veya Eylemlere Katılma Kararını Etkileyen Öğelerin Çoklu Seçim Yüzdeleri.....	75
Tablo 27. Bugüne Kadar Herhangi Bir NKP Etkinliğine veya Eylemine Katıldınız mı?.....	76
Tablo 28. Eylem veya Etkinliklere Katılmama Nedenlerine Dair Genel Yüzdeleri.....	77
Tablo 29. Eylem veya Etkinliklere Katılmama Nedenlerine Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri.....	77
Tablo 30. Katıldığınız Etkinlik ve/veya Eylemlerin Varlığından Nasıl Haberdar Oldunuz?.....	79
Tablo 31. Etkinlik ve Eylemlere Dair Bilgilenme Konusunda Faydalılığı.....	80
Tablo 32. Mersin NKP Grup Sayfasından Nasıl Haberiniz Oldu?.....	81
Tablo 33. Mersin NKP Grup Sayfasını Ne Sıklıkla Ziyaret Ediyorsunuz?.....	82
Tablo 34. Sizin Aracığınızla Gruptan Haberdar Olan ve NKP'ye Destek Veren Arkadaşlarınız/Tanıdıklarınız Oldu mu?.....	83
Tablo 35. Grubu Üyelerinin Etkinlik veya Eylemelere Katılım Kararına Etkiler.....	84
Tablo 36. Katılımcıların Görüşleri	85
Tablo 37. Mersin NKP Facebook Grubuna Katıldıktan Sonra Tanıdığınız Grup Üyeleri Var mı?.....	87
Tablo 38. Bu Üyeler Arasında Arkadaşınız Olarak Nitelendirdiğiniz Üye(ler) Var mı?.....	87
Tablo 39. Bu Üyeler Arasında Yakın Arkadaşınız Olarak Nitelendirdiğiniz Üye(ler) Var mı?.....	88
Tablo 40. Bu Üyeler Arasında İnternet Ortamı Dışında Yüz Yüze Görüşmek	

İstedığınız Kişi/Kişiler Var mı?.....	88
Tablo 41. Grup Dışında İletişime Dair Genel Yüzdeler.....	89
Tablo 42. Grup Dışında İletişime Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri.....	89
Tablo 43. Bu Bireylerle Grup Dışında Ne Sıklıkla Görüşüyorsunuz?.....	90
Tablo 44. İletişimlerinde Yer Verilen Konulara Dair Genel Yüzdeler.....	91
Tablo 45. İletişimlerinde Yer Verilen Konulara Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri.....	91
Tablo 46. Bu Bireylerle Telefon Numaranız ve Adresiniz Gibi Özel Bilgilerinizi Paylaşıyor musunuz?.....	92
Tablo 47. Bu Üyeler Arasında Tavsiyesini İsteddiğiniz ya da Sizden Tavsiye İsteyen Oldu mu?.....	92
Tablo 48. Bu Üyeler Arasında Yardımını İsteddiğiniz ya da Sizden Yardım İsteyen Oldu mu?.....	93
Tablo 49. Yaşadığınız Şehirde NKP'nin Bir Yerel Birimi Var mı?.....	96
Tablo 50. Varsa Bu Birimde Aktif misiniz?.....	96
Tablo 51. Yoksa Olmasını İster misiniz?.....	97
Tablo 52. Çevrimiçi Kanalları mı Yoksa Yerel Kanalları mı Tercih Ediyorsunuz?.....	98

EKLER LİSTESİ

	Sayfa
EK 1. Anket Soruları.....	127
EK 2. Mülakat Soruları.....	143
EK 3. Gazete Haberleri.....	146

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışma, yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin (BİT) toplumsal hareketler üzerindeki etkilerini bir toplumsal hareket ve/veya toplumsal hareket organizasyonuna dair sosyal ağlar ve mobilizasyon yapıları yönlerinden inceleyerek aşağıdaki sorulara cevap bulmayı hedeflemektedir:

- Toplumsal hareketler ve toplumsal hareket platformları yeni medya araçları sayesinde daha verimli iletişim, mobilizasyon ve eylem koordinasyonu sağlayabiliyor mu?
- Yeni BİT'nin kullanımının toplumsal hareketlerin destekçi sayısını artırmaya etkisi nedir?
- Yeni BİT'nin kullanımının eylem ve/veya etkinliklere katılımı artırmaya etkisi nedir?
- Destekçilerin dijital ortamda oluşturduğu sosyal ağlar, geleneksel sosyal ağlar kadar işlevsel mi?
- Destekçilerin çevrimiçi sosyal ağlar üzerinden geliştirdikleri bağlar ne kadar güçlü?
- İnternet tabanlı iletişim teknolojileri toplumsal hareketler için birer alternatif haber kanalı olarak kullanılıyor mu?
- Yeni BİT toplumsal hareketler için birebir yüz yüze iletişimin yerini doldurabiliyor mu?

1.2. Çalışmanın Önemi

Literatürde toplumsal hareketler ve yeni medya ile ilgili hâlihazırda yapılmış olan araştırmaların büyük çoğunluğu yeni iletişim teknolojilerinin toplum üzerindeki etkileri (Castells, 2012; Van Dijk, 2006) ve dolayısıyla da toplumsal hareketlerin mobilizasyon, iletişim ve protesto süreçlerine olan etkileri yönünde olmuştur.

Toplumsal hareketler ve yeni medya ögelerinin etkileşimi üzerine yapılan çalışmaların büyük kısmı incelemelerinde kolektif kimlik oluşumu (Diani, 2000; Breuer, 2012), iletişim (Van Aelst ve Walgrave, 2004; Garrett, 2006; Tüfekçi ve Wilson, 2012; Breuer, 2012; Diani, 2000; Bieberstein, 2010), koordinasyon (Tüfekçi ve Wilson, 2012; Van Aelst ve Walgrave, 2004; Bieberstein, 2010), çerçeveleme (Şen, 2012), çevrimiçi aktivizm (Garrett, 2006), negatif etkiler (Van Laer ve Van Aelst, 2010) ve örgütlenme süreci (Stock, 2011; Moghanizadeh, 2013; Spier, 2011; Çaycı ve Karagülle, 2014; Sayımer, 2014) gibi temalara yer vermiştir. Türkiye’deki toplumsal hareket literatürüne bakıldığında ise tamamlanmış ve erişilebilir durumda olan çalışmalardan 8 tanesi internet temelli iletişim platformları ile ilgilidir. Çalışmaların ele aldığı temalar arasında medya temsili (Tağ Kalafatoğlu, 2010), dijital aktivizm (Furuncu, 2014), yeni iletişim teknolojilerinin hareketin verimliliğine etkileri (Aksulu, 2013; Özınanır, 2009), sanal kamusal alanlar (Çöteli, 2015), ağ toplumu (Kızmaz, 2014), enformasyon toplumu (Şener, 2006) ve internet temelli hareket repertuvarları (Şendeniz, 2012) bulunmaktadır. Kapsamına Nükleer Karşıtı Platform’u (NKP) dahil eden bir çalışma ise (Udum, 2010) hükümet ve nükleer karşıtı gruplar tarafından nükleer enerji kavramına yüklenen zıt anlamların nasıl üretildiğini incelemektedir. Bu çalışma ise toplumsal hareketler ve yeni medya ilişkisini hem örgütlenme hem de sosyal ağlar yönünden inceleyecektir. Yapılacak olan araştırma Türkiye’de Nükleer Karşıtı Platform’un kullandığı yeni medya teknolojilerinin çevrimiçi ve çevrimdışı sosyal ağlara, Platform’un iletişim ve koordinasyon süreçlerine ve hareketin medyadaki temsiline olan etkisini ortaya koyarak literatüre katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

1.3. Çalışmanın Yöntemi

Öncelikle araştırmanın ilk bölümünde teorik çerçeveyi açıklamak amacıyla toplumsal hareketler ve Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanlarında detaylı literatür taraması yapılmıştır. Araştırmanın temelini oluşturacak teori ve kavramlar ayrıntılı bir şekilde tanımlandıktan sonra Nükleer Karşıtı Platform’un geçmişi, oluşumu, yapısı ve yeni BİT’ye dair çalışma düzeni hakkında bilgi verilmiştir. Sonraki aşamada yeni BİT’nin NKP’ye etkilerini belirlemeye yönelik veri toplama aşamasında kullanılacak yöntemler arasında anket çalışması ve yarı yapılandırılmış

mülakatlar bulunmaktadır. Yapılacak olan çevrimiçi anketin evrenini NKP'nin aktif olduğu yeni medya kanallarını takip eden bireyler oluştururken, örneklem ise bu platformlarda paylaşılacak olan anketi tamamlayan kullanıcılardan meydana gelmektedir. Diğer yandan, NKP'nin organizasyon, yürütme ve yeni medya kullanımı alanlarında ulaşılabilen yetkili mensuplarıyla yarı yapılandırılmış mülakatlar yapılmıştır.

1.4. Çalışmanın Sınırlılıkları

Araştırmaya dair en önemli sınırlılık anketin çevrimiçi ortamda yapılmış olması ve bununla alakalı olarak örneklem kümesinin önceden belirlenememekte oluşudur. Araştırma evreninin doğası nedeniyle evreni oluşturan bireylere ulaşmak için en verimli yöntem olarak çevrimiçi anket seçilmiştir. Diğer yandan yarı yapılandırılmış mülakatlar için adaylar belirlenirken çalışmanın veri toplama döneminde ulaşılabilir olan Nükleer Karşıtı Platform yetkilileri seçilmiştir.

BÖLÜM II

TOPLUMSAL HAREKETLER VE YENİ BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ

Bu bölümde çalışmanın teorik çerçevesini oluşturacak olan teoriler ve analiz aşamasında elde edilen verileri yorumlamada kullanılacak kavramlar tanımlanacaktır. Bölümün ilk kısmında toplumsal hareket teorilerinin tarihine dair kısa bir giriş yapıldıktan sonra, toplumsal hareketin tanımlarına yer verilecektir. Daha sonra, sosyal ağlar, medya ve çerçeveleme ve fırsat ve mobilizasyon yapıları kavramları açıklanacaktır. Bu kısımda son olarak toplumsal hareketler alanındaki temel yaklaşımlar incelenecektir.

Bu bölümün ikinci kısmında araştırmanın odak noktalarından biri olan yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kavramı tartışılacaktır. Daha sonra ise yeni BİT ile yakından ilgili olan “bilgi toplumu” ve “yeni medya” kavramları ayrı bir bölümde incelenerek bu konuyla ilgili farklı bakış açıları ve tanımlara yer verilecektir.

Bölümün son kısmında ise, yeni BİT’nin toplumsal hareketler üzerindeki etkileri sosyal ağlar, örgütlenme ve çerçeveleme olmak üzere üç farklı yönden detaylı olarak irdelenecektir.

2.1. Toplumsal Hareketler

Toplumsal hareket teorilerinin evriminden bahsederken ilk akla gelen isimlerden biri Karl Marx’tır. “Hareket” terimini sıkça kullanan klasik Marksizmin öncüleri bu terime dair belirgin bir teori geliştirmiş olmasa da Marksizm, “toplumsal hareketler için toplumsal hareketlerden geliştirilmiş” bir teoridir (Barker, Cox, Krinsky ve Nilsen, 2013, s.1). Marx ve Engels’in çalışmaları dönemin popüler hareketleri sayesinde ortaya çıkan tartışma, teori, tecrübe ve çatışmaların damıtılmasından doğmuştur (Barker vd., 2013). Endüstrileşme, kentleşme ve basılı yayının beraberinde getirdiği toplumsal değişikliklerin etkisiyle toplumsal hareketler on dokuzuncu yüzyıl boyunca büyümeye ve yayılmaya devam etmiştir.

Toplumsal hareketlere dair ilk sistematik düşünce bu dönemin gittikçe yükselen hareketlerinin, seçkinler tarafından görmezden gelinemeyecek bir seviyeye yaklaşmasıyla beraber ortaya çıkmıştır (Çetinkaya, 2008). Fransız psikolog Gustave Le Bon (2001) tarafından geliştirilen “kalabalıklar” (*crowds*) adlı yaklaşıma göre kalabalık içindeki bireylerin bilinçli kişilikleri kaybolur ve kolektif bir zihnin parçası haline gelirler. Le Bon’a göre duygu ve düşüncelerin bulaşıcı olduğu bu yığın içindeki bireylerin zihinsel yetenekleri zayıflamıştır. Kalabalığın parçası olan birey artık içgüdüleriyle hareket eden ilkel bir yaratıktır. Bu yüzden kalabalıklar yalnızca yıkıcı bir potansiyele sahip olabilirler.

Le Bon, kolektif davranışı olumsuz ya da irrasyonel olarak nitelendiren tek teorisyen değildir. Ted Gurr (1970) *Why Men Rebel* adlı kitabında bahsettiği siyasal şiddet olgusunu bir siyasal rejime ve rejimin aktörlerine yönelik kolektif saldırı olarak tanımlamaktadır. Gurr’a göre bireyler hak ettiklerine inandıkları ve sahip olmak istedikleri ile bunları elde etme imkânları arasında büyük bir mesafe olduğunu hissederlerse düş kırıklığı ve öfkeye kapılmaktadırlar. Bu mesafe arttıkça insanların kızgınlıkları da artmakta ve hissedilen bu öfke ve kızgınlık zamanla saldırganlık ve şiddete dönüşmektedir. Gurr’un analizinde kolektif davranış olumsuz bir ışıktaki ele alınmış ve hareketin katılımcıları şiddete yatkın ve yıkıcı olarak nitelendirilmiştir. Gurr, kolektif davranışın irrasyonel olduğuna dair bir iddiada bulunmasa da bunun arkasındaki itici gücün bireylerin beklentileri ve gerçeklikleri arasındaki uzaklıktan doğan öfke ve kızgınlık olduğunu dile getirmiştir. İnsanları mobilize eden rasyonel düşünce değil duygulardır.

Diğer yandan William Kornhauser (1959) *The Politics of Mass Society* adlı çalışmasında kolektif davranışı toplumsal izolasyona verilen bir tepki olarak tanımlamaktadır. Hızla gelişen bir takım toplumsal değişimler bireyleri normal ilişkilerinden kopararak yabancılaşma ve endişe hislerine yol açabilmektedir. Bu şartlar altındaki parçalanmış toplumlar da seçkinler tarafından güdülenmeye meyillidir. Kornhauser’a göre kitle hareketlerinin yıkıcı ve uç hedefleri vardır. Benzer biçimde Eric Hoffer da (1951) toplumsal değişimler sonucu ortaya çıkan yabancılaşma ve izolasyon algısına dikkat çekerek yabancılaşmış ve irrasyonel bireylerin bir kimlik ve aidiyet duygusu edinebilmek için toplumsal hareketlere katıldığını savunmaktadır.

Hoffer ve Kornhauser'ın aksine Ralph Turner ve Lewis Killian (1987) kolektif davranışın yalıtım sonucunda ortaya çıktığı görüşüne katılmamaktadır. Turner ve Killian'a göre bireysel davranışa yön vermekte olan standart normların geçerli olmadığı beklenmedik durumların ortaya çıkması insanlar arasında belirsizlik ve akıl karışıklığına neden olmaktadır. Bu gibi tetikleyici olay ve değişen şartlara tepki olarak ve anlam verilemeyen durumu yeniden tanımlamak için bir araya gelen insanlar karşılıklı etkileşim ve fikir alışverişi aracılığıyla yeni normlar geliştirmektedirler. Yani kolektif davranışa katılan bireyler birbirinden farkı olmayan, ilkel, düşünmeden hareket eden, ya da mantıksız yaratıklar değildir. Tam tersine bir kolektif davranışın ortaya çıkabilmesi için birbirinden farklı özelliklere sahip bireylerin karşılıklı duygu ve fikir alışverişinde bulunması gerekmektedir.

Turner ve Killian gibi Neil Smelser (1962) da bir toplumsal hareketin ani ve beklenmedik bir biçimde ortaya çıktığı fikrine katılmamaktadır. Smelser hareketin katılımcılarından bahsederken irrasyonel kelimesini kullanmamıştır ancak bu bireylerin gerçeküstü inanç ve beklentileri olduğundan bahsetmektedir. Smelser'e göre toplumsal hareketler yapısal sorunlar sonucu ortaya çıkar ve deneysel olarak açıklanabilirler. Yani hareketlerin oluşumu açısından katılımcıların psikolojik yapıları değil toplumsal ve yapısal faktörler önemlidir. Turner ve Killian'dan farklı olarak Smelser, kolektif davranış incelerken normlara değil onun yerine mahrumiyet, eşitsizlik, adaletsizlik gibi yapısal sıkıntılara odaklanmıştır.

Kolektif davranış yaklaşımının 1960'lı yıllarda yükselişe geçen çeşitli hareketleri—sivil haklar hareketleri, öğrenci hareketleri, çevreci hareketler, etnik kimlik hareketleri, nükleer ve savaş karşıtı hareketler—açıklayamaması nedeniyle alanda yeni yönelimler oluşmuştur. Bu arayışlar sonucunda John D. McCarthy ve Mayer Zald tarafından geliştirilen iktisat odaklı Kaynak Mobilizasyonu Teorisi (KMT), 1970'ler boyunca alandaki hâkim model olmuştur. KMT'ye göre toplumsal hareketler ve harekete katılan bireyler, çıkar peşindeki *rasyonel* aktörlerdir. Ayrıca toplumsal hareketlerin temel kaynağı sistemdeki veya toplumdaki sıkıntılar değildir. Zira bunlar her zaman mevcuttur. Bu sıkıntıların bir toplumsal harekete dönüşebilmesi için örgütsel yapı, çeşitli kaynaklar ve seçkinlerden sağlanan destek gereklidir (McCarthy ve Zald, 1977). Önemi vurgulanan “toplumsal hareket organizasyonları”nın stratejik görevleri

“destekçileri mobilize etmek, halktan ve seçkinler arasından destekçi sağlamak ve hedefleri gerçekleştirmek”tir (McCarthy ve Zald, 1977, s.1217).

KMT’nin siyasi fırsatlar yaklaşımı (*political opportunity approach*) ile eklemlenmiş versiyonu ise, toplumsal hareketleri “dışlanmış grupların kendi çıkarları için yeterli siyasal nüfuz mobilize etme çabası” olarak tanımlamaktadır (McAdam, 1982, s.36). İktisat odaklı KMT ile birçok ortak noktaya sahip olan bu yaklaşıma göre, toplumsal hareketler psikolojik değil siyasal birer olgudur. Ayrıca bir hareketin oluşumu ekonomik faktörlerden ziyade, fırsat ve engellerle ilgilidir (Tarrow, 1998; McAdam, 1982). Siyasal şartlar değiştikçe halkın belli kesimlerine yeni mobilizasyon fırsatları doğabilmektedir. Değişim halinde olan bu dış kaynaklı fırsat ve engeller bir toplumsal hareketi, mobilizasyon aşamasından olası siyasal etkilerine kadar her yönden etkilemektedir (Meyer, 2004).

Ancak bu ekonomi ve siyasal fırsat odaklı paradigmlar hareketlerin kültürel boyutunu kaçırarak anlamlarını incelemede başarısız kalmaktadır. Toplumsal hareket literatüründe fark edilen bu açık, Yeni Toplumsal Hareketler Teorisi’ne (YTHT) yer açmıştır. Kenan Çayır’ın (1999) tanımıyla: “Yeni sosyal hareket teorisyenleri yeni hareketlerin siyasi düzlemde değişikliği hedefleyen sosyopolitik yönünü değil, mevcut değerler, normlar ve kimlik yapılarında değişim taleplerini simgeleyen sosyokültürel boyutunu öne çıkarırlar” (s. 23). YTHT, sınıf kimliğine ek olarak toplumsal cinsiyet, cinsel tercih ve etnik köken gibi kimliklerin de önemine işaret etmiştir. YTHT, gücü ve nüfuzu artıran “stratejiler” yerine otonomluk ve self determinasyon süreçlerini, materyal kaynaklardan ziyade post-materyalist değerlerin rolünü vurgulamaktadır (Buechler, 1995).

Zamanla bu siyasal fırsat ve ekonomi merkezli yaklaşımların analizlerine kolektif eylem çerçeveleri, kolektif kimlik ve sosyal ağlar gibi kültürel öğeler de dâhil edilerek sınırlarının genişletilmesiyle Toplumsal Hareket Çalışmaları’nın en önemli teorileri birbirlerine yaklaşmıştır (Çetinkaya, 2008). Toplumsal hareket teorisyenleri değişmekte olan şartlara— küreselleşme, giderek daha çeşitli hale gelen toplumlar, yeni iletişim teknolojilerinin yaygın kullanımı vb.— göre teorilerin çerçevelerini genişletmeye ve bu gelişmelerin toplumsal hareketler için anlamını analiz etmeye devam etmektedir.

2.1.1. Toplumsal Hareketler Nedir?

Toplumsal hareket kavramına dair literatürde kabul edilen ortak bir tanım bulunmamaktadır. Toplumsal hareket teorilerinin evrimine ayrılan bölümde de görüldüğü gibi her bir yaklaşım toplumsal hareketleri analiz çerçevesine dâhil olan ögeler kapsamında tanımlamakta ve toplumsal hareketler teorilerinin hangi noktalara odaklanması gerektiğine dair farklı açıklamalar sunmaktadır. Her ne kadar kuramcılar analiz çerçevelerinde algılanan eksiklikler nedeniyle eleştiriliyor olsa da bu, çok fazla değişken içeren teorilerin ideal olduğu anlamına gelmemektedir. Teori, doğası gereği sınırlı olmak zorundadır. Çok fazla şey açıklamaya çalışan bir teori bazen sonunda hiçbir şey açıklayamayacak konuma gelebilmektedir (Gamson ve Meyer, 1996).

McCarthy ve Zald (1977) toplumsal hareketi “bir sosyal yapının belli yönlerini ve/veya toplumdaki kazanç dağılımını değiştirmeye yönelik bir dizi düşünceler ve inançlar” olarak ifade ederek bu kapsamda kaynak, organizasyon ve stratejiye odaklanmıştır (s. 1217-18). Doug McAdam (1982) ise hem KMT hem de Politik Fırsat modelinin toplumsal hareketleri temelde “dışlanmış grupların kendi çıkarları için kurumsal olmayan yollardan yeterli siyasal etki mobilize etmeye yönelik rasyonel girişimleri” olarak tanımlamıştır (s. 36-37). Bu tanımlamalara bakıldığında görülmektedir ki çıkarlarından başka eylemcileri birbirlerine bağlayan bir şey yoktur. Toplumsal hareketler dışlanmış grupların siyasal ve ekonomik güç elde etme ve sisteme dâhil olma çabalarından ibarettir.

Diğer yandan Alberto Melucci (1985) toplumsal hareketleri tanımlarken “dayanışmaya dayalı, bir çatışma taşıyan, yer aldığı sistemin sınırlarını zorlayan bir kolektif hareket biçimi” ifadesini kullanmıştır (s. 87). Melucci, hareketlerin sembolik yönünü öne çıkararak kolektif kimlik kavramına vurgu yapmıştır. Bir hareketin amacı sisteme katılımı artırmak ya da maddi kazançlar sağlamak değil, var olan problemlere dikkat çekmek ve yerleşik normları sorgulamak ve bunları dönüştürmektir. Melucci ile benzer ögeler içeren Donatella Della Porta ve Mario Diani’nin (2006) toplumsal hareket anlayışına göre aktörlerin belli bir kolektif kimliği paylaşıyor olması hareketin oluşumu için temel bir gerekliliktir. Bu aktörlerin muhaliflerle olan çatışmalarının doğası

kültürel ve/veya siyasal olabilmektedir (Melucci, 1985). Melucci, Della Porta ve Diani'nin perspektifleri, dayanışma hissi, paylaşılan normlar ve değerler ve anlam yaratma gibi kavramları da içine alarak, toplumsal hareket aktörlerini yalnızca çıkarlarının peşinde koşan bir grup olmaktan daha öteye taşımıştır.

Bu araştırmanın amaçları dâhilinde Mario Diani'nin (1992) *The Concept of a Social Movement* başlıklı çalışmasında toplumsal hareketlere getirdiği kapsamlı ve esnek tanım kullanılacaktır. Buna göre toplumsal hareket, toplumsal değişim sağlamak veya değişime karşı çıkmak amacıyla “siyasal veya kültürel bir çatışma içinde olan birden fazla birey, grup ve/veya organizasyon arasındaki paylaşılan bir kimliğe dayalı enformel etkileşimler ağı”dır (s. 13). Çalışma kapsamında ele alınacak olan Nükleer Karşıtı Platform (NKP) örneğine bakıldığında, ortak bir kimlik algısına ve dayanışma hissine sahip yerel tabanlı çeşitli kişi, kurum ve kuruluşların belirli bir amaç için bir araya gelmelerine olanak veren bir buluşma zemini olduğu görülmektedir. Bunlar her ne kadar gerektiğinde ortak amaçları için kaynaklarını paylaşıp beraber hareket ediyor olsalar da, otonomluklarını koruyarak istedikleri takdirde Platform'dan bağımsız çalışmalar da yürütebilmektedir.

2.1.2. Toplumsal Hareketlere Farklı Yaklaşımlar

2.1.2.1. Kaynak Mobilizasyonu Teorisi

Yoksunlukları ve sıkıntıları toplumsal hareketlerin arkasındaki asıl itici güç olarak kabul eden geleneksel kolektif davranış ekolünün aksine, Kaynak Mobilizasyonu Teorisi (*Resource Mobilization Theory* - KMT) bu şikâyetlerin ifadesini kolaylaştıran yapısal şartlara odaklanmıştır. KMT'ye göre bu sıkıntılar her zaman vardır; bunların toplumsal harekete dönüşmesini sağlayan ise erişilebilir kaynaklardaki, grup organizasyonundaki ve kolektif eylem fırsatlarındaki değişimlerdir (Jenkins, 1983; Opp, 2009). KMT'nin iktisat vurgulu kolu hareket oluşumunu incelerken hareket girişimciliği, kaynaklar ve profesyonel hareket örgütleri gibi kavramlara odaklanırken, siyasi fırsat vurgulu kolu ise siyasal yapılara, fırsatlara ve kısıtlamalara odaklanmaktadır (Jenkins, 1983; Opp, 2009).

İktisat Vurgulu Yaklaşım: KMT'nin iktisat vurgulu kolunu geliştiren ve detaylandıran John McCarthy ve Mayer Zald (1977), daha en başta, ortaya attıklarının “kısmi” (*partial*) bir teori olduğunu belirtmektedir. Bütün bir teorinin bazı unsurlarını verili kabul eden bu yaklaşımın varsayımları büyük ölçüde Amerikan örnekleri üzerinedir. Bu ikili, çalışmalarında, toplumsal hareketlerin daha önceden sosyologlar tarafından görmezden gelinen sorunlarına ve stratejik ikilemlerine odaklanmıştır. McCarthy ve Zald toplumsal hareketi, “bir sosyal yapının belirli yönlerini ve/veya toplumdaki kazanç dağılımını değiştirmeye yönelik bir dizi düşünce ve inanç” olarak tanımlamaktadır (s. 1217). McCarthy ve Zald'ın yaklaşımı, mobilize edilmesi gereken çeşitli kaynaklar; toplumsal hareketlerin diğer gruplarla olan bağlantıları ve başarı için dışsal desteğe bağımlılıkları ve hareketleri kontrol etmek için yetkililer tarafından kullanılan taktikler üzerinde durmaktadır. Kolektif davranışın sosyal psikolojisinden uzaklaşan bu yeni teorinin merkezi olarak nitelendirdiği noktalar arasında para, işgücü, meşruluk, imkân, altyapı, sosyal ağlar, dayanışma desteği, tecrübe ve kültürel kaynakların temini (Edwards ve McCarthy, 2004; Edwards ve Gillham, 2013); kaynak toplama sürecinde ve hareketin devamlılığı için gerekli olan bir organizasyon yapısı (Edwards ve McCarthy, 2004; McCarthy ve Zald, 1977); hareket grubu dışındaki birey ve örgütlerin iştirakını sağlama (Edwards ve McCarthy, 2004; McCarthy ve Zald, 1977); ve toplumsal hareket aktivitesine bireysel ve örgütsel katılımı açıklamak için maliyete ve kazanca odaklanma gerekliliği bulunmaktadır (McCarthy ve Zald, 1977).

Mancur Olson'un (1965) *Kolektif Eylemin Mantığı* adlı eserinden ilham alan KMT, analiz çerçevesine bu kitapta tanımlanan “free-rider” sorununu da dâhil etmiştir. Olson'a göre, büyük gruplardaki rasyonel ve kendi çıkarlarını düşünen bireyler, grubun ortak çıkarları için gönüllü olarak çabalamayacaktır; “her üyenin tercihi, maliyeti başkaları tarafından karşılanan kazançlardan faydalanmak olacaktır” (s. 21). Benzer biçimde bir toplumsal hareket sürecinde birey, kolektif eyleme katılmayarak riske girmemeyi tercih etse dahi, hareket başarılı olduğu takdirde, eyleme katılıp risk alan bireylerle aynı kazançları sağlayacaktır. McCarthy ve Zald'a (1977) göre ise toplumsal hareketlerin ortaya çıkmasını sağlayan kendi çıkarları peşinde olan bireyler değildir. Tam tersine, bir toplumsal hareketin ortaya çıkmasındaki temel faktör “vicdani

destekçiler”dir (*conscience constituents*).¹ Değişim arayışındaki sıkıntı çeken birçok topluluğun tercihleri ve istekleri ancak vicdani destekçilerin katkılarıyla temsil edilebilmektedir.

McCarthy ve Zald (1977), toplumsal hareketlerin mobilizasyon süreçlerini ve stratejilerini açıklarken toplumsal hareket endüstrisi, toplumsal hareket sektörü ve kaynaklar için rekabet gibi ifadeler kullanarak iktisadi terimler ödünç almıştır. Harekete katılım için fırsat sağlayan profesyonel toplumsal hareket organizasyonları, karmaşık ve resmi bir yapıya sahiptir. Organizasyonun görevleri arasında gerektiğinde yetkililerle iletişime geçmek, var olan taraftarları mobilize etmek, halkı ve seçkinleri destekçi haline getirmek, hareketin hedeflerini gerçekleştirmek için çalışmak ve bu süreçte kullanılacak taktikleri belirlemek vardır (McCarthy ve Zald, 1977; Zald ve McCarthy, 1980; Edwards ve McCarthy, 2004). Aynı alandaki birden çok toplumsal hareket organizasyonu bir araya gelerek bir toplumsal hareket endüstrisini oluştururken, bir toplumdaki tüm toplumsal hareket endüstrileri ise toplumsal hareket sektörünü meydana getirmektedir (McCarthy ve Zald, 1977). Hedeflerini, bir toplumsal hareketin veya karşı hareketin tercihlerine göre tanımlayan toplumsal hareket organizasyonları, bu hedefleri gerçekleştirebilmek için hareketlerin büyümesini ve canlılığını destekleyecek çeşitli kaynaklara ihtiyaç duymaktadır. Halkın ve seçkinlerin kaynakları arttıkça, toplumsal hareket organizasyonlarının potansiyel kaynakları da artacaktır. Erişilebilir kaynakların azaldığı şartlarda ise, endüstri içindeki benzer hedeflere sahip toplumsal hareket organizasyonları arasında rekabet ve çatışma ortamı ortaya çıkacaktır (McCarthy ve Zald, 1977; Zald ve McCarthy, 1980).

Siyasi Fırsat Odaklı Yaklaşım: Politik Fırsatlar Teorisi (*Political Opportunity Theory*) veya Politik Süreç Teorisi (*Political Process Theory*) olarak da bilinen bu yaklaşımın temelleri, Charles Tilly’nin (1978) *From Mobilization to Revolution* isimli kitabıyla atılmıştır. Peter Eisinger’in 1960lı yıllarda Amerika’daki yerel yönetim modelleri ve toplumsal hareketler arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmasından ilham alan Tilly, ortaya çıkardığı teori kapsamında, mobilizasyon için önemli olan fırsat

¹ McCarthy ve Zald, vicdani destekçileri, olası başarısından doğrudan bir kazanç elde etmeyecekleri halde, bir toplumsal harekete kaynak ve destek sağlayan bireyler olarak tanımlamaktadır.

yapılarından bahsetmektedir. Tilly (2004), zamanla bu yapılarda meydana gelen değişimlerin mobilizasyon, protestocuların kullandıkları strateji ve taktikler ve hareketlerin başarıya ulaşma ihtimali üzerindeki etkilerini incelemektedir.

McAdam'a (1982) göre, siyasi fırsatlara odaklanan bu model, iktisat vurgulu yaklaşım ile birçok ortak nokta paylaşmaktadır. İktisat vurgulu modelle benzer olarak, Amerika'daki güç ve zenginliğin belirli grupların elinde toplanmış olduğunu ve bu nedenle de insanların büyük bir kısmının, hayatlarını etkileyen çoğu karar üzerinde etki sahibi olamadığını savunmaktadır. Her iki yaklaşım da toplumsal hareketleri, "dışlanmış grupların, kolektif çıkarlarını ilerletmek amacıyla, kurumsal olmayan yollardan yeterli siyasal etki mobilize etmeye yönelik rasyonel girişimleri" olarak görmektedir (s. 37). Ancak siyasi fırsatlar modeli, siyasal sistem üzerindeki elit kontrolü ve dışlanmış grupların başkaldırı kapasiteleri konusunda iktisat vurgulu modelden ayrılmaktadır. Siyasal süreç modeline göre, nüfusun belirli kesimlerine çıkarlarını ilerletmelerine imkân sağlayan veya engel olan, ekonomik faktörlerden ziyade, siyasi fırsat yapılarındaki değişimlerdir (McAdam, 1996; Tarrow, 1998; Meyer, 2004).

Bu fırsat yapıları arasında siyasal sistem içinde birden fazla sayıda bağımsız güç merkezi; sistemin yeni aktörlere açıklığı; mevcut siyasal gruplaşmadaki değişimler; eylemcileri destekleyen güçlü müttefiklerin varlığı; devletin baskı yapma kapasitesi ve eğilimi; ve tüm bu maddelerdeki belirleyici değişimler bulunmaktadır (McAdam, Tarrow ve Tilly, 2009). Aktivistlerin belirli talepleri gündeme getirmeleri, destekçileri mobilize etmeleri, kimlerle birlik oldukları, kullanmayı seçtikleri strateji ve taktikler ve kurumsal politikaları etkileyebilme şansları bu dışsal ögelere göre belirlenmektedir (Tilly, 1978; Kriesi, 2004; Meyer, 2004; Meyer ve Minkoff, 2004). Ancak fırsat yapıları ve tehditler eylemciler tarafından her zaman fark edilmeyen objektif faktörlerdir (McAdam, Tarrow ve Tilly 2009).

Fırsat yapılarının toplumsal hareketleri ve stratejilerini tam olarak nasıl etkilediği konusuna yönelik farklı görüşler bulunmaktadır. Tarrow (1996) ve McAdam (1982) siyasi fırsatların artmasının hareketlerin ortaya çıkışına olumlu bir etkiye bulunarak mobilizasyonu kolaylaştırdığını savunurken, Hess ve Martin (2006) ve Koopmans

(1997) ise devlet baskısının yoğun olması gibi fırsat yapılarının kapalı olduğu durumların bireyler arasında adaletsizliğe karşı öfke duygusu ve/veya dayanışma hissi uyandırarak hareket mobilizasyonuna olumlu yönde etki ettiğini savunmaktadır. Bir başka bakış açısı ise birden fazla erişim noktasının olduğu açık yapılı siyasal sistemlerdeki toplumsal hareketlerin, hedeflerini gerçekleştirmek için var olan kurumsal yolları tercih ettiğini ve bu nedenle de kolektif mücadeleye ve protestoya gerek olmadığını söylemektedir (Tilly, 1978; Eisinger, 1973). Otoriter sistemlerde ise toplumsal hareketler genellikle ortaya çıkma imkânı bulamamaktadır. Buna göre hareket oluşumu için ideal yapı organizasyona ve mobilizasyona izin verecek kadar “açık”, ancak protestonun gerekliliğini ortadan kaldırmayacak kadar “kapalı” bir siyasal sistemdir (Tilly, 1978; Eisinger, 1973). Ayrıca fırsat yapıları her zaman doğrudan işlemeyebilir. Mobilize olarak siyasal alanda kendisine yer bulan bir hareket diğer yeni oluşacak hareketler için örnek teşkil ederek onlar için de fırsat yaratabilmektedir (Kitschelt, 1986; Tarrow, 1996; Gamson ve Meyer, 1996). Kolektif eylem, muhaliflerin zayıf noktalarını görünür kılarak diğer potansiyel aktörlere de eylemin mümkün olduğunu göstermektedir. Tabii bu durumda hareketlerin izledikleri yol ve stratejileri karşıt gruplar ve elitler için de fırsat oluşturabilmektedir. Radikal politika değişiklikleri talep eden ya da eylem repertuvarlarında şiddet içeren taktikler barındıran gruplar, devlet baskısı ve karşı hareket gibi tepkileri tetikleyebilmektedir (Tarrow, 1998). Fırsat yapılarına dair çeşitli görüşlere ve sınıflandırmalara “Fırsat ve Mobilizasyon Yapıları” başlığı altında daha ayrıntılı olarak değinilecektir.

2.1.2.2. Yeni Toplumsal Hareketler Teorisi

KMT’nin bazı hareketleri anlamada yetersiz olduğuna dair eleştiriler, alanda Yeni Toplumsal Hareketler Teorisi’ne (*New Social Movement Theory* - YTHT) yer açmıştır. YTHT’ye katkıda bulunan en önemli isimlerden olan Alain Touraine’e (1985) göre toplumsal hareketler “temel kültürel motiflerin toplumsal kontrolü etrafındaki çatışmalar” olarak ifade edilebilir (s. 760). Touraine, içinde yaşadığımız toplumun sembolik ürünler, diller ve bilgi üreten teknolojiler icat edebilen ve hayatımızın her alanını dönüştürme yetisine sahip olan bir yapı olduğunu söylemektedir. Bu sanayi sonrası yeni toplumda sivil toplum ve devlet arasındaki mesafe artarken özel ve

kamusal hayat arasındaki mesafe azalmaktadır. Böylece toplumsal hareketlerin alanı toplumsal ve kültürel hayatın tüm yönlerine uzanmaktadır. Touraine, sanayi sonrası toplumun yeni toplumsal çatışmalar ve hareketler için yeni bir kültür ve alan olduğunu belirtmektedir. Bu nedenlerle, Avrupa kökenli YTHT, sanayi sonrası toplumlarda ortaya çıkan yeni toplumsal hareketleri— savaş karşıtı, çevreci, sivil haklar, öğrenci, cinsel tercih ve kadın hareketleri vb. —anlamak amacıyla geliştirilmiştir (Melucci, 1985; Cohen, 1985; Staggenborg, 2010; Flynn, 2011).

Jean Cohen'in (1985) tanımıyla sanayi sonrası toplum, “yeni güç merkezleri, egemenlik biçimleri ve refleksif bir kültürel model ile nitelendirilebilecek yeni bir toplum tipidir” (s. 126). Yeni Toplumsal Hareket teorisyenlerine göre sanayi sonrası toplumlarda oluşan toplumsal hareketler, bu toplumların sahip oldukları yeni şartlar nedeniyle, eski endüstriyel toplumlarda ortaya çıkan hareketlerden yapıları, destekçileri, hedefleri ve savundukları değerler bakımından farklılık göstermektedir (Touraine, 1985; Çetinkaya, 2008; Staggenborg, 2010; Flynn 2011). Alberto Melucci'ye göre (1985) sanayi sonrası toplumlar artık ekonomik temelde yükselmediği, ekonomik, politik ve kültürel yapıların artarak bütünleştiği bir yerdir. Toplumsal çatışmalar artık kültürel alanda gerçekleşmektedir. Bu sebeple YTHT, hareketlerin sosyo-kültürel boyutuna odaklanmaktadır. Yeni toplumsal hareketler kültürel anlamlara sahip dayanışma ağlarından oluşmaktadır. Melucci'ye (1996) göre, onları siyasal aktörlerden ve resmi organizasyonlardan ayıran da sahip oldukları bu kültürel anlamlardır.

Yeni toplumsal hareketler maddi kazanç sağlamak için ya da siyasal sisteme katılımlarını artırmak için değil, sembolik ve kültürel menfaatleri için mücadele etmektedir. Bu nedenle bu hareketler “daha zengin içerik ve taleplere sahip, dar iktisadi çıkarlardan bağımsızlaşmış ve hatta daha demokratik ve katılıma açık hareketlerdir” (Çetinkaya, 2008, s. 45). Eski hareketlerden farklı olarak, yeni hareketlerin vurguladığı değerler arasında kültür, kimlik, günlük yaşamın önemi, âdem-i merkeziyetçilik ve otonomi vardır. Asıl işlevleri siyasal kontrol elde etmek değil, onun yerine sisteme sorular yöneltmek, gücü görünür kılmak ve topluma bir problemin varlığını ve alternatif modellerin mümkün olduğunu göstermektir (Melucci, 1985). Örgütlenme ve mobilizasyon biçimleri çoğunlukla enformel ağlara dayalı olan bu hareketlerin resmi ve profesyonel organizasyonları yoktur (Offe, 1985; Melucci, 1996; Johnston, Larana ve

Gusfield, 1994; Buechler, 1995; Flynn, 2011). Merkezi bir sistem yerine çeşitli otonom birimleri birbirine bağlayan iletişim ağlarına sahiptirler. Belirlenmiş bir hiyerarşi olmadığı gibi farklı bireyler farklı zamanlarda liderlik görevleri üslenebilmektedir. Hareket alanları ise değerlerin ve kimliklerin inşa edildiği sivil toplumdur (Cohen, 1985; Offe, 1985).

2.1.3. Toplumsal Hareketler ile İlgili Kavramlar

2.1.3.1. Sosyal Ağlar

Sosyal ağlar bir toplumsal hareketin oluşumunu, gelişimini ve devamlılığını önemli ölçüde etkileyen yapılardır. Kolektif eylem büyük ölçüde aktörleri birbirlerine bağlayan bu ağlar tarafından şekillenmektedir. Yapısal yaklaşımlar bir harekete katılan bireylerin daha önceden o hareketle ilgisi olan bir veya daha fazla bireyi tanıdığı ya da bir hareketin var olan etkileşim hatları doğrultusunda yayıldığı gibi varsayımlarda bulunmaktadır. Ancak bu bulguların arkasındaki interaktif dinamikleri açıklamaya yeterince önem vermemektedir (McAdam, 2003). Bu nedenle ağ yaklaşımını toplumsal hareketlere uygulayarak farklı dinamiklere ışık tutmak ve toplumsal hareketler analizine yeni bir boyut kazandırmak önemlidir (Diani, 2002).

Sosyal ağlar bireylerden, etkinliklerden, organizasyonlardan, ya da daha büyük birimlerden meydana gelebilmektedir. Bu ağlar tanımlanması kolay olmayan karmaşık ve çok boyutlu yapılardır. Ağları oluşturan birimler birden fazla kimlik ve bağlılıklara sahip olabilmektedir. Birimler arasındaki bağlar doğrudan veya dolaylı olabildiği gibi bu bağların içeriği, sağlamlığı ve duygusal yoğunluğu da farklılık gösterebilmektedir (Diani, 2003). Mario Diani (2003) sosyal ağların yapısını incelerken üç kategoriden bahseder; bireyler arasındaki ağlar, örgütler arasındaki ağlar, etkinlik ağları. Diani, birimler arasındaki bağları dolaylı ve doğrudan olmak üzere ikiye ayırmaktadır. Bireyler arasındaki ağlar söz konusu olduğunda doğrudan bağlar kişinin arkadaşları, komşuları, iş arkadaşları, akrabaları gibi birebir bağlantı içinde olduğu birimlerdir. Dolaylı bağlar ise bireyin yüz yüze gelmeden veya karşılaşmadan kurduğu bağlardır. Örneğin, birbirini hiç tanımadan aynı hareket ya da örgüt bünyesinde mücadele vermiş olan veya aynı medya yayınlarını takip eden insanlar dolaylı bir bağa sahiptir. Örgütler

arasındaki bağlar karşılıklı bilgi alışverişi ve personel değişimi, kaynakların birleşimi ve etkinliklere beraber katılım yoluyla kurulmaktadır. Kurulan bağlar sayesinde örgütler, iş birliği ve koalisyon içine girebilir, çerçeveleme sürecinde beraber çalışabilir veya belirlenen hedefler konusunda pazarlık edebilirler. Son olarak etkinlik ağları, birbirlerine birden fazla etkinliğe katılan örgütler/bireyler ya da sembolik yollarla bağlı olabilmektedir. Örgütler ve bireyler eylemleri sayesinde etkinlikler arasında devamlılığı sağlamaktadır.

Doğrudan ve dolaylı ağların her ikisi de harekete katılım biçimlerini ve ihtimallerini etkileyen mekanizmaları harekete geçirebilmektedir (Diani, 2003). Florence Passy'ye (2003) göre ağların katılıma etki eden üç işlevi vardır. Bunlardan ilki sosyalleşme fonksiyonudur; bireyler sosyal ağlar yoluyla siyasal bilinç kazanarak belli bir siyasal meseleye yakınlık duymaktadır. Bu, katılımın ilk evrelerinde gerçekleşen kültürel oryantasyon (*cultural orientation*) sürecidir. Kültürel oryantasyon süreci kapsamında, sosyal etkileşimler aktörlerin kavramsal çerçevelerini biçimlendiren ve kimliklerini şekillendiren anlamlar iletmektedir (Diani, 2003; Passy, 2003; McAdam, 2003; Mische, 2003). Bu sayede aktörler sosyal gerçekliği yorumlayarak eylemlerine karar vermektedir. Ancak katılım fırsatı elde etmedikleri sürece bu tek başına yeterli olmayacaktır. Burada ikinci işlev olan yapısal bağlantı fonksiyonu devreye girmektedir. Passy burada ağların potansiyel katılımcıları yapısal olarak bir organizasyona bağlama rolünden bahsetmektedir. Dağıtım ağlar tarafından sağlanan devam eden aktivitelere, var olan organizasyonlara ve katılım maliyetlerine dair bilgiler katılım için fırsat oluşturmaktadır (Snow, Zurcher ve Ekland-Olson, 1987; Diani, 2003; Krinsky ve Crossley, 2014; Passy, 2003). En son evrede karar biçimlendirme fonksiyonu vardır. Passy'e göre fırsat evresinden sonra katılım gerçekleşmeden önce kişi bireysel maliyetleri de hesaba katarak bazı kararlar vermektedir. Snow, Zurcher ve Sheldon Ekland-Olson'a göre bir toplumsal hareket üyesiyle arasında sosyal bağ bulunan bir bireyin harekete katılması için yapısal olarak erişilebilir olması gerekmektedir. Yani harekete katılmasının önünde engel olacak başka bağlılıkları ve sorumlulukları olmamalıdır. Bu şart sağlandığı takdirde hareket üyeleriyle girmiş olduğu yoğun etkileşim süreci katılım için gerekli olan motivasyonu sağlayabilmektedir. Sosyal ağların bu karar alma aşamasındaki etkisi büyüktür çünkü insanlar bir toplumsal

harekete bu karar, kimlikleriyle örtüştüğü sürece katılmaktadırlar (McAdam ve Paulsen, 1993; Passy, 2003).

Diğer yandan çalışmalarında toplumsal hareketlerin yayılma etkisi ile ağların ilişkisinden söz eden Oliver ve Myers (2003) bu süreci incelerken difüzyon kavramını kullanmakta ve bu kavramı “geçmiş olayların gelecekteki olayları daha muhtemel kılması” olarak tanımlamaktadır (s. 174). Bilgi ve eylemlerin aktörler arasında bire bir olarak yayılmasının yanı sıra kitle iletişimine de vurgu yapan Oliver ve Myers’a göre ulusal televizyonda yayınlanan büyük başkaldırıları ülkedeki isyan eğilimini artırabilmektedir. Sosyal ağlar sayesinde edinilen bilgi akışı bireyin düşüncelerini etkilemede medyadan daha başarılıdır ancak medya da çok daha geniş kitlelere erişebilmektedir. Ancak bu noktada medya her zaman güvenilir değildir. Eğer bir hareket basın tarafından görmezden geliniyor veya sınırlı olarak yayınlanıyorsa bu durumda bire bir sosyal ağlara daha çok iş düşecektir. Benzer bir tespitte bulunan Maryjane Osa’ya göre (2003) ağlar organizasyonların ve kitlesel medyanın yokluğunda onların görevlerini de üstlenmek zorundadır.

2.1.3.2. Çerçeveleme ve Medya

Çerçeveleme ve medya ilişkisine geçmeden önce çerçeveleme yaklaşımının ortaya çıkışı ve neyi ele aldığı açıklanacaktır. Çerçeveleme kavramı toplumsal hareket literatürüne 1986 yılında Snow, Rochford, Worden ve Benford’un *Frame Alignment Processes* başlıklı çalışmasıyla girmiştir. Snow ve diğerleri, bu yaklaşımı Kaynak Mobilizasyonu Teorisi ve sosyo-psikolojik bakış açıları arasında kavramsal bir köprü olarak geliştirmiştir. Yaklaşımlarını Erving Goffman’ın (1974) çalışmaları üzerine inşa eden Snow ve diğerlerine göre çerçeveler olayları ve etkinlikleri anlamlı kılarak tecrübeyi organize etme ve eylemi yönlendirme işlevine sahiptir. Benford ve Snow’a (2000) göre kolektif eylem çerçeveleri kısmen:

- Hareket destekçilerinin değişmesi gereken durum ve bu durumun sorumlusu hakkında fikir birliğine ulaşması;
- Problematik duruma dair bir çözüm alternatifi sunmaları;

- İstenilen değişimi elde etmek için başkalarını beraber hareket etmeye çağırımları ile oluşmaktadır.

Bunlar sırasıyla toplumsal hareket aktörlerinin üç temel çerçeveleme görevidir: tanısal çerçeveleme (*diagnostic framing*), prognostik çerçeveleme (*prognostic framing*) ve güdüleyici çerçeveleme (*motivational framing*) (Snow ve Benford, 1988). Kolektif eylem çerçeveleri esneklik ve katılık, kapsamlılık ve münhasırlık, sorunlar, meseleler ve bunların sorumluları konusunda çeşitlilik gösterebilmektedir. Ayrıca bazen kolektif eylem çerçeveleri belli bir grubun çıkarları ya da birbiriyle ilişkili bir grup problem ile sınırlı olabilirken, bazen de geniş kapsamlı bir “master” çerçeve olabilmektedir (Benford ve Snow, 2000).

Benford ve Snow’a (2000) göre çerçeveler, “söylemsel” (*discursive*), “çekişmeli” (*contested*) ve “stratejik” (*strategic*) süreçler yoluyla yaratılmaktadır. Söylemsel süreç hareket üyelerinin hareketin eylemleri ile ilgili sözlü ve yazılı iletişimini içermektedir. Burada öncelikle bazı olay, mesele ve inançlar diğerlerinden daha önemli olarak ön plana çıkartılarak olay ve tecrübeler arasında bağlantı kurulması yoluyla anlamlı bir bütün oluşturulmaktadır. Çekişmeli süreç ise karşı-çerçeveleme (*counter-framing*) ve çerçeveleme çekişmeleri (*framing contests*) aktivitelerini kapsamaktadır. Bu aktiviteler grupların belli bir durumu karşıt tarafları gözden düşürmek amacıyla çerçevelemeye çalışmaları sonucu ortaya çıkmaktadır. Son olarak “bilinçli, çıkarıcı ve hedef odaklı” çerçeveleme süreçleri olan stratejik süreçler vardır (s. 624). Bunlar üye sayısında artış sağlama, destekçileri mobilize etme ve kaynak sağlama gibi belirli bir amaç elde etmek için geliştirilen ve kullanılan çerçeveler yaratmayı içermektedir.

Toplumsal hareketler ve medya arasında karşılıklı bağımlılığa dayanan bir ilişki vardır. Basın, toplumsal hareketlerin mesajlarını duyurmalarına yardımcı olabilecek önemli bir araç ve platformken toplumsal hareketler basın için değerli haber kaynakları oluşturmaktadır. Yeni iletişim teknolojilerinin ortaya çıkışı ve yaygın kullanımının toplumsal hareketlerin geleneksel basın yayın organlarına olan ihtiyaçlarını ve bağımlılıklarını önemli ölçüde azalttığı bir gerçektir. Ancak, bu bölümde sadece toplumsal hareketler ve geleneksel medya ilişkisi incelenecek, yeni iletişim teknolojilerinin toplumsal hareketlere etkisine ilerleyen bölümlerde yer verilecektir.

Medyanın tek rolü toplumsal hareketler için araç görevi görmek değildir. Medya aynı zamanda gerçeklik inşasının gerçekleştiği bir alan (Boykoff, 2006), meseleleri yayınlama şekliyle anlam inşasına yardımcı bir araç (Gamson ve Meyer, 1996; Cooper, 2002) ve meselelerin meşru olarak tanımlandığı veya reddedildiği bir platform (Uysal, 2004) görevi görmektedir. Medya halk tarafından olayların algılanmasını ve yorumlanmasını etkilemektedir (Cooper, 2002; Uysal, 2004). Alice Cooper’a (2002) göre, “meselelerin algılanış şekli sosyal olarak inşa ediliyorsa, yani hareket tarafından nüfuza açıksa, çerçeveleme, hareket örgütleri için çok önemli bir stratejik aktivitedir” (s. 40). Öyleyse toplumsal hareketlerin medya tarafından yayınlanması ve temsil ediliş biçimi veya tamamen görmezden geliniyor olması hareketlerin biçimini, gelişimini ve hedeflerine ulaşma şanslarını etkilemektedir.

Toplumsal hareketlerin daha fazla potansiyel destekçiye ulaşmak, varlıklarını ve seslerini duyurmak, büyümek ve yayılmak için yayınlanmaya ihtiyaçları vardır. Basının ilgisini çekmeyi başarmış bir hareket geçici bir fırsat penceresi yakalamıştır (Gamson ve Meyer, 1996; Uysal, 2004). Vliegenthart ve Walgrave’e (2012) göre yayınlanma fırsatı yakalayan toplumsal hareketler siyasal aktörlerle diyaloga girme, destekçi ve katılımcılarını artırma ve kaynak ve bağış sağlama gibi fırsatlar elde edebilmektedir. Hareketler basın tarafından kitlelere olumlu bir ışık altında ve/veya doğru bir şekilde sunulacakları garantisine sahip olmasa da, görünürlük kazanmış olan bir hareketin varlığı ve iddiaları artık meşrulaşmıştır. Bu da onu siyasi güç sahiplerinin gözünde önemli bir aktör haline getirmektedir. Ancak ne yazık ki bir hareket, yeniliğini ve/veya haber değerini kaybettiğinde bu fırsat penceresi kapanmaktadır (Gamson ve Meyer, 1996). Bu nedenle toplumsal hareketler medyanın seçiciliğini aşmak ve yayınlanabilmek için özel taktik ve stratejiler— medyanın gözünde haber değeri olan yeni, yaratıcı ve dikkat çekici eylem ve protesto biçimleri yaratmak gibi— geliştirmektedir (Boykoff, 2006; Gamson ve Meyer, 1996; Cooper, 2002; Vliegenthart ve Walgrave, 2012). Beraberinde bazı tehlikeleri de beraberinde getiren bu taktikler toplumsal hareketlerin imajı için sakıncalı olabilmektedir. Zira bu hareketler yayınlanmayı başarsalar bile basın tarafından nasıl temsil edildiklerini kontrol edemezler. Çoğu zaman basın, hareketin odaklandığı meselelere ve hareketin mesajına yer vermeyerek ve/veya azınlıktaki uç gruplara odaklanıp yanlış tasvirlerde bulunarak

hareketin çerçevesine zarar verebilmektedir (Şen, 2012; Vliegenthart ve Walgrave, 2012; Cooper, 2002; Della Porta, 2006; Boykoff, 2006). Örneğin, basın bir hareketin gerçekleştirdiği geniş bir protestoyu resmederken eyleme katılanlar arasındaki az sayıdaki taşkın ve şiddete eğilimli bireyin yaptıklarına odaklanarak hareketi negatif bir ışıktaki göstermeyi seçebilmektedir. Haber yayınının içeriği hareketlerin mobilizasyon şansını büyük ölçüde etkilemektedir. Hareket çerçevesi ve basının çerçevesinin birlikte uyum içinde olduğu nadir durumlarda mobilizasyon oldukça artarken, uyumsuzluğun söz konusu olduğu veya karşı-çerçeveleme yapılan durumlarda ise bunun tam tersi söz konusudur (Gamson ve Wolfsfeld, 1993; Cooper, 2002; Walgrave ve Manssens, 2005).

2.1.3.3. Fırsat ve Mobilizasyon Yapıları

Fırsat yapılarına (*opportunity structures*) dair çeşitli yaklaşımların varlığı kavrama dair net bir tanımın yapılmasını zorlaştırmaktadır. Birçok araştırmacı fırsat yapılarına dâhil etmiş oldukları faktörler konusunda birbirlerinden farklılık göstermektedir. Ruud Koopmans'a (1999) göre fırsat yapıları "mobilize olan gruba dışsal olan fakat grubun mobilize olma ve/veya kolektif çıkarlarını gerçekleştirme şansını etkileyen kısıtlamalar, ihtimaller ve tehlikeler"dir (s. 96). Araştırmacıların bazıları bu tanımın kapsamında yalnızca siyasal ögelere yoğunlaşırken (Tarrow, 1998; McAdam, 1996), diğerleri ise çeşitli kültürel (Gamson ve Meyer, 1996) ve söylemsel (Kriesi, 2004; Koopmans ve Olzak, 2002) ögelere de yer vermiştir.

Sidney Tarrow'a (1998) göre bu fırsat yapılarından en önemlileri kurumsal erişimin açıklığı, elitler arasında görüş ayrılıkları olması, güçlü müttefiklere sahip olmak, devletin baskı kapasitesinde azalma ve siyasal partiler arasında değişen ittifaklardır. Benzer biçimde McAdam da (1996) dört adet fırsat yapısından söz etmiştir: siyasal ortamın göreceli olarak açıklığı/kapalılığı; seçkinler arasındaki ilişkilerin durumu; nüfuzlu müttefiklerin varlığı; devletin baskı yapma kapasitesi ve eğilimi. McAdam bundan daha önceki çalışmalarında fırsat yapıları tanımına savaşılar, endüstrileşme, uluslararası siyasal değişimler ve kentsel yaşama geçiş gibi faktörleri de dâhil etmiş olsa da, sonradan daha net bir tanıma gerek olduğunu vurgulayarak siyasal fırsatları diğer kolaylaştırıcı şartlardan ayırmak gerektiğini ifade etmiştir.

Fırsat yapılarının analizinde siyasal unsurlara ek olarak söylemsel (*discursive*) ve kültürel unsurlara da yer verilmesi gerektiğini düşünen araştırmacılardan Gamson ve Meyer (1996) fırsat yapılarının güçlü bir kültürel bileşeni olduğundan bahsederek, araştırmanın odağının yalnızca siyasal kurumlardaki ve siyasal aktörlerin ilişkilerindeki değişimlerle sınırlandırılmaması gerektiğini vurgulamaktadır. Örneğin Karl-Werner Brand, “belli dönemlerde hâkim olan kültürel iklimin ve bu iklimdeki değişimlerin çerçeveleme stratejilerine olan ilgisinden” bahsetmektedir (aktaran Gamson ve Meyer, 1996, s. 279). “Buna göre dışsal olayların veya içsel gerginliklerin büyümesi var olan siyasal fikir birliğini sarsarak çeşitli mücadelelerin ve yeni bir protesto döngüsünün oluşumuna yol açmaktadır” (s. 279). Yani değişen sosyo-kültürel şartlar halkın belli toplumsal hareket çerçevelerine ve mesajlarına daha açık olmasını sağlayacaktır. Diğer yandan medya erişimi ve bilgi akışı da toplumsal hareketler için önemli bir fırsat yapısı oluşturabilmektedir (Osa, 2001; Gamson ve Meyer, 1996; Koopmans ve Olzak, 2002). Koopmans ve Olzak (2002), “söylemsel fırsatlar”dan (*discursive opportunities*) bahsettikleri çalışmalarında “bir mesajın görünürlüğünün kamu söylemini etkilemenin gerekli bir şartı” olduğunu vurgulamaktadır (s. 8). Mesajı görünür kılmak, yayılmasını sağlamak ve diğer aktörlerin ilgisini çekip halktan destek sağlamak için medya gibi iletişim kanallarına ihtiyaç vardır. Bu nedenle basın hareketlere açıklığı önemli bir fırsat unsurudur. Bu durum aynı zamanda fırsat yapılarının hareketlerin uyguladıkları stratejilere ve taktiklere olan etkisine de güzel bir örnek teşkil etmektedir. Zira Medya ve Çerçeveleme bölümünde de değinildiği gibi hareketler seslerini duyurabilmek için medyanın ilgisini çekmeye yönelik yöntemler ve stratejiler geliştirerek kendi fırsatlarını kendileri yaratmaya çalışmaktadır.

Mobilizasyon yapıları (*mobilization structures*) bireylerin mobilize olduğu ve kolektif eyleme geçtiği resmi ve/veya gayriresmî kolektif araçlardır (McAdam, 1996). Bunların arasında toplumsal hareket organizasyonları, sendikalar ve dernekler gibi çeşitli sivil toplum kuruluşları (STK), kulüpler ve potansiyel aktivistler arasındaki resmi olmayan sosyal ağlar vardır. Mobilizasyon yapıları sahada insanları bir araya getirmek, koalisyonlar oluşturmak, rakiplerin karşısına çıkmak için gereklidir (Tarrow, 1996).

Tarrow (1998) mobilizasyon yapılarının farklı yönlerinden söz ederken öncelikle bir hareketin çıkarları için çalışan resmi ve hiyerarşik yapıya sahip örgütlerden

bahsetmektedir. Bu örgütlerin stratejik görevleri arasında destekçileri mobilize etmek, kaynak sağlamak, halkın ve seçkinlerin desteğini kazanmak, hareketin hedeflerini gerçekleştirmek için çalışmak (McCarthy ve Zald, 1977), koalisyonlar oluşturmak ve etkinlikleri koordine etmek (Tarrow, 1998) vardır. Belli kurallara, prosedürlere ve liderlik sistemine sahip olan bu örgütler yerel veya bölgesel alt birimlere sahip ulusal birimler olarak işlev görebilmektedir (McCarthy, 1996; Kriesi, 1996). Elbette hareket örgütleri her zaman resmi ve hiyerarşik bir yapıya sahip değildir. Özellikle yeni toplumsal hareketler arasında anlık gelişen yaratıcı eylemlere olanak tanıyan hızlı ve esnek karar verme mekanizmalarına sahip daha serbest yapıları organizasyonlar da bulunmaktadır. Bunlara ek olarak, yalnızca mücadele amacıyla oluşturulmuş değil, hareket topluluğu arasında daha önceden var olan siyasal ya da siyasal olmayan örgütler de mobilizasyon yapılarının önemli bir parçasıdır (McAdam, 1982). Çünkü bu örgütler harekete grup olarak kazandırılacak bireyler, saygı duyulan liderler, iletişim ağları ve bireysel bağlar sağlamaktadır.

Tarrow (1998) ikinci olarak “kolektif eylemin muhaliflerle karşı karşıya geldiği noktadaki organizasyonu”ndan söz etmektedir (s. 123). Bu tanımın içine aktivistlerin geçici olarak toplanmasından, gayriresmî sosyal ağlara veya resmi uzantılara kadar farklı öğeler dâhildir. Bunlar bazen resmi örgütler tarafından kontrol edilirken bazen de kimsenin kontrolünde olmadan işlemektedir. Bu kategori içinde özellikle sosyal ağların önemi büyüktür. Toplumsal hareket organizasyonları mobilizasyon yapılarının temel inşa bloklarından olsalar da bireyler arasındaki ağlar, hareketler için önemli sosyal altyapılardır. Bireyin ailesi, komşuları, arkadaşları ve iş çevresi ile olan bağlarından oluşan bu ağlar günlük hayatın temel yapısını oluşturmaktadır. Hareket oluşumu ve katılımcı sağlama büyük ölçüde yerel mücadelenin ve dayanışma ve ortak kimlik duygusunun olduğu bu seviyede meydana gelmektedir. Özellikle demokratik olmayan rejimlerdeki mobilizasyon yapıları tamamen sosyal ağlardan oluşmaktadır (Osa, 2001). Bu şartlar altında sosyal ağlar sansüresiz bilgiye erişim, materyal ve diğer kaynakların temini ve dayanışma oluşumu için birincil kaynaklardır (Osa, 2001). Bu ağlar genişledikçe ve daha muhalif bir yapıya dönüştükçe kamusal alan haline gelmektedir. Yeni oluşan kamusal alan da devlete karşı kullanılacak taktiklere ve hareket çerçevelerine dair tartışmaların ve kararların yer

aldığı bir platform haline gelmektedir (Osa, 2001). Yerel ağların gücü başarı için hayati öneme sahiptir.

Son olarak, Tarrow (1998), daha önceden Diani'nin tanımlamış olduğu “bağlayıcı yapılar” (*connective structures*) kavramına vurgu yapmaktadır. Bağlayıcı yapılar, resmi örgütsel bir yapının bulunmadığı toplumsal hareketlerin dahi hayatta kalmasını sağlayan ve “liderlerle takipçilerini, merkezle çevreyi ve hareket sektörünün farklı kısımlarını” birbirine bağlayan dokulardır (s. 124). Tarrow’a göre en başarılı mobilizasyon yapılarının temelinde bu bağlayıcı yapılar vardır. Çünkü “hareket organizatörleri için mesele, muhaliflerle devamlı ilişkiler kurabilecek kadar güçlü, fakat insanları ve ağları birbirine bağlayarak mücadeleyi koordine edecek ve bir araya getirecek kadar esnek örgütsel modeller yaratmaktır” (s. 124). Bu da ancak bağlayıcı yapıların varlığı ile mümkün olabilmektedir.

Çoğu zaman, fırsat yapıları elverişli olmadığı takdirde, mobilizasyon tek başına önemli bir etki yaratmaya yetmemektedir. Ancak mobilizasyon yapılarının varlığı hareketlerin devamlılığını sağlamak, durağan dönemlerde ayakta kalabilmek ve olası fırsatlardan faydalanmaya hazır durumda olmak için oldukça önemlidir (Kriesi, 1996; Tarrow, 1996; Güran ve Özarslan, 2015).

2.2. Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (2016) tarafından yayınlanan istatistiklere bakıldığında bugün dünya nüfusunun %47’si internet kullanmaktadır. 1995 yılında bu oran %1’den daha az olarak ölçülmüştür. Son 20 yıl içinde dünyada internet kullanmakta olan nüfusun sayısı katlanarak artmıştır. Son 10 yılda sadece Türkiye’de internet erişimine sahip olan insan sayısı 4’e katlanarak 46 milyonu geçmiştir (Internet Live Stats, 2016). Nüfusun yaklaşık %58’ine karşılık gelen bu rakam her geçen yıl daha da yükselmektedir. Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT), özellikle internet ve World Wide Web, birçok insan için giderek günlük hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelmektedir. Yeni BİT, çeşitli formlarıyla çoğu toplumun bilgi üretim, erişim ve kullanım kapasitelerini önemli ölçüde artırarak, bilgi transferini ve edinimini hızlandıran ve kolaylaştıran fırsatlar sağlamaktadır (Morales-Gómez ve Melesse, 1998;

Ogunsola, 2015). Geniş içeriğe sahip ve kapsamlı bir terim olan Bilgi ve İletişim Teknolojileri basitçe, “elektronik yollarla veri iletiminde, idaresinde ve depolanmasında kullanılan teknolojiler” olarak ifade edilebilir (The Open University, 2005).

Enformasyon toplumuna geçiş sürecinin ardındaki itici güç olan BİT'nin önemi, bu teknolojik gelişmelerin kendisinden çok, beraberinde getirdiği kültürel ve toplumsal değişimlerden kaynaklanmaktadır. Enformasyon devrimi ve bilginin yayılma hızındaki ve ölçeğindeki bu büyük artış, dünyanın her yerindeki ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal aktiviteleri doğrudan etkileyerek, yeni bir dönemin doğuşuna neden olmuştur (Ogunsola, 2015). Özellikle internetin yaygın kullanımı ile hayatımıza giren bloglar, sosyal medya platformları, çevrimiçi gazeteler ve bilgi kaynakları ve forumlar gibi yeni medya öğeleri sayesinde insanlar yerel, ulusal ve uluslararası gelişmeleri gerçek zamanlı olarak takip edebilme, fikirlerini ve eserlerini paylaşacak yeni araçlar edinme, coğrafi yakınlığın değil paylaşılan görüş ve değerlerin bir araya getirdiği topluluklar oluşturma ve alternatif haber kaynaklarına ulaşma açısından yeni fırsatlara ve alanlara kavuşmuştur. Böylelikle yeni BİT tarafından oluşturulan alanlar ve platformların bireyler ve gruplar tarafından kullanımı demokratik süreçleri kolaylaştırmaya ve vatandaşlar tarafında katılımı artırmaya katkı sağlamaktadır (UNCTAD, 2011). Bilgi Toplumu ve Yeni Medya bölümünde bu yeni teknolojilerin beraberinde getirdikleri ve kültür ve toplum üzerindeki etkileri ele alınacaktır.

2.2.1. Bilgi Toplumu ve Yeni Medya

Hızla gelişmekte olan bilgi ve iletişim teknolojilerine bağlı olarak 1970'li yıllardan itibaren şekillenmeye başlayan ve toplumların işleyişini derinden etkileyen yapısal değişiklikler, “enformasyon toplumu” (*information society*) kavramının ortaya çıkışına neden olmuştur. Enformasyon toplumu kavramının tanımına dair paylaşılan ortak bir tanım yoktur. Jan van Dijk'e (2006) göre:

Bir enformasyon toplumunda, tüm aktivitelerin enformasyon yoğunluğu o kadar yükselir ki, bu durum: bilime, rasyonaliteye ve refleksiviteye dayalı bir toplum organizasyonu; tarım ve endüstri sektörleri de dahil olmak üzere, tüm değerlerin ve sektörlerin giderek enformasyon üretimiyle karakterize olduğu bir ekonomi; fonksiyonların çoğunun büyük ölçüde veya tamamen yüksek öğrenim gerektiren enformasyon işleme görevlerinden oluştuğu bir iş gücü pazarı (bilgi

toplumu terimi buradan gelmektedir); işaretleri, sembolleri ve anlamlarıyla medya ve enformasyon ürünlerinin hakim olduğu bir kültür doğurmaktadır (s. 19).

Van Dijk’a göre yeni bir toplum tanımına olanak veren, tüm bu alanlardaki aktivitelerin ve süreçlerin değişen içeriğidir.

Frank Webster’a (2006) göre ise enformasyon toplumu için yaygın olarak kullanılan tanımlar incelendiğinde, bunların eksik ve/veya özensiz oldukları görülmektedir. Örneğin, teknoloji temelli yaklaşıma göre, tecrübe etmekte olduğumuz inanılmaz yoğunluktaki teknolojik yenilikler, toplum üzerindeki derin etkileri nedeniyle, toplumsal dünyanın yeniden yapılandırılmasına yol açmakta ve dolayısıyla da yeni bir toplum yapısını beraberinde getirmektedir. Ancak Webster’a göre bu tarz tanımlar sorunludur çünkü yeni bir toplumsal sistemin oluşumunun temelindeki neden olarak bilgiye dair nicel değişimleri vurgulayan tanımlar bir enformasyon toplumunu neyin oluşturduğunu ve onun nasıl ayırt edilebileceğine dair kullanılabilir bir ölçü sunamamaktadır. Ayrıca Webster, bilgi artışına yönelik nicel ölçümlere ihtiyaç duymayan, bunun yerine bilginin kullanım biçimindeki nitel değişimlerle ilgilenen bir bakış açısından bahsetmektedir. Buna göre enformasyon toplumu, sadece bilginin fazla olduğu değil, aynı zamanda bilginin karakterinin bireylerin yaşama şeklini dönüştürecek yapıda ve teorik bilginin² (*theoretical knowledge*) üstün bir konumda olduğu toplum biçimi olarak tanımlanmaktadır. Webster, bu nitel yaklaşımı daha önceden söz etmiş olduğu diğer tanımlara tercih eder görünse de, burada da teorik bilgi kavramının muğlâklığından yakınlıkla enformasyon toplumu fikrinin geçerliliğinden şüphe duyduğunu belirtmektedir.

Benzer biçimde Manuel Castells de enformasyon toplumu terimini problemli bulmaktadır. Castells bilginin ve enformasyonun toplumdaki merkezi rolünü inkâr etmemektedir. Ancak Castells’e (2005) göre tarihsel olarak bilinen tüm toplumlarda bu durum zaten böyledir. Yeni olan ise eski toplumsal organizasyon biçimleri için yeni imkânlar sağlayan ağlardır; “dijital ağ iletişimi teknolojileri, ağların tarihsel kısıtlamalarını aşmalarını sağlamaktadır” (s. 4). Bu nedenle Castells, “temel toplumsal yapıların ve aktivitelerin elektronik olarak işlenen enformasyon ağları etrafında

² Webster, teorik bilgiyi “soyut, genellenebilir ve bir tür medya aracı tarafından kodlanmış” bilgi olarak tanımlamaktadır.

organize olan” bir toplum olarak ifade ettiği “ağ toplumu” (*network society*) terimini kullanmaktadır (s. 4). Castells’e göre teknoloji toplumu şekillendirmez, aksine, teknolojiyi kullanan insanların ihtiyaçlarına, değerlerine ve çıkarlarına göre toplum teknolojiyi şekillendirmektedir.

Van Dijk (2006) ise, “yüksek seviyede enformasyon değiş tokuşu ve BİT kullanımı ile karakterize edilen, ağdaş, gelişmiş ve modern toplumları temsil etmek için” enformasyon toplumu ve ağ toplumu kavramlarını birleştirerek kullanmıştır (s. 19). Böylece hem bu toplumlardaki aktivitelerin ve süreçlerin değişen içeriğini, hem de değişen organizasyonel formları ve altyapıları vurgulamıştır. Van Dijk’a göre geleneksel toplumlar birbirine coğrafi yakınlığı bulunan bireyler arasındaki doğrudan etkileşime dayalıyken, ağdaş toplumlardaki zaman ve mekân bariyerleri, iletişim ve taşıma alanlarının giderek artan erişim kabiliyeti sayesinde kırılmaktadır. Ağ toplumunda BİT’nin yardımıyla “sanal zaman ve mekânlar yaratmak ve aynı anda hem küresel hem de yerel koşullarda düşünmek ve davranmak” mümkün hale gelmiştir (s. 36).

Castells’e (2005) göre ağ toplumunun en önemli özelliklerinden biri iletişimin değişen doğasıdır. Ağ toplumunda iletişim, giderek daha interaktif ve dijital bir yapıya sahip olmuştur. Yeni iletişim teknolojilerinin yayılmasıyla ve yatay iletişim ağlarında meydana gelen patlama sayesinde Castells’in “z-güdümlü kitle iletişimi” (*self-directed mass communication*) adını verdiği bir olgu ortaya çıkmıştır. Böylece, ağ toplumunda, hkmetlerden ve medya şirketlerinden bağımsız bir kamu alanının varlığı siyasal süreci dönüşüme uğratmıştır. Zira siyasal fikirler ve davranışlar iletişim alanında şekillenmektedir.

Yeni BİT ile beraber hayatımıza giren “yeni medya”nın (*new media*) demokrasi süreci ve katılım üzerindeki etkilerine geçmeden önce yeni medya kavramına daha yakından bakmak faydalı olacaktır. Yeni medya, “bilgisayar ağları ve kişisel bilgisayarlar gibi evrimii ve evrimdişi” medya öğelerinin birleşiminden meydana gelmektedir (Van Dijk, 2006, s. 4). Van Dijk’a göre yeni medyanın tanımlayıcı  zelliği arasında telekomünikasyon veri iletişimi ve kitle iletişimi öğelerini tek bir araçta toplaması, interaktif yapısı ve dijital kodlama kullanması bulunmaktadır. Yeni

medya teknolojilerinin yaygın kullanımı ve topluma entegre olması zamanla yeni normlara, davranışa ve yeni bir dile sahip bir iletişim kültürünün oluşumuna neden olmuştur. Castells'in (2010) de vurgulamış olduğu gibi "kültürler iletişim süreçlerinden oluşmaktadır" (s. 403). Sahip olunan yeni kültürel üretim modelleri sayesinde bugün bireylerin multimedya öğeleri kullanarak çeşitli alanlarda kendi eserlerini yarattıkları ve paylaştıkları; kültürel ifadelerin hızlı eskidiği; sürekli yeni iletişim teknolojilerine özgü jargonların türediği; görsel verilerin ağırlıklı olarak kullanıldığı; çevrimiçi aktivizm ve protestonun giderek daha fazla yaygınlaştığı; forumlarda, bloglarda ve diğer alternatif platformlarda fikir alışverişlerinin yapıldığı yeni bir toplum biçimi bulunmaktadır.

İnternet ve yeni medya, neredeyse herkes tarafından bilgiye hızlı ve kolay erişim ve çevrimiçi platformlarda diğer insanlarla etkileşimli iletişim imkânlarına olanak vererek sivil toplumun gelişimine katkıda bulunmaktadır. Bu sayede artık hükümetlerin ve anaakım medya kanallarının etkisinden uzak sanal ortamlarda tartışmak, fikir alışverişlerinde bulunmak, alternatif kamu alanları yaratmak ve gruplar kurmak mümkün hale gelmiştir (Eren ve Aydın, 2014; Michealsen, 2011; Cohen ve Kahne, 2011). Yeni bilgi ve iletişim araçları bireylere haber ve bilgi toplama ve yayınlama konusunda aktif rol oynama fırsatı sunarak, vatandaşlara, bağımsız gazetecilere ve diğer alternatif haber kaynaklarına kitleler tarafından duyulma imkânı vermiştir (Lievrouw, 2006; Luengo, 2006; Michaelson, 2011).

Dijital medyanın etkili olduğu bir başka alan olan toplumsal hareketlere bakıldığında, yeni iletişim teknolojilerinin tabandan gelen hareketlerin oluşum sürecindeki etkisi ve hâlihazırda var olan toplumsal hareketler tarafından koordinasyon, mobilizasyon ve yaratıcı protesto araçları olarak kullanılmakta olduğu görülmektedir (Garrett, 2006; Cabello Cádiz, 2014; Eren ve Aydın, 2014; Michaelson, 2011). Organizasyon ve mobilizasyon araçları olarak kullanılan çevrimiçi sosyal ağlar aynı zamanda paylaşılan bir kimlik ve dayanışma duygusu inşasında da etkili olabilmektedir. Diğer yandan katılımcı siyaset açısından gelecek vadeden e-hükümet ve e-demokrasi kavramları yeni BİT'nin kullanıldığı alanlardan bir diğeridir (Mansell, 2009; Tambini, 1999). Hükümetler tarafından idari uygulamaları geliştirmek ve demokrasiyi canlandırmak amacıyla geliştirilen bu çevrimiçi platformlar doğrudan demokrasi ve iyileştirilmiş temsili demokrasi formları yönünden umut vericidir.

Ancak diğer yandan, yeni BİT'nin yapıcı potansiyelinin önündeki sınırlayıcı faktörlere de değinmek gerekmektedir. Bunların en önemlilerinden birisi BİT'ye erişim konusundaki eşitsizliktir. Herkes yeni medya araçlarına erişim imkanına sahip olmadığı gibi aynı zamanda birçok kişi bu teknolojileri kullanacak bilgi donanımından yoksundur (Lister vd., 2009; Lievrouw, 2006; Tambini, 1999). Araştırmacıların sıklıkla dikkat çektiği sorunlardan bir diğeri de bilgi kirliliği sorunudur. Bilginin ve fikirlerin bu denli hızlı ve özgürce yayılabildiği bir ortamda insanlar neyin doğru neyin asılsız olduğuna karar vermekte zorlanarak manipülasyona açık hale gelebilmektedir (Eren ve Aydın, 2014; Cohen ve Kahne, 2011). Üçüncü problem, özellikle demokratik olmayan rejimlerde risk oluşturan, çevrimiçi haberleşmeyi izleyip kontrol edebilmek için geliştirilen ve mahremiyeti ve bilgiye erişim özgürlüğünü ihlal eden mekanizmalardır. Otoriter devletler bu mekanizmaları internet üzerindeki belirli içeriklere erişimi engelleyip, muhalif görüşlü bireyleri suçlamak için kullanmaktadır (Van Dijk, 2006; Michaelsen, 2011). Son olarak ise yeni iletişim teknolojilerinin olumsuz yan etkilerinden biri olarak görülen “slacktivism” riski vardır. Slacktivism, internet kullanıcılarının, hiçbir şekilde gerçek siyasal eyleme kalkışmadan, çeşitli kampanyaları ve amaçları sadece bilgisayar başından “destek” vermeleri durumuna verilen addır. (Morozov, 2009; Michaelsen, 2011; Spier, 2011). Simões, Barriga ve Jerónimo'ya (2011) göre yeni medya ne yazık ki eski sorunları çözememektedir. Dijital medya bireyler için yeni siyasal katılım fırsatları anlamına gelse de gerekli siyasal yeteneklere³ sahip olmadan bunlardan tam anlamıyla faydalanmak mümkün değildir. Ayrıca yeni teknolojiler sayesinde yayılan alternatif medya kanalları ne kadar önem kazanmış olursa olsun, geleneksel medya hala gündem belirleyici işlevini büyük ölçüde korumaktadır. Bu nedenle Simões ve diğerlerine göre, gerçekte olan tamamen yeni bir kamusal alanının yaratılışı değil, var olan kamusal alanının yeniden şekillenmesidir.

³ Simões, Barriga ve Jerónimo (2011) politik yetenekler derken oy kullanmak, imza kampanyaları başlatmak, insanları mobilize etmek ve bir siyasal organizasyonun aktif üyesi olmak gibi inisiyatiflerden bahsetmektedir.

2.3. Yeni BİT'nin Toplumsal Hareketlere Etkileri

2.3.1. Sosyal Ağlar Yönünden

İnternetin yaygın kullanılmaya başlanması, iletişimi, dolayısıyla da sosyal ağları önemli ölçüde etkilemektedir. Sosyal meydanın günlük hayatın bir parçası haline gelmesiyle sosyal ağların alanı ve kapsamı genişlemiştir. İletişimin maliyeti düşerken hızı ve kapsamı büyük ölçüde artmıştır. Coğrafi olarak aralarında uzak mesafeler olsa da ortak değer ve fikirlere sahip insanlar interaktif iletişim imkânlarına sahip olmuşlardır. Kendilerini belli meselelere yakın hisseden insanlar sanal platformlarda kolaylıkla iletişime geçerek fikir alışverişinde bulunabilmektedir. Yeni iletişim platformlarının organizasyon ve koordinasyonu kolaylaştırdığı ve insanları bir araya getirdiği bir gerçektir. Ancak bu platformlar akıllarda birçok soru da uyandırmaktadır. Sanal ortamlarda oluşan ağlar gerçek dünyada da var mıdır? Bu ağlar dayanışma ve ortak kimlik inşasında geleneksel ağlar kadar etkili midir? Sanal sosyal ağlar hareketler için katılım ve difüzyon sağlamada ne kadar başarılı olabilmektedir?

Yeni BİT sayesinde bireyler arasındaki temel bağlantıların kurulması ve devam ettirilmesi için gerekli olan ortamı sağlayan sosyal alanların kapsamı genişlemiştir. Sosyal alanların çevrimiçi ortamlara uzanması ile sosyal medya ağları, tartışma listeleri, forumlar gibi interaktif iletişim platformları ortaya çıkmıştır. Shaked Spier'a (2011) göre, ortak çıkarlara, amaçlara ve kimliklere sahip olan insanlar ve gruplar arasında bağ kurmaya yarayan dijital platformların yardımıyla, bireylerin var olan sosyal ağlarını genişletmeleri ve yeni ağlar oluşturmaları kolaylaşmıştır. Bireyler, bu tarz siteler üzerinden: benzer ilgilere sahip diğerleriyle bağlantıya geçmek (Meyer ve Bray, 2013; Spier, 2011; Friedland ve Rogerson, 2009); bilgi ve fikir alışverişlerinde bulunmak (Valenzuela, 2012; Eltantawy ve Wiest, 2011); paylaşılan farkındalığı artırmak (Shirky, 2011; Meyer ve Bray, 2013; Spier, 2011); problemleri olarak gördükleri çeşitli meseleler hakkında tartışmak (Diani, 2000; Cammaerts, 2005; Spier, 2011); alternatif çözümler üretmek (Harlow, 2011) açısından imkân yakalamaktadır. Çevrimiçi sosyal ağlarda edinilen bağlantılar ve paylaşılan deneyimler, gerçek dünyada kolektif eyleme katılmak için motivasyon ve fırsat sağlamaktadır (Valenzuela, 2012; Harlow, 2011; Meyer ve Bray, 2013).

Dijital sosyal ağlar bir yandan yalnızca sanal ortamda varlığını sürdüren çevrimiçi toplulukları birbirine bağlamaya yararken, diğer yandan da çevrimdışı toplulukların iletişim sürecini kolaylaştırmaktadır. Summer Harlow'a (2011) göre Facebook tarafından, grup içinde yapılan yorumlar için sunulan "beğen" ve "yorum yap" seçenekleri münazara ortamı oluşturmaya ve paylaşılan topluluk ve kolektif kimlik duygularının inşasına yardımcı olmaktadır. Çünkü sosyal medya platformlarının etkileşimli iletişime olanak veren özellikleri, hareket katılımcıları arasındaki bağların güçlenmesini sağlayarak, çevrimdışı katılım ihtimalini artırmaktadır. Geleneksel topluluklarda olduğu gibi sanal topluluklarda da karşılıklı etkileşimler, duygusal bağlar ve paylaşılan değerler bireyler arasında aidiyet, bağlılık ve bir amaç sahibi olma hislerini teşvik etmektedir (Vivian ve Sudweeks, 2003; Postmes ve Brunsting, 2002; Petrócz, Nepusz ve Bazsó, 2007). Ancak bazı araştırmacılara göre ise sanal toplulukların geleneksel toplulukların yerini almaları mümkün değildir. Doğrudan yüz yüze iletişimin sıcaklığı ve yoğunluğundan yoksun olan sanal topluluklar, oldukça sınırlı yapıları gereğiyle varlıklarını devam ettirebilmek için geleneksel topluluklara ihtiyaç duymaktadır (Diani, 2000; Parks, 2011; Van Dijk, 2006). Bu nedenle bir topluluğun devamı için ideal olan, çevrimiçi ve çevrimdışı sosyal bağların birbirini desteklediği durumlardır (Etzioni ve Etzioni, 1999; Van Dijk, 2006; Vasi ve Suh, 2013).

Son yıllarda sıklıkla görüldüğü üzere yeni BİT, profesyonel toplumsal hareket organizasyonları ve tabandan gelen toplumsal hareketler için önemli birer araç haline gelerek, aktivistlerin, eylem gruplarının ve organizasyonların iletişim, koordinasyon, örgütlenme ve protesto dinamiklerini değiştirmiştir. Yeni medya araçları, özellikle sosyal ağlar yönünden önemli işlevler yerine getirmektedir. Örneğin, Yasemin Devrimi'nin 1998-2010 yılları arasındaki hazırlık evresi boyunca internet, kamu alanının yönetim tarafından kontrolüne karşı çıkan ve ülkedeki siyasal şartları eleştiren dijital aktivistler arasındaki kişisel ağların oluşumunu kolaylaştırmıştır (Breuer, 2012). Protesto aşamasında ise sosyal medya ağlarının, yönetimin göstericilere verdiği acımasız tepkiyi açıkça gözler önüne sermesi, toplumun daha önceden kayıtsız olan kesimlerinin duygusal mobilizasyonuna yol açmıştır (Breuer, 2012). Benzer şekilde, Mısır Devrimi sürecine bakıldığında aktivistlerin 2009 yılından beri ülkedeki sosyo-

politik şartlar hakkında çevrimiçi tartışmalar gerçekleştirmekte olduğu gözlemlenmiştir (Eltantawy ve Wiest, 2011). İlerleyen zamanlarda Facebook, Twitter ve çeşitli bloglarda dolaşan mesajlar ve resimler tüm dünyadaki Mısırlıların kolektif kimliğini ve aktivistler arasındaki ulusal ve ulus-ötesi bağları güçlendirmiştir (Eltantawy ve Wiest, 2011). Her yerden sosyal medya yoluyla iletilen destek ve teşvik mesajları Mısırlı protestoculara birer motivasyon ve ilham kaynağı olarak, kendilerini soyutlanmış hissetmelerini engellemiştir (Eltantawy ve Wiest, 2011).

Ayrıca sosyal medya, geniş kitlelere ulaşarak kamuoyunu etkileyebilme potansiyeli sebebiyle, var olan hareketler ve eylem grupları tarafından eyleme katılımcı kazandırmak amacıyla da kullanılmaktadır. Wall Street’i İşgal Et Hareketi sırasında oluşturulan belli Twitter ve Facebook sayfaları, potansiyel toplumsal hareket katılımcıları arasında bilgilendirme ve iletişim kanalları görevi görmüştür (Vasi ve Suh, 2013). Ancak her zaman başarı getirmeyen bu yöntem, 2007-2010 yılları arasında Facebook üzerinden yürütülen “Save Darfur” kampanyasına katılımcı ve bağış sağlama açısından başarısızlıkla sonuçlanmıştır (Lewis, Gray ve Meierhenrich, 2014). Harlow’a (2011) göre, daha önceden katılım tecrübesine sahip olan sosyal medya kullanıcıları hem çevrimiçi hem de çevrimdışı ortamlarda aktif olmaya daha eğilimlidir. Bu da çevrimiçi platformlardaki katılımcı sağlama girişimlerine olumlu yanıt veren bireylerin, sıklıkla gerçek dünyada zaten aktif olan kişiler olacağına işaret etmektedir.

2.3.2. Örgütlenme Yönünden

Yeni iletişim teknolojilerinin kolektif eylemleri organize etme ve uygulamada kullanılmaya başlanması toplumsal hareketlerin kapasitelerini önemli ölçüde artırmıştır. Kolektif eylem grupları, yeni teknolojileri kullanarak, eskiden beri sürdürmekte oldukları işlevleri daha etkili, daha hızlı, daha yaratıcı ve daha az maliyetli bir biçimde gerçekleştirebilmektedir. Bu sayede kitlelere hareketin ve/veya organizasyonun doğası ve amaçları ile ilgili bilgi sunmak, insanlara katılım için çeşitli giriş noktaları sağlamak, gerektiğinde diğer örgütler ve gruplar ile stratejik bağlar kurmak ve eylem organizasyonu aşamasında geniş ölçekli koordinasyon sağlamak yeni medya öğelerinin yardımıyla göreceli olarak daha ufak boyuttaki gruplar için dahi mümkün hale

gelmiştir. Mısır Devrimi sırasında, 25 Ocak'taki protestoların önde gelen organizasyonel kaynaklarından biri, destek sağlamak ve koordinasyon için büyük oranda Facebook ve diğer sosyal medya ağlarına bağlı olan “6 Nisan Hareketi” (*the April 6 Movement*) adlı grup olmuştur (Eltantawy ve Wiest, 2011). Grup üyelerinin, gösterilerin hazırlık aşamasında internet üzerinden şiddet içermeyen mücadeleleri araştırarak edindikleri bilgiler, protesto etkinliklerine daha iyi hazırlanmalarını sağlamıştır. Yeni medya teknolojileri, protestocuları organize etmenin dışında, devrim sürecinde emniyet ve polis şiddetinden kaçınma gibi konularda bilgi dağıtımını kolaylaştırmıştır (Eltantawy ve Wiest, 2011). Benzer biçimde 1999 yılında Seattle'daki neo-liberal küreselleşme karşıtı gösteriler sırasında, örgütlerin internet sitelerinin büyük çoğunluğu, sağladıkları bilgilendirme içerikleri ve çevrimiçi kayıt formlarıyla üye ve destekçi sayılarını artırmayı hedeflemiştir (Van Aelst ve Walgrave, 2004). Bunlara ek olarak, aktif rol almak isteyen bireyler için, gösterilerin yer ve saati, gösteri alanına nasıl ulaşılacağı ve kalacak yer gibi konulara yönelik bilgilere örgütlerin internet siteleri üzerinden erişilebilmiştir (Van Aelst ve Walgrave, 2004).

Toplumsal hareketler, yeni BİT'nin etkisiyle eskinin hiyerarşik ve merkezi yönetim biçimlerine ihtiyaç duymadan işleyerek, geleneksel liderlik yapılarının getirdiği kısıtlamalardan daha az etkilenmektedir (Bennett, 2004; Friedland ve Rogerson, 2009; Garrett, 2006; Fenton, 2007; Breuer, Landman ve Farquhar, 2015). Günümüz toplumsal hareketleri artık gerçek zamanlı ve daha hızlı organize edilebilen protesto etkinlikleri, âdemi merkezi örgütsel biçimler, lidersizlik veya değişimli liderlik, örgüt içinde ve aktivistler arasında kolay ve hızlı iletişim ve dijital aktivizm gibi özellikler ile karakterize edilmektedir. Ancak bu durum uzun vadede bir dezavantaja da dönüşebilmektedir. Zeynep Tüfekçi'ye (2014) göre, önceden daha resmi ve uzun dönem örgütlenme gerektiren bir takım işlevler artık yeni medya teknolojileri aracılığıyla kolayca gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle dijital altyapıların desteğiyle hızlı bir şekilde yükselen hareketler, yeterince uzun bir hazırlık döneminden geçmediği için örgütlenme, karar alma ve genel işleyiş dinamikleri açısından zayıf yönleri sahip olabilmektedir. Sivil Haklar Hareketi gibi daha eski hareketler, hareketin ilk evrelerinde geliştirmek durumunda oldukları bu yetenekleri, ileriki zamanlarda yetkililerden baskı gördükleri kritik anlarda sağlıklı manevralar yapmak için kullanabilmiştir. Tüfekçi'ye

göre resmi bir liderlik sistemine sahip olmayan ve dijital teknolojilerin yardımıyla, yatay metotlar kullanarak organize olmaya alışmış aktivistler, karar alma konusunda ve siyasal kurumlarla müzakere aşamalarında sıklıkla yetersiz kalmaktadır.

Yeni BiT’ye artan bağımlılığın diğer olumsuz etkileri arasında yeni medya üzerindeki hükümet ve/veya elit kontrolü ve “slacktivism” konuları dikkat çekmektedir. Yeni medya teknolojilerine yönelik hükümet ve/veya elit kontrolü riskinin altını çizen bazı araştırmacılar (Wilson ve Corey, 2012; Tüfekçi, 2014; Garrett, 2006; Spier, 2011), yeni BİT’nin kendi amaçları için kullanabilecek tek tarafın aktivistler olmadığına vurgu yapmaktadır. Zira bazı hükümetler, bu teknolojileri kullanmak için ihtiyaç duyulan altyapılara ve kaynaklara olan erişimi kontrol altına alarak, tehdit olarak algıladıkları kullanımların önüne geçmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, hükümetler tarafından yeni medya ağlarındaki mahrem kişisel bilgilere erişilmesi durumunda, buradan edinilen bilgiler, çeşitli aktivistlerin ve protestocuların kimliklerini belirlemek için ve/veya onları takibe almak için kullanılma riski taşımaktadır. Diğer yandan yeni iletişim teknolojilerinin istenmeyen yan etkilerinden biri olarak görülen “slacktivism”, internet kullanıcılarının, gerçek bir siyasal eyleme kalkışmadan, çeşitli kampanyaları ve amaçları yalnızca bilgisayar başından “destek” vermeleri durumudur (Morozov, 2009; Michaelsen, 2011; Spier, 2011). Morozov’a (2009) göre, sosyal medya araçları bir mesele ile ilgili farkındalık yaratma konusunda oldukça başarılı olsa da, bunu gerçek eyleme dönüştürme aşamasında etkisiz kalmaktadır. Çünkü katılım maliyeti oldukça düşük olan bir sosyal medya grubuna hiç düşünmeden katılan birey, aslında hiç bir şey yapmadan kendisini faydalı ve önemli hissetmektedir. Bu durum, bireyin, aynı meseleye daha verimli bir biçimde katkıda bulunmasının önüne geçmektedir. İnternet birçok toplumsal hareket örgütü ve kolektif eylem grubu için elzem olsa da, hareketi düzenleyenler ve potansiyel katılımcılar arasındaki iletişim ve ilişki çevrimdışı alana yansımaz ise, hareketin devamlılığı sağlanamayabilir (Wilson ve Corey, 2012; Meyer ve Bray, 2013; Cammaerts, 2005; Spier, 2011).

2.3.3. Çerçeveleme ve Medya Yönünden

Yeni medya öğelerinin toplumsal hareketler tarafından kullanımı, dışsal iletişim konusunda da çeşitli avantajlar, fırsatlar ve özgürlükler sağlamaktadır. Toplumsal

hareketler, yeni medyanın getirdiği alternatif iletişim kanalları yoluyla, geleneksel medyayı atlayarak, görüşlerini halka doğrudan aktarabilme imkânına sahip olmuştur (Garrett, 2006; Bennett, 2004; Van de Donk, Loader, Nixon, ve Rucht, 2004; Spier, 2011; Barbo ve Blanco, 2011, Harlow, 2011). Daha önceden de bahsedildiği üzere, çoğu toplumsal hareketin protesto gösterileri, haber değeri taşımadıkları gerekçesiyle kendilerine anaakım medyada yer bulamamaktadır. Bazen de basın, protesto etkinliklerini aktarırken, azınlıktaki bazı taşkın bireylerin eylemlerine odaklanarak veya hareketi genel olarak negatif bir ışık altında resmederek, hareketin asıl mesajını görmezden gelmektedir (Van Aelst ve Walgrave, 2004; Garrett, 2006; Bennett, 2004; Postmes ve Brunsting, 2002; Barbo ve Blanco, 2011, Clark, 2012). Bu da aktivistlerin, halkın gözünde kötü bir imaja sahip olmalarına ve hareketin çerçevesinin medyada tam ve doğru bir şekilde temsil edilememesine neden olmaktadır. Ancak toplumsal hareket organizasyonları artık internet sayesinde, savundukları ve/veya karşı oldukları durumları herhangi bir aracıya ihtiyaç duymadan, çevrimiçi ağlar üzerinden kitlelere iletebilmektedir. Toplumsal hareketler böylece, çerçevelerini basın yayın şirketlerinin kontrollerine ve düzenlemelerine maruz kalmadan yayarak, hareketin tartışıldığı üslubu biçimlendirme fırsatı elde etmiştir (Van Aelst ve Walgrave, 2004; Garrett, 2006; Friedland ve Rogerson, 2009; Barba ve Blanco, 2011; Van de Donk vd., 2004).

Bunula ilgili olarak toplumsal hareketlerin, yeni medya öğelerini kullanarak halkın dikkatini çekmeye başlamaları, konunun anaakım medyanın gündemini etkileyerek, yerel ve/veya küresel basın organları tarafından yayınlanma ihtimalini artırabilmektedir (Eltantawy ve Wiest, 2011; Bennett, 2004; Garrett, 2006; Friedland ve Rogerson; Barba ve Blanco, 2011; Candón-Mena ve Redondo Escobar, 2012). Daha önceden çevrimiçi ortamlar ile sınırlı olan içeriklerin bu yolla geleneksel medyaya taşınması, halkın harekete dair farkındalığını ve bilgisini sosyal medya platformları dışında da artırmaya yaramaktadır (Breuer, 2012; Barba ve Blanco, 2011; Spier, 2011). Ayrıca internetteki yayınların birçoğu süresiz olarak erişime açık halde olduğundan, konuyla ilgilenen bireyler, anaakım basının ilgisi başka konulara kaydıktan sonra dahi istedikleri bilgilere, haberlere ve içeriklere erişebilmektedir (Garrett, 2006). Yine de tüm bunlara rağmen, geleneksel medyanın kamusal alanda hala oldukça önemli bir yere sahip olduğu unutulmamalıdır. Sosyal medyanın yükselişiyle gücünde belli bir ölçüde

azalma meydana gelmiş olsa da, geleneksel medyanın etkisi küçümsenmemelidir (Clark, 2012).

Bir başka açıdan ise, yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri, otoriter rejimlerdeki basın yayın organları üzerindeki hükümet kontrolünü ve/veya sansür uygulamalarını aşma konusunda da faydalı olmaktadır. Toplumsal hareketler, dijital teknolojiler yardımıyla seslerini duyurarak, hükümetlerin halktan gizlemek istedikleri veya çarpıtarak aktarmaya çalıştıkları gerçeklerin kitlelere ulaşmasını sağlayabilmektedir (Tüfekçi, 2014; Garrett, 2006; Breuer, 2012). Sosyal medya siteleri, kolayca erişilebilen yapıları nedeniyle vatandaş gazeteciliği veya katılımcı gazetecilik amaçlarıyla kullanılabilen platformlar şeklini almıştır (Eltantawy ve Wiest, 2011; Harlow, 2011; Storck, 2011). Gerekğinde kamu alanının çevrimiçi ortamdaki bir uzantısı haline gelebilen bu siteler sayesinde, hareket grupları ve aktivistler, hükümet tarafından dayatılmakta olan baskı ve sansür atmosferine karşı durarak, onun dayatmaya çalıştığı anlatıma ve siyasi dile alternatif olacak bir seçenek sunmaktadır (Moussa, 2011; Clark, 2012; Harlow, 2011). Böylece insanların, olayları daha sağlıklı bir bakış açısı ile yorumlamaları mümkün olacaktır.

Elbette, toplumsal hareket gruplarının ve aktivistlerin yeni medya araçları kullanımı, bazı dezavantajları ve karşı hareketleri de beraberinde getirmektedir. İnternet sayesinde kitlesel bilgi dağıtımındaki bariyerlerin azalması bilgi kirliliğine neden olarak, neyin gerçek neyin asılsız olduğunu ayırt etmeyi zorlaştırmaktadır (Spier, 2011; Garrett, 2006). Sosyal medya ve blog paylaşımları her zaman gazetecilik standartlarının rehberliğinde yapılmadığından dolayı, her paylaşımı veya yayını doğrulamak mümkün olamamaktadır (Hamdy ve Gomaa, 2012; Storck, 2011). Bu şartlar altında, asılsız dedikoduların hızla yayılması veya kasten aslı olmayan bilgilerin yayılması riski göz ardı edilmemelidir. Diğer yandan hükümetler, muhalif düşüncelerin ve eylemlerin yayılmasını sınırlandırmak için internet tabanlı iletişim teknolojilerine karşı yeni kontrol ve gözlem mekanizmaları geliştirmiştir. Stratejilerini adapte ederek sansürleme aktivitelerini çevrimiçi ortamlarda da sürdürmeye çalışan rejimler, ağ yapısını bilgi kontrolü sağlayacak şekilde değiştirmek (Garrett, 2006); yasal baskı; yeni medya araçlarının kötülenmesi ve bu sayede insanların uzak tutulmaya çalışılması; erişim

engelleme; ve bu çevrimiçi alanları kendi destekçileriyle doldurma gibi yöntemler kullanmaktadır (Tüfekçi, 2014).

Bu bölümde ilk olarak toplumsal hareket teorilerinin evriminden bahsedilmiş ve geçmişten günümüze kadar alanda kendine yer bulmuş çeşitli teoriler karşılaştırılmıştır. Ardından farklı kuramcılarının toplumsal hareket kavramını nasıl tanımladığı incelenerek, bu çalışma dâhilinde kullanılacak olan tanım belirlenmiştir. Sonraki başlıkta toplumsal hareketler alanındaki iki ana kuram olan Kaynak Mobilizasyonu ve Yeni Toplumsal Hareketler teorileri ele alınmış, KMT açıklanırken İktisat Vurgulu ve Siyasal Fırsat Odaklı olmak üzere iki farklı koldan bahsedilmiştir. Çalışmada NKP ve NKP'nin yeni Bilgi ve İletişim Teknolojilerini kullanımı incelenirken KMT ve YTHT beraber kullanılacaktır. Türkiye'deki NKP örneği sivil toplum alanında hareket eden ve yeni orta sınıf tabanında yükselen yapısı, savunduğu çevreci değerler ve çeşitli otonom birimlerden oluşan iletişim ağları ile YTHT kapsamında tanımlanmıştır. Platform'un yeni iletişim teknolojileriyle olan ilişkisi incelenirken ise KMT'den yararlanılacaktır. Zira sosyal medya siteleri gibi internet tabanlı iletişim teknolojileri birçok açıdan (iletişim, mobilizasyon, koordinasyon vb.) kolektif eylem için önemli birer fırsat unsuru ve kaynak haline gelmiştir. Daha sonra ise sosyal ağlar, çerçeveleme ve medya ve fırsat ve mobilizasyon yapıları yaklaşımları ayrı başlıklar altında irdelenerek, her bir kavramın toplumsal hareketler alanındaki yeri ve toplumsal hareketleri anlamaya nasıl yardımcı olduğu açıklanmıştır. Bu kavramlara, hem Platform'un hem de destekçilerinin yeni BİT kullanımını analiz ederken başvurulacaktır.

İkinci kısımda ise geniş içerikli yeni BİT kavramı açıklanarak, günlük hayata etkisinden söz edilmiştir. Daha sonra Bilgi Toplumu ve Yeni Medya başlığı altında, yeni BİT toplumsal etkileri incelenmiş ve yeni BİT'nin neden olduğu yapısal değişiklikler sonucu ortaya çıkan enformasyon toplumu ve bilgi toplumu kavramlarına dair görüşler ele alınmıştır. Bu bölümün son kısmında, yeni BİT'nin aktivistler ve örgütler tarafından kullanımının toplumsal hareketlere sosyal ağlar, örgütlenme ve çerçeveleme yönlerinden etkileri örnekler verilerek açıklanmıştır.

Sonraki bölümde ise öncelikle Türkiye'deki Nükleer Karşıtı Platform (NKP) hareketinin oluşum süreci, yapısı ve amaçları incelenerek, NKP'nin aktif olarak

kullanmakta olduğu çeşitli yeni medya öğeleri detaylı olarak ele alınacaktır. Daha sonra ise Sıradaki bölümde ise, NKP'nin yeni bilgi teknolojilerinin kullanımına dair çevrimiçi anket ve yarı yapılandırılmış mülakatlar yoluyla elde edilen bulgular sergilenecek ve bu veriler ikinci bölümde açıklanmış olan toplumsal hareket teorileri ve kavramları kullanılarak incelenecektir. Böylece yeni BİT'nin toplumsal hareketler üzerindeki potansiyel etkileri, NKP örneği yardımıyla analiz edilecektir.

BÖLÜM III

YENİ BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN TOPLUMSAL HAREKETLERE ETKİLERİ: TÜRKİYE'DEKİ NÜKLEER KARŞITI PLATFORM ÖRNEĞİ

İkinci bölümde toplumsal hareket teorilerinin tarihi, toplumsal hareketlerin tanımı ve ilgili kavramların açıklamaları, alandaki temel teoriler, yeni BİT ve bu teknolojilerin topluma ve toplumsal hareketlere etkisi teorik olarak incelenmiştir. Bu bölümde ise öncelikle, bu çalışma kapsamında örnek olarak kullanılacak olan Türkiye'deki Nükleer Karşıtı Platform ele alınacaktır. İlk olarak NKP'nin tanımı ve savunduğu değerlerden bahsedilecek, daha sonra ise NKP'nin 1990'lı yıllardan bu yana oluşum ve gelişim süreci anlatılacaktır. Daha sonra ise ayrı başlıklar altında platformun yapısı ve hedefleri hakkında detaylı bilgi verilecek ve NKP'nin kullandığı yeni iletişim teknolojilerine değinilerek, NKP'ye ait internet sitesi ve platformun aktif olarak kullanmakta olduğu sosyal medya hesapları incelenecektir.

Üçüncü bölümün ikinci kısmında yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin Nükleer Karşıtı Platform üzerindeki etkileri çevrimiçi sosyal ağlar, iletişim, örgütlenme ve koordinasyon yönünden incelenecektir. Bu araştırmanın veri toplama aşamasını Mersin Nükleer Karşıtı Platformu grubu üyeleriyle gerçekleştirilen anket (*survey*) araştırması oluşturmaktadır. Yürütülen araştırmanın yöntemleri ve veri toplama süreçleri incelenerek elde edilen bulgular paylaşıldıktan sonra bu bulgular tartışılarak yorumlanacaktır.

Bölümün son kısmında ise, NKP'nin organizasyon, yürütme ve yeni medya kullanımı alanlarında ulaşılabilen yetkili mensuplarıyla yapılan mülakatlara yer verilecektir. NKP'nin yeni BİT'ni kullanımı ve bu durumun Platform'a etkileri üzerinde duracak olan bu görüşmelerden elde eden veriler başlıklar altında incelenerek yorumlanacaktır.

3.1. Nükleer Karşıtı Platform (NKP) ve Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri

3.1.1. NKP Nedir?

Kendisini “Türkiye’nin ve dünyanın neresinde olursa olsun nükleer enerji üretimine ve nükleer silahlara karşı çalışmalar yürüten kurum, kuruluş ve kişilerden oluşan bir buluşma zemini” olarak tanımlayan Nükleer Karşıtı Platform (NKP), geçmiş 1970li yıllara dayanan nükleer karşıtı hareketin devamıdır (Nükleer Karşıtı Platform, 2013). Katılıma açık, tabana dayanan ve demokratik ilkelere bağlı yerel platform örgütlenmelerinin oluşumu yönünde çalışmalar yürüten NKP, ayrıca, kendi çalışmalarına ek olarak bünyesindeki kişilerin, kurumların ve kuruluşların kampanya ve etkinliklerine yönelik destek toplamak, katılımı güçlendirmek ve farkındalığı artırmak gibi işlevler de üstlenmiştir (Nükleer Karşıtı Platform, 2013). Sekreteryası 2006 yılından bu yana Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından yürütülen NKP’nin temel amaçlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- Nükleer santraller konusunda, kamuoyunu doğru ve zamanında bilgilendirmek;
- Nükleer yanlılarının yaydığı yanlış ve yanıltıcı bilgiler konusunda uyarıda bulunmak;
- Nükleer santraller konusunda toplumsal bilinç ve refleks yaratmak;
- Nükleer santraller konusunda birlikte davranacak kurum, kuruluş ve kişilerin ortak tavır almasını sağlayıcı çalışmalar yapmak;
- Nükleer karşıtı mücadelenin ve çalışmaların toplumda yayılmasını sağlamak;
- Nükleer karşıtı hukuki süreçleri işletmek;
- Nükleer silah ve denemelerin tamamen ortadan kaldırılması ve yasaklanması için çalışmak (Nükleer Karşıtı Platform, 2013).

Bu hedefleri gerçekleştirmek için kullanılan mali kaynaklar ise NKP bileşeni olan kişi, kurum ve kuruluşların katkıları sayesinde elde edilmektedir.

3.1.1.1. Platformun Ortaya Çıkışı

Arif Künar’ın (2002) NKP’nin ortaya çıkış ve gelişim sürecini aktardığı *Don Kişotlar Akkuyu’ya Karşı: Anti-nükleer Hikâyeler* adlı kitabına göre, 1986 senesinin Nisan ayında meydana gelen Çernobil Nükleer Santral faciası, nükleer karşıtı mücadele süreci için önemli bir tetikleyici unsur olmuştur. Bu felaketin ardından, o dönemde

EMO Yayın Koordinatörü olan Künar, Elektrik Mühendisleri Odası ve *Elektrik Mühendisliği Dergisi* 'ni yakından ilgilendirmekte olan nükleer enerji ve nükleer santraller ile ilgili haber ve yayınları izlemeye alarak, bu konuları EMO Dergisi'nde işlemek için çalışmalara başlamıştır. Bununla beraber Künar'ın da üyesi olduğu, çoğunlukla gazetecilerin ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) çevresinden bireylerin oluşturduğu Çevre Duyarlılığını Yayma Grubu , nükleer silahlara ve nükleer enerjiye karşı bir imza kampanyası başlatarak, konuyla ilgili çeşitli tartışma toplantıları organize etmiştir. Fakat EMO'dan yeterli destek alamayan bu kampanya ve toplantılar istenilen başarıyı elde edememiştir. Ayrıca EMO Dergisi'nde yer alan nükleer karşıtı yazılarının, Dergi Yayın Kurulu'nda huzursuzluğa neden olması, Künar'ın uzun bir süre EMO ve EMO Dergisi Yayın Kurulu'ndan uzak durmasına neden olmuştur.

Gencelli-İlişçi Termik Santrali mücadelesinin 1990 yılında hız kazanmasıyla beraber, Künar (2002) tekrar EMO ile yakınlaşarak bu mücadeleye dâhil olmaya çalışmıştır. Künar, o zamanki EMO Başkanı Teoman Alptürk'ün de desteğini de alarak Türkiye'nin o zamana kadarki en kalabalık çevre eylemi olan “ 6 Mayıs'ta El Ele , İzmir'den Gencelli'ye” buluşmasına katılmak için İzmir'e gitmiştir . Başarıyla sonuçlanan bu büyük eylemin ardından hükümet geri adım atarak , İlişçi Termik Santral projesinden vazgeçtiğini halka duyurmuştur. Künar, bu büyük eylemin başarısının arkasındaki itici güç olarak o dönemde henüz tanışmadığı Savaş Emek ve Yeşiller Partisi'nden bahsetmektedir. Bundan yaklaşık 7 ay sonra ise, Akkuyu Nükleer Santral projesine karşı 1978 yılından beri⁴ yapılan ilk eylem düzenlenmiştir. “Nükleer

⁴ Künar, 1978 senesindeki eylem ve mücadeleyi şu sözlerle aktarmaktadır: 5 Haziran 1978 tarihinde, "Akdeniz Kıyısı Belediye Başkanları" Mersin'de bir toplantı düzenleyip, yörelerinde nükleer santral kurulmasını protesto ettiler ve "Nükleer santrallerin, yurdu hammadde bakımından süper devletlere bağımlı kılacağını ve yöre halkını göç etmeye zorlayacağını , Akdeniz'i kirleteceğini" söylediler. Mersin Belediye Başkanı Kaya Mutlu; "Atom reaktörünün Akdeniz'i ölü deniz haline getirmesine müsaade etmek ve bu duruma sessiz kalmak doğru değildir. Yörenin halkıyla birlikte belediye başkaları olarak konuya ciddiye eğiliyoruz. İçel belediyeler Birliğinin şimdiki en büyük sorunu atom reaktörü konusudur . Birlik olarak ta bu tesise karşıyız" diye açıklama yaptı. Enerji İş Kolu Memurları Birleşme ve Dayanışma Derneği (Enerji-Der); "Nükleer santralin kurulmasına karşı çıktı". Demokratik Sol Dernekler Federasyonu Genel Merkezi dışında bu kampanyaya bir çok kuruluş destek verdi . Örneğin Tarsus'ta, aralarında Töb-Der, Tümder, Tüted, Akdeniz Dev-Genç, Tarsus Şubeleri ile Disk Tekstil Sendikası, Tarsus Emekçiler Derneği, Tarsus İşçi Derneği, Tarsus Halkevi, Sosyalist Gençler Birliği gibi demokratik kuruluşlar ortaklaşa bir bildiri hazırlayarak; "Atom Santraline Hayır" dediler. 1978 yılı içinde, başta EMO olmak üzere, meslek örgütleri tarafından yörede bir dizi panel yapıldı. Özellikle Adana Ziraat Mühendisleri Odası bu konuda yoğun faaliyetlerde bulundu. 1979 yılında TMMOB tarafından

Enerji ve Sonrası” paneli ve ardından gerçekleştirilen protesto yürüyüşünden meydana gelen bu eylem , Silifke Belediyesi ve yine Yeşiller Partisi tarafından hayata geçirilmiştir.

1990 senesinden itibaren Savaş Emek ile sıkça görüşmeye başlayan Künar (2002), Emek’in hayalindeki çevreci dergi projesinden ve nükleer karşıtı kampanyadan söz etmektedir. Bu projelerin gerçekleştirilmesini sağlamak için çeşitli girişimlere başladıklarını aktaran Künar, projelerin özellikle Yeşiller Partisi üyelerinden, ekososyalistlerden ve çevre derneklerinden ilgi gördüğünü ifade etmiştir. Bunlar arasında ilk hayata geçirilen dergi projesi olmuştur. 1992 yılının Eylül ayında “*Ağaçkakan Ekolojist Dergi*” adıyla ilk sayısı yayınlanan ve ağırlıklı olarak nükleer karşıtı yazıların ve eylemlerin yer aldığı derginin Türkiye'deki toplam okuyucu sayısı 100-250 dolaylarında kalmıştır. 11 sene boyunca yayın hayatına devam eden *Ağaçkakan Ekolojist Dergi*, 2003'te 40. ve son sayısını çıkartmıştır (Baş, 2014).

Künar'a (2002) göre, hazırlıkları devam etmekte olan nükleer karşıtı kampanya ise, “Aylin Gençoğlu - SOS Akdeniz imzasıyla 28 Aralık 1992 tarihinde gönderilen mektup ve Ağaçkakan 'ın 1993 Ocak sayısında ; ANTI NÜKLEER KAMPANYA 'YA HAZIRLANIN! çağrısıyla birlikte yayınlanan” yazı ile resmen ilan edilmiştir (s. 43). Künar'ın kaleme aldığı bu yazı özetle aşağıdaki gibidir:

Ne dersiniz , mümkün olabilir mi sizce ? En azından denemeye değer diyorsanız, o halde gelin 1993 yılında top yekûn; oldukça uzun, birazcık zahmetli, hatta belki de birazcık zor , ama bir o kadar da umut dolu , coşkulu, tamamen hayati bir taleple bir kampanya yürütelim hep birlikte... Bilinen/bilinmeyen, açıklanan/açıklanmayan onlarca Çernobil'lerin, yüzlerce Üç Mil Adaları'nın bir daha olmaması, Karadeniz'de bebeklerin sakat doğmaması, insanların kanser, lösemi olmaması, devlet büyüklerimizin yalan söylemek zorunda kalmaması için; bütün gücümüzle, her şeyimizle, her şeye rağmen güzel ülkemizde gözü kapalı, inatla ve zorla yapılmak istenen nükleer santrale hayır diyelim, kurulmasına izin vermeyelim. Gelin sizler de fikir verin, omuz verin, bir ucundan tutun bu kampanyanın... Partilisi/partisizi, SHP'lisi/RP'lisi, sağcısı/solcusu, ateisti/müslümanı, işçisi/işvereni, köylüsü/kentlisi, örgütlüsü/örgütsüzü, kadını/erkeği, yaşlısı/genci, entellektüeli/entellektüel olmayanı yani tüm insanlar, Türkiye'de yurttaşların istemediği nükleer santralleri yaptırmayalım . En fazla

düzenlenen ve 21 Nisan'da Mersin'de, 25 Nisan'da Ankara'da, 28 Nisan'da İstanbul'da, 29 Nisan'da İzmir'de yapılan panellere, TMMOB ve ilgili Odalarının yanı sıra, TEK, AEK, İTÜ Nükleer Enerji Enst., ODTÜ Elektrik Müh. Bölümü, Ege Ü. Yerbilimleri Fak., Turizm Tanıtma Bakanlığı, Tüm İktisatçılar Birliği Temsilcileri de katıldı (2002, s. 28).

katılımlı, yoğun, sabırlı, aktif ve şenlikli bir kampanyayla 1.000.000. imza toplayalım. Hedef tam bir milyon imza. Lütfen biraz gayret...

Çünkü bugün aktif olmak, yarın radyoaktif olmaktan daha iyidir. Her şey sonunda size bağlı (s.43).

Bunun ardından 13 Ocak 1993'te "Akkuyu Nükleer Santraline Karşı Mücadele Grubu" ismiyle Silifke'de bir çalışma komitesi oluşturulmuştur. Daha ilk günden yöre halkından 300 adet imza toplayan komitenin aldığı bir dizi önemli karar şunlardır:

- Adı her ne kadar "Akkuyu Nükleer Santrallerine Karşı Mücadele Grubu" olsa da bu grup temelde tüm nükleer enerji merkezlerine karşıdır.
- Savaşım, acil çözüm gerektiren bir takım sorunlar nedeniyle grup kimliğinde oluşmuştur, ileride dernekleşecektir.
- Yerel bazda kaymakamlığa, Taşeli havzasındaki tüm belediyelere, meslek odalarına, klüplere, sendikalara, tüm demokratik kitle örgütlerine ve kooperatiflere ulaşılması planlanmıştır.
- Bölgesel bazda Doğu Akdeniz Çevre Koruma örgütlerine ulaşmak ve desteklerini almak planlanmıştır.
- Uluslararası çevre örgütleri ile iletişime geçilecektir.
- Yerel bazda bir imza kampanyası başlatılmış ve ilk günden 300 imza toplanmıştır.
- Afiş, broşür, pankart gibi görsel materyallerle olayın halka duyurulmasına karar verilmiştir.
- Akkuyu çevresindeki köylerle birebir iletişim kurulacaktır.
- Çevre örgütlerinin katılımı ile bir panel düzenlenecektir. Tüm bunlara ek olarak duyarlı olan herkesin katılacağı aktif eylemler planlanmaktadır (Künar, 2002, s.43).

Mücadele grubunun oluşturulmasının ardından aralarında SOS Akdeniz ve *Ağaçkakan Ekolojist Dergi*'nin de bulunduğu birçok çevre derneği, sendika ve gönüllü kuruluş ile iletişime geçilmiştir. Bununla beraber İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Adana, Zonguldak, Bursa ve Mersin illerinde nükleer karşıtlarının sayıca artması ve harekete geçmesiyle 'Nükleer Karşıtı Platform'lar doğmuştur (Künar, 2002).

Künar'a (2002) göre, nükleer karşıtı kampanyaya dair oluşturulacak politika, program ve yıllık takvimlerin belirlendiği yer olan 1. Nükleer Karşıtı Kongre için ilk çağrı yine *Ağaçkakan Dergisi* üzerinden duyurulmuştur. Bununla beraber Kongre'nin 16-17 Ekim 1993 tarihlerinde Ankara'da yapılması kararlaştırılarak, 11-17 Ekim tarihleri arası da "Nükleer Karşıtı Hafta" olarak ilan edilmiştir. Seçilen tarihlerin arkasındaki stratejik neden ise "12-15 Ekim 1993 tarihleri arasında yapılacak olan devlet destekli Makine Mühendisleri Odası'nın gerçekleştireceği "Nükleer Teknoloji

Kurultay'ının alternatifini ve cevabını akabinde oluşturmak" arzusudur (Künar, 2002, s. 46). Nükleer Karşıtı Platformlar yaklaşmakta olan kongrenin hazırlık sürecinde "standlar açıp imza toplamaya , broşür, afiş, çıkartma ve rozetler bastırıp satmaya , yapılan harcamalar ve daha sonra yapılacak olan Nükleer Karşıtı Kongre için" kaynak oluşturmaya başlamıştır (Künar, 2002, s. 48). Ayrıca üniversitelerde, şehir merkezlerinde, çeşitli il ve ilçelerde yapılan dikkat çekici imza kampanyaları, toplantılar ve protesto gösterileri önce yerel daha sonra ulusal basında kendilerine geniş yer bulmuştur. Nükleer Karşıtı Hafta planlanmış olduğu üzere 11 Ekim gününde, programın ve etkinliklerin amacının halka duyurulduğu geniş katılımlı bir basın toplantısıyla başlamıştır. Hafta boyunca stant ve imza çalışmaları, nükleer santraller konusunda sohbetler, tiyatro oyunları ve konserler gibi çeşitli etkinlikler Ankara'da devam etmiştir.

16 Ekim'deki Nükleer Karşıtı Kongre'ye aralarında Greenpeace İspanya, Almanya BUND Çevre Derneği, Yunanistan SOS Akdeniz Derneği ve Kuzey Kıbrıs Yeşil Barış Derneği'nin de bulunduğu birçok⁵ kuruluş ve grup katılmıştır (Künar, 2002). Kongre Tertip Komitesi Başkanı olan Künar, kongrenin açılış konuşmasında Uluslararası Nükleer Teknoloji Kongresi'ni ve nükleer savunucularını eleştirmiştir. Kongre, birçok akademisyenin katıldığı paneller, nükleer kazalar ile ilgili film gösterimleri ve katılan tüm temsilcilerin konuşmaları ile devam etmiştir. Kongre'nin sonunda Sonuç Bildirge Komisyonu tarafından yayınlanan bildiride "Bizler dünyayı bilim adamları ve politikacıların tutku ve tehlikeli oyunlarına teslim edemeyecek kadar

⁵ Kongre'ye katılmış olan kuruluş ve grupların tam listesi şöyledir: Antakya Çevre Koruma Derneği, Bodrum Çevre Gönüllüleri Derneği, DİSK, Dev Maden Sen, SOS İstanbul Gönüllüleri Platformu, Greenpeace, Adana Çevre ve Tüketiciyi Koruma Derneği, Kiremit Dergisi (Isparta), SOS Akdeniz İzmir Bürosu, SOS Akdeniz Bürosu (Yunanistan), Kültürel ve Doğal Yaşamı Koruma Derneği (Silifke), Güney Marmara Doğal ve Kültürel Çevreyi Koruma Derneği (Bursa), Nükleer Tehlikeye Karşı Barış ve Çevre İçin Sağlıkçılar Derneği, Osmaniye Çevre Dostları Derneği, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği Antalya Şubesi, Gazi Eğitim Fakültesi Çevre Topluluğu, Nükleer Karşıtı Platform İstanbul Grubu, Nükleer Karşıtı Platform Ankara Grubu, İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi, Tarsus Çevre Koruma Kültür ve Sanat Merkezi, Çevre ve Doğa Koruma Birliği (Almanya), Sağlık Eğitim Enstitüsü Mezunları Derneği, Kuzey Kıbrıs Yeşil Barış Örgütü, İskenderun Çevre Koruma Derneği, Yemyeşil Dergisi (İstanbul), Çevre Mühendisleri Odası, Çepeçevre Gazetesi (İstanbul), Müzisyenler Derneği, Patika Dergisi (Ankara), CISS Prodüksiyon, Mavi Çorap Kadın Grubu, ODTÜ Çevre Topluluğu, Yeni Haber İş Sendikası, İçel Çevre Gönüllüleri Derneği, Yeşiller Partisi, Yeşil Bisiklet Grubu (İstanbul), Zonguldak Çevre Koruma Derneği, Pastoral Dergisi (İstanbul), Marmaris Çevre Koruma Derneği, Genel Sağlık İş Sendikası, SOS Akdeniz Bürosu (Adana), Ütopya Dergisi (Antalya), Savaş Karşıtları Derneği İzmir Şubesi, Savaş Karşıtları Derneği Ankara Şubesi, Karga Dergisi (İstanbul), Ağaçkakan Dergisi (İzmir), A.Ü.F.F.D.Ç.K.K. Topluluğu (Künar, 2002, s. 55).

çok seviyoruz. Türkiye'nin herhangi bir yerinde nükleer santral istemiyoruz. Bunu engellemek için demokratik ve barışçı yöntemlerle sonuna kadar mücadele edeceğimizi bildiriyor(uz)..." sözleri yer almıştır (Damar vd., 2013, s. 175). Künar'ın aktardığı üzere, Kongre sonunda ise 1993 yılı başından 17 Ekim tarihine kadar toplanan yaklaşık 170.000 adet imzanın Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) teslim edilmesi kararı alınmıştır. Dönemin Meclis Başkanı Hüsamettin Cindoruk, NKP temsilcilerini ve topladıkları imzaları Meclis'te kabul ederek, temsilcilerle nükleere alternatif tercihler ve rüzgar enerjisi konuları üzerine sohbet etmiştir. 1993 yılından beri belirli aralıklarla tekrar etmekte olan Kongre toplantılarının en sonuncusu Sinop, Mersin, Adana, İzmir, İstanbul, Ankara ve Samsun illerinden gelen 150'den fazla NKP temsilcisinin katılımıyla 9 Mart 2014 tarihinde Sinop'ta gerçekleştirilmiştir (Nükleer Karşıtı Platform, 2014).

Ankara'da yapılan 1. Nükleer Karşıtı Kongre'den sonra 7 yıl boyunca her yıl Akkuyu'da nükleer karşıtı şenlikler düzenlenmiştir (Künar, 2002). 2000 yılında Ecevit hükümetinin Akkuyu ihalesini iptal etmesiyle başarı elde eden Platform faaliyetlerine bir süreliğine son vermiştir (Şahin, 2007). Ancak 2004 yılında Enerji Bakanlığı'nın Sinop'ta nükleer santral kurulması ile ilgili Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nu (TAEK) görevlendirdiğini açıklamasının ardından nükleer karşıtı mücadele tekrar örgütlerin ve nükleer karşıtlarının gündemine gelmiştir. 2006 yılında 3. Nükleer Karşıtı Kongre'nin düzenlenmesi ve Kongre'yi takiben 29 Nisan 2006'da Sinop'ta gerçekleştirilen nükleer karşıtı miting ile NKP'nin mücadelesi yeniden ivme kazanmıştır. Bu süreçte Platform'un yapısı genişleyerek yerel NKP bileşenlerinin sayısı artmıştır. NKP 2006 yılından itibaren "Eşgüdüm" toplantıları ile nükleer santrallere karşı halkı nasıl bilgilendireceğine ilişkin programlar oluşturarak, basın açıklamaları, TBMM ziyaretleri, kurum ve kuruluşlarla görüşmeler, afiş ve broşür basımı, film gösterimleri, panel ve söyleşiler, sokak gösterileri ve konserler yaparak nükleer karşıtı çalışmalarını yoğunlaştırmıştır. 2010 yılında Rusya ile imzalanan devletlerarası anlaşma sonucunda gözlerin tekrar Akkuyu'ya çevrilmesiyle, Platform'un aktiviteleri büyük bir kısmı Mersin'de yoğunlaşmıştır. Ayrıca 2010 yılından itibaren NKP'nin internet sitesinin yenilenmesi ve sosyal medya araçlarının daha etkin kullanılmaya başlanması ile

Platform'un mücadelesi artık hem çevrimiçi hem de çevrimdışı ortamlar üzerinden sürdürülmektedir (Damar vd., 2013).

3.1.1.2. Platformun Yapısı

NKP 4 ana organdan meydana gelmektedir. Bunlar, Nükleer Karşıtı Kongre, Yürütme Kurulu, Yerel NKP Kongresi ve Yerel NKP Yürütmesi'dir. Nükleer Karşıtı Platform 4 ana organdan meydana gelmektedir. Bunlar, Nükleer Karşıtı Kongre, Yürütme Kurulu, Yerel NKP Kongresi ve Yerel NKP Yürütmesi'dir. NKP bileşenlerinin yılda bir kez toplanmasıyla gerçekleştirilen Nükleer Karşıtı Kongre'de yıllık programlar ve takvimler oluşturulmaktadır. Kongre'nin aldığı kararların uygulanmasını ve yapılacak işlerin koordinasyonunu ise Yürütme Kurulu sağlamaktadır. Bu kurul üyeleri Kongre tarafından dönemsel olarak belirlenmektedir. Yerel NKP Kongresi ise yerelde nükleer karşıtı birey ve kurumların katılımcı olduğu, yerel düzeyde nükleer karşıtlarının bulunduğu, yerel eylem, etkinliklerin oluşturulduğu ve Yerel NKP Yürütmesi seçiminin yapıldığı organdır. Son olarak Yerel NKP Yürütmesi, NKP çalışmalarını, belirtilen ilkeler ve amaçlar doğrultusunda belli bir bölge, il veya ilçe bazında yerel olarak yürütmektedir. Yerel NKP çalışmalarını yürütmek üzere Yerel NKP Kongresi tarafından her yıl en az 3 kişilik Yerel Yürütme seçilmektedir. Yerel NKP sözcülük görevi ise dönüşümlü olarak yürütülmektedir (Nükleer Karşıtı Platform, 2013).

NKP'nin hali hazırda var olan yerel birimleri Adana, Ankara, Antalya, Denizli, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Mersin, Samsun ve Sinop kollarından oluşmaktadır. Bunlara ek olarak ise, gerek duyulan durumlarda NKP örgütlenmesine uzmanlık gerektiren belirli işlevleri yerine getirerek destek vermek amacıyla Örgütlenme ve Eğitim Komisyonu, Sağlık Komisyonu, Etkinlik ve Organizasyon Komisyonu, Gençlik Komisyonu, Halkı Bilgilendirme Komisyonu ve Hukuk Komisyonu vb. özel komisyonlar oluşturulabilmektedir (TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, 2012). 16 Haziran 2012 tarihinde Mersin'de bir araya gelen NKP Kongresi'nde bunların arasına çeşitli sosyal medya araçlarının daha etkin kullanılması, e-posta listelerinin oluşturulması ve web sayfasının güncellenmesi gibi işlevlerden sorumlu İletişim ve Sosyal Medya Komisyonu da dahil olmuştur (Damar vd., 2013).

3.1.1.3. Platformun Hedefleri

NKP'nin öncelikli hedefleri arasında, kamuoyunu nükleer enerji kaynakları ve nükleer santraller hakkında bilgilendirmek ve anti-nükleer hareketin katılımcı sayısını arttırmak vardır. NKP, 2006 yılından itibaren düzenlediği eş güdüm toplantıları ile nükleer enerji üretiminin neden olduğu bilinen çevre kirliliği, kaza riskleri, radyasyon ve atık problemleri gibi konulara dair halkı nasıl bilinçlendireceğine ilişkin programlar oluşturmaktadır (Damar vd., 2013).

NKP'ye göre nükleer santraller, meydana gelebilecek olası bir kaza durumunda ortaya çıkabilecek felaketler, yarattıkları büyük ölçekli ve geri dönüşü olmayan çevre kirliliği ve hala çözümlenememiş olan nükleer atık depolama sorunu gibi toplumsal maliyetleri de göz önüne alınarak tekrar değerlendirilmelidir (Künar, 2006). Zira olası bir kaza durumunda etrafa yayılacak radyasyonun canlılar ve çevre üzerindeki uzun süreli korkunç etkileri binlerce kilometre mesafeye kadar uzanabilmektedir (Künar, 2006). Bu nedenle NKP, çevresel ve toplumsal maliyetlerinin yanı sıra, yatırım, yakıt zenginleştirme, atık saklama ve devam eden işletim maliyetleri bakımından da oldukça pahalı olan nükleer santrallere karşı toplumsal bilinç ve refleks oluşturmaya çalışmaktadır (Künar, 2006).

Bu nedenle platform, kurulduğu dönemden bu yana insanları mobilize etmek ve eylemci sayısını artırmak için çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bunların arasında halkın dikkatini çekmek ve insanları harekete geçirmek için düzenlenen şenlikler, kurulan stantlar, dağıtılan broşür ve afişler, film gösterileri, panel ve söyleşiler, sokak gösterileri, kongreler ve sempozyumlar ve basın açıklamaları bulunmaktadır (Damar vd., 2013). NKP, düzenlediği ortak etkinliklere ek olarak, platformun bileşeni olan kişi, kurum ve kuruluşların bağımsız olarak yürüttükleri çalışmaların da duyurulmasını, desteklenmesini ve katılımcı sayısının arttırılmasını sağlamaktadır (Künar, 2006). Özellikle son yıllarda ağırlıklı olarak kullanılmaya başlanan internet ve sosyal medya kanalları sayesinde NKP'nin daha geniş kitlelere erişim sağlaması ve nükleer karşıtı mücadele konusunda birlikte hareket edecek kişi, kurum ve kuruluşların koordinasyonunu gerçekleştirmesi kolaylaşmıştır.

NKP, bir taraftan nükleer karşıtı mücadelenin ve çalışmaların toplumda yayılmasını sağlamaya çalışırken, diğer taraftan ise TBMM ziyaretleri ve diğer resmi kanallar yoluyla sesini yetkililere duyurmaya çalışmaktadır (Damar vd., 2013). Her fırsatta Türkiye’de enerji krizi değil, *enerji yönetim krizi* olduğunu vurgulayan ve bu krizle baş etmenin yolunun nükleer enerji olmadığını ifade eden NKP’ye göre, yüksek maliyetli enerji sorununun veya enerji bakımından dışa bağımlılığın çaresi nükleer santraller değildir (Küner, 2006). Eğer enerji kaynakları bakımından çeşitliliğe gidilmesi gerekiyorsa, bu, sürdürülebilir enerji kaynakları tercih edilerek yapılmalıdır. Ayrıca, Türkiye’de yaşanan kaza ve afetlere bakıldığında yetkililerin ve sorumluların bu felaketler karşısındaki hazırlıksız, yetersiz ve koordinasyonsuz çabalarının sonuçları görülmektedir (Küner, 2006). Öyleyse bu şartlar altında nükleer santral kadar riskli bir projenin hayata geçirilmesi son derece tehlikelidir (Küner, 2006).

Son olarak göz önünde bulundurulması gereken noktalardan birisi de potansiyel Akkuyu nükleer santralinin lisans meselesidir. NKP’nin sıklıkla bahsettiği üzere, Akkuyu nükleer santralinin yeri ve lisans onayı 1970’li yıllardaki mevzuat ve teknolojiler rehberliğinde yürütülen çalışmalarla belirlenmiştir (Küner, 2006). 1976’dan bugüne kadar geçen sürede, Akkuyu santralinin toplumsal maliyetlerini ve çevreye, canlılara ve havaya verebileceği zararları araştıran ciddi ve kapsamlı bir çalışma yapılmamıştır (Küner, 2006). Bugün benzer bir çalışma yapıldığı takdirde, artık yer lisans onayı alınamayabilir.

NKP, bu argümanlardan yola çıkarak Türkiye’nin , “sanayileşme politikalarını ve dolayısıyla sanayileşme tercihlerine göre belirlenen enerji planlamalarını eski teknolojilere, fosil yakıtlara göre değil, daha akılcı, verimli, temiz ve çevreyle uyumlu, daha az enerjili yeni teknolojilere göre” yeniden düzenlenmesinin gerektiğini savunmaktadır (Küner, 2006, s. 45). Sonuç olarak NKP’nin Enerji Bakanlığı’ndan talep ettiği ve bir an önce gerçekleştirilmesini istediği iki ana husus şunlardır:

- “Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanunu” ve “Enerji Verimliliği” Kanun tasarisının gözden geçirilmesi ve yeniden hazırlanması, EPDK’nın, Enerji Piyasası Kanunu’nun ve sektörün yeniden yapılanması; ilgili tüm kamu-sivil toplum kuruluşlarının, demokratik kitle örgütlerinin, derneklerin doğrudan katılımıyla oluşturulacak; “Ulusal Enerji Konseyi” ile belirlenmelidir.

- Nükleer enerji ve fosil enerji kaynakları yerine; “Ulusal Enerji Konseyi”nce hazırlanacak; yeterli, yerli, çevreci, temiz, sürdürülebilir, ucuz, uygun, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının sağlanmasını amaçlayan yeni bir; “Ulusal Enerji Strateji Planı” oluşturulmalıdır (Künar, 2006, s. 52-53).

3.1.2. Nükleer Karşıtı Platform ve Yeni BİT

3.1.2.1. NKP’ ye Ait İnternet Sitesi

NKP ve nükleer karşıtı hareket hakkında merak duyanların, platform ile ilgili bilgi edinebilecekleri ve sorularına cevap bulabilecekleri en kapsamlı sanal zemin NKP’nin 2006 yılından beri aktif olan internet sitesidir⁶. Site, NKP’nin yapısına, savunduklarına, hedeflerine ve etkinliklerine dair bilgi sağlamaktadır.

Platformun duyuru ve aktivitelerinden düzenli olarak haberdar olmak isteyenlerin, sitenin giriş sayfasındaki basit adımları takip ederek NKP’nin e-bültenine üye olmaları ve böylece NKP’nin gerçekleştirmeyi planladığı konserler, gösteriler, protestolar ve kongreler gibi çeşitli eylemlerle ilgili detaylara önceden ulaşmaları mümkündür. NKP’nin web sitesi bu özelliği sayesinde birçok kişi için anti-nükleer harekete giriş noktası olma potansiyeli de taşımaktadır. Benzer biçimde sitenin ana sayfasında bulunan sosyal medya ikonları, tıklayan ziyaretçileri platformun resmi Facebook ve Twitter hesaplarına yönlendirmektedir. Potansiyel destekçilerin bu sayfaları ziyaret ederek platformun resmi sanal ağlarına katılmaları, NKP’nin kişinin kendi sanal arkadaş ve/veya takipçi grubu tarafından görülmesini de sağlamaktadır.

NKP ve tarihi ile ilgili daha geniş bilgiye sahip olmak isteyenler için ise, çeşitli makalelerin, kitapların, basın açıklamalarının, bildirilerin, raporların ve daha önceki zamanlarda yayınlanmış broşürlerin elektronik formatlarına erişmek mümkündür. Bununla beraber, sitenin giriş sayfasındaki “NKP TV” adlı bölümün yardımıyla NKP’nin düzenlediği protesto etkinlikleri, basın bildirileri ve paneller gibi etkinliklerin videoları görüntülenebilmektedir. Ayrıca NKP’nin yerel kollarında aktif olmak isteyen veya bu yerel bileşenlerin aktivitelerine dair bilgi almak isteyenler için, site bünyesinde platformun 10 adet yerel birimi hakkında bilgi sağlayan “NKP Bileşenler” bölümü bulunmaktadır.

⁶ <http://portal.nukleerkarsitiplatform.org/>

3.1.2.2. NKP'nin Aktif Olduğu Dijital Sosyal Ağlar

Facebook

NKP'nin 2010 yılından beri aktif olan “Nükleer Karşıtı Platform - NKP” adlı resmi Facebook sayfası, platformun en sık kullandığı sosyal medya aracıdır. Yaklaşık 9.550 adet takipçisi bulunan topluluk, üstlendiği çok sayıda işlevle NKP için oldukça faydalı ve çok yönlü bir araç haline gelmiştir. Topluluk, bir yandan platformun amaçları ve taleplerini bildiren paylaşımlarda bulunurken, diğer yandan, bu talepleri destekleyen — nükleer enerjinin beraberinde getirdiği zararların ve tehlikelerin altını çizen uzman görüşleri, dünyanın farklı yerlerinde meydana gelmiş olan nükleer santral kazaları ve sonuçları, nükleer enerjiden vazgeçerek yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelen ülkelere dair haberler vb. — çeşitli görüş ve haberler sunmaktadır. Bunula beraber sayfanın takipçileri, Facebook'un kullanıcılarına sunduğu “Beğen” ve “Paylaş” özelliklerini kullanarak istedikleri paylaşımların görünürlüğünü artırarak daha geniş kitlelere yayılmasına yardımcı olabilmektedir. Yine benzer bir şekilde ilgilerini çeken gönderilerin altına yorum yaparak konuyla ilgili düşüncelerini ifade etme ve diğer takipçilerle fikir alışverişinde bulunma imkânına sahiptir.

Türkiye'nin her yerinden benzer duygu ve düşüncelere sahip insanlar, zaman ve mekân bariyerlerini kaldıran bu sosyal zemin yardımıyla bağlantıya geçebilmektedir. Sitenin interaktif yapısı sayesinde üyeler arasında gerçekleşen karşılıklı etkileşim ve iletişim, karşılıklı motivasyon ve dayanışma inşasını, sanal sosyal ağların çevrimdışı alana yansımaları ve potansiyel protestocuların eyleme katılma kararlarını teşvik edebilmektedir. NKP'nin düzenlediği etkinlik ve eylemlere katılmak isteyen destekçiler, sayfanın “Etkinlikler” bölümünü takip ederek aktivitelerin içeriği, yeri, zamanı, ulaşım ve konaklama seçenekleri konusundaki detayları görüntüleyebilmektedir. Topluluk, bu yönüyle bir organizasyon aracı görevi görmektedir. Daha önceden yapılmış olan gösteri ve aktivitelere dair çeşitli haber ve görsellere de topluluğun sayfasından erişilebilmektedir. Bu haberler kendilerine anaakım medyada yer bulamasa dahi, NKP, gerçekleştirdiği tüm eylemlerin dökümünü Facebook sayfasından paylaşmaktadır. Böylece hem vermek istediği mesajı istediği gibi ifade edebilmekte, hem de sesini duyurmak için alternatif bir kanaldan faydalanabilmektedir.

NKP'nin merkezi sosyal medya sayfasının dışında, platformun yerel bileşenleri de benzer içeriğe sahip kendi alt sayfalarına sahiptir. Özellikle Akkuyu'nun bulunduğu Mersin ilindeki NKP üyeleri, yerel platformun resmi sayfasına ek olarak kendi aralarında bir Facebook grubu oluşturmuştur. 15.000'den fazla mensubu bulunan "MERSİN NÜKLEER KARŞITI PLATFORMU" isimli grup, üyeleri tarafından Akkuyu'da kurulmak istenen nükleer santrale karşı ortak bir ses oluşturmak için açılmıştır. Grup üyeleri, diğer üyelerle tartışmalara katılmakta ve konuyla alakalı olduğunu düşündüğü paylaşım ve gönderilerde bulunmakta özgürdür.

Twitter

NKP'nin Twitter hesabı 2012 yılından beri aktif olmakla beraber, hali hazırda 2.200'den fazla takipçiye sahiptir. @NKPTurkiye isimli bu hesabın paylaşım sıklığına bakıldığında, Facebook sayfasından daha seyrek kullanıldığı görülmektedir. İçeriği incelendiğinde Facebook sayfası ile benzer şekilde etkinlik duyurularına ve gerçekleştirilen aktivitelere dair görsel ve yazılı içeriğe ulaşmak mümkündür. Ancak @NKPTurkiye, "Nükleer Karşıtı Platform - NKP" topluluğundan farklı olarak, eylem ve etkinlikler ile ilgili güncellemeleri olay yerinden canlı olarak yapmaktadır. Bu nedenle @NKPTurkiye, gelişmeleri gösteri ve aktivite meydanlarından anbean takip etmek isteyenler için daha cazip bir seçenek oluşturmaktadır. @NKPTurkiye, yine "Nükleer Karşıtı Platform - NKP" topluluğundan farklı olarak, yerel NKP kollarının, NKP Sekreteryası'yı yürütmekte olan Elektrik Mühendisleri Odası'nın, Greenpeace Türkiye, Yeşil Bülten ve çeşitli çevre koruma gruplarının resmi Twitter hesaplarıyla bağlantı halinde olup, ortak paylaşımlar yapmaktadır.

3.2. Anket Araştırması Sonuçları

3.2.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma kapsamında yeni medya araçlarının ve çevrimiçi sosyal ağların toplumsal hareketlere olan etkilerini incelerken anket ve mülakat yöntemleri kullanılmıştır. Bu bölümde öncelikle anket araştırması ile toplanan bulgulara yer verilecektir.

Anket araştırması, katılanların kendilerine yöneltilen soruları yanıtlaması yoluyla veri toplanması yöntemini içermektedir (Sevinç, 2009). Anket yöntemi, özellikle örneklem grubunun büyük olduğu durumlarda sıklıkla tercih edilmektedir. Bu çalışmada, NKP örneği incelemeye alınırken platformun Facebook üzerinde aktif olan en geniş çevrimiçi sosyal ağına odaklanılmıştır. Anket araştırmasının evreni olarak belirlenen Mersin Nükleer Karşıtı Platformu adlı bu kapalı grup yaklaşık 15.000 üyeden oluşmaktadır. Üye sayısının çokluğu göz önünde bulundurularak örneklem alma⁷ yoluna gidilmiştir. Bu çalışma kapsamında %95 güven aralığı esas alınarak, bu araştırmanın evrenini oluşturan 15.000 kişilik Mersin Nükleer Karşıtı Platformu grubu içinden minimum 375 kişinin katılımının sağlanması gerektiği hesaplanmıştır (Sencer, 1989). Anket formu hazırlanırken tanımlayıcı ve analitik anket soruları bir arada kullanılmıştır. Tanımlayıcı sorular katılımcıların belirli bir konudaki düşüncelerinin, ya da belirli bir durum karşısındaki davranış şekillerinin tanımlanmasında kullanılırken, analitik sorular ise belirlenen değişkenlerin ve bu değişkenler arasındaki ilişkinin analizinde kullanılmaktadır (Sevinç, 2009). Örneklem ögelerine sunulmuş olan anket 6 bölümden oluşmaktadır. İlk kısımda katılımcıların yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi vb. temel demografik özelliklerine yönelik sorular yer almaktadır. İkinci kısımda NKP ve NKP'nin sosyal medyadaki varlığı ile ilgili sorular vardır. Üçüncü kısımda ise grup üyelerinin NKP eylemlerine katılıp katılmadıklarını, katılım kararlarını etkileyen nedenleri ve NKP'nin yeni medya kollarının bu kararlara olan etkilerini belirlemeyi amaçlayan sorulara yer verilmiştir. Anketin dördüncü bölümü, Mersin Nükleer Karşıtı Platformu üyeleri arasında bir bilgi alışverişi ve/veya tartışma ortamı olup olmadığı, üyelerin grup içinde ne kadar aktif bir rol oynadıkları ve grubun üyeler için bir dayanışma ortamı ve motivasyon kaynağı oluşturup oluşturmadığı gibi noktalar sorgulanmıştır. Beşinci bölüm, grup üyelerinin aralarındaki bağları ve bu bağların derecesini ölçmeye yönelik hazırlanmıştır. Yapılan geniş literatür taraması sonucunda, bu bölüm oluşturulurken Mark Granovetter'in dört kategoriden oluşan modelinin temel alınmasına karar verilmiştir. Granovetter'e (1973) göre, bir bağın gücü, o bağ karakterize eden duygusal yoğunluk (*emotional intensity*), yakınlık (*intimacy*), süre

⁷ Örnekleme, "...üzerinde araştırma yapılan çalışma evreninden onu temsil ettiğine inanılan bir bölümünün, o çalışma evreni hakkında çıkarımlarda bulunulmak amacıyla belli yöntemler sonucunda seçilmesidir" (Böke, 2009, s. 107).

(*amount of time*) ve karşılıklı fayda (*reciprocal services*) gibi öğelerin bir kombinasyonu ile ölçülmektedir. Bu nedenle üyelerin aralarındaki duygusal yoğunluğu, yakınlık derecesini, görüşme sıklığını ve karşılıklı fayda durumunu araştırmaya yarayacak sorular oluşturulmuştur. En son bölümde ise üyelerin birebir yüz yüze iletişimi mi yoksa NKP'nin çevrimiçi kanalları yoluyla iletişimi mi tercih ettiklerini anlamaya yardımcı olacak sorular vardır.

Anketin bölümleri şekillendirilirken açık uçlu ve seçmeli yanıtlı sorular bir arada kullanılmıştır. Dördüncü bölümün soruları hazırlanırken 5'li Likert tipi derecelendirme yönteminden yararlanılmıştır. Bu bölümdeki her soruda verilen ifadenin değerlendirilmesinde “Kesinlikle katılmıyorum = 1”, “Katılmıyorum = 2”, “Kararsızım = 3”, “Katılıyorum = 4” ve “Kesinlikle Katılıyorum = 5” biçiminde bir ölçek kullanılmıştır. Analize geçmeden önce Windows IBM Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) Statistics Base programı aracılığıyla, Likert ölçekli soruların iç tutarlık katsayı değeri (*Cronbach's Alpha*) hesaplanmıştır. Hesaplanmış olan değerler tabloda görülmektedir:

Tablo 1

Güvenirlilik İstatistikleri

Number of Items	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	Cronbach's Alpha
5	0,843	0,844

Ölçeğin geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için Cronbach's Alpha testine göre 0,70 ve üzerinde bir değere sahip olması gerekmektedir (Nunnally, 1978). Tabloda sergilenen değerlere bakıldığında hazırlanmış olan ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu görülmektedir.

Anket formu tamamlandıktan sonra Surveey.com üzerinden açılan kullanıcı profiline yüklenmiştir. Elektronik ortama aktarılan anket formu 20 kişilik bir ön gruba grup üyelerinin Facebook profillerine mesaj atılarak ulaştırılmıştır. Ön katılımcılar Surveey.com tarafından sağlanan dağıtım linkine bağlandıktan sonra formu cevaplandırarak, anket konusunda fikir ve görüşlerini bildirmiştir. Daha sonra üyelerin geri bildirimlerine göre sorunlu ve muğlak olarak nitelendirilen sorular ve/veya

bölümler tekrar gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Revizyon sonucunda son halini alan anket formu 23.03.2016 tarihinde örneklem öğelerinin Facebook profilleri aracılığıyla katılıma açılmıştır. Anketin aktif olduğu süre içinde toplamda 2250 adet üyeye anket bağlantısı gönderilerek katılımları rica edilmiştir. 19.07.2016 tarihine kadar aktif olan anket araştırmamıza olumlu geri dönüş yaparak ankete katılan üye sayısı 518'dir. Analiz aşamasına geçilmeden önce, cevaplanan anket formları incelenerek eksik ve/veya hatalı doldurulmuş olan formlar geçersiz sayılmıştır. Geriye kalan 444 adet anket ise geçerli kabul edilerek çözümlemeye alınmıştır. Anket araştırması bulgularının analiz aşamasında Microsoft Excell ve Windows IBM SPSS Statistics Base programları kullanılmıştır. Bu programlar aracılığıyla, elde edilen verilerin frekans tabloları oluşturularak bulgular doğrultusunda yorum yapılmıştır.

3.2.2. Bulgular ve Yorumlar

3.2.2.1. Sosyo-demografik Veriler

Katılımcıların sosyo-demografik verileri yaş grubu, cinsiyet, eğitim düzeyi, yerleşim yeri, meslek grubu, gelir düzeyi ve internete erişim imkânları yönünden tanımlanmıştır.

Tablo 2

Yaş Dağılımı

Sayı	Oran (%)	
6	1,4	18 yaşından küçük
55	12,4	18-24 yaş aralığı
97	21,9	25-34 yaş aralığı
102	23	35-44 yaş aralığı
183	41,3	45 yaş ve üstü
443	99,8	Toplam cevaplayan
1	0,2	Boş bırakan

Araştırmaya katılanların büyük bir kısmını yüzde 41,2’lik orana sahip olan 45 yaş ve üstü üyelerin oluşturduğu görülürken, 25-34 ve 35-44 yaş aralıklarına dâhil olan katılımcı sayı ve oranları birbirine oldukça yakındır. 18-24 yaş aralığındaki katılımcı sayısı yüzde 12,4’lük oranla 55’tir. Örneklem grubundaki 18 yaşını doldurmamış üye sayısı ise yalnızca 6’dır.

Katılımcıların büyük bir bölümünün 45 yaş ve üstünde olmasının nedeni, bu kuşağın 1986 senesindeki Çernobil nükleer kazasına ve bu kazanın doğurduğu korkunç sonuçlara şahitlik etmiş olmaları ile açıklanabilir. Zira bir nükleer felaketin sonuçlarına tanıklık etmiş olmak, bu bireylerin Nükleer enerji üretiminin beraberinde getirdiği riskler ve olası bir kazanın yol açabilecekleri konusunda daha hassas olmalarına ve bir nükleer karşıtı hareketi desteklemeye daha eğilimli hale gelmelerine neden olmuş olabilir.

Tablo 3

Cinsiyet Dağılımı

Sayı	Oran (%)	
139	31,5	Kadın
301	68,3	Erkek
1	0,2	Diğer
441	99,3	Toplam cevaplayan
3	0,7	Boş bırakan

Grup içindeki erkeklerin oranı %68,3 iken, kadınların oranı %31,5’tir. Katılanlar arasındaki bir kişi ise seçenekler arasındaki “diğer” kutucuğunu doldurmayı seçerek cinsiyetini “kuir” olarak tanımlamıştır. Ankete katılan üyelerin cinsiyet dağılımına bakıldığında erkek katılımcıların ağırlıkta olduğu gözlemlenmektedir. Katılımcıların cinsiyet dağılım oranları arasında bu kadar büyük bir fark olması, Yeni Toplumsal Hareket Teorisi (YTHT) ve Türkiye’nin ulusal eğitim istatistikleri yardımı ile açıklanabilir. Daha önceki bölümlerde tanımlanmış olduğu üzere Yeni Toplumsal Hareketlerin destekçileri ve katılımcıları büyük oranda “yeni orta sınıf” olarak adlandırılan bir kesiminin üyeleridir (Kriesi, 1989; Offe, 1985). Yeni orta sınıf yüksek

eğitim düzeyine sahip, birden fazla kimliği olan ve bürokratik organizasyonlar yerine daha katılımcı bir tarzı benimsemiş bireylerden oluşmaktadır (Martin, 2015; Fuchs, 2005). Bir Yeni Toplumsal Hareket örneği olan NKP'nin Mersin kolunun destekçi ve katılımcı tabanının büyük bir kısmını Türkiye'deki 45 yaş ve üzerinde ve en az üniversite düzeyinde eğitim almış kişiler oluşturmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) (2015) ulusal eğitim istatistikleri veritabanından elde edilen bilgilere göre bu kesimin cinsiyet dağılımı aşağıdaki tablodaki gibidir:

Tablo 4

TÜİK Cinsiyet Dağılımı

Sayı	Oran (%)	
629,451	33,47	Kadın
1,250,695	66,52	Erkek
1,880,146	100	Toplam

Tablodaki verilere göre, Türkiye'deki 45 yaş ve üzeri üniversite mezunu vatandaşların sayısı 1,880,146 olup, bu grup içindeki kadınların oranı %33,47 iken, erkeklerin oranı %66,62'dir. Böylece iki tablonun birbirine paralellik gösterdiği gözlemlenmektedir.

Tablo 5

Eğitim Düzeyi

Sayı	Oran (%)	
1	0,2	Okur-yazar
3	0,7	İlkokul
9	2	Ortaokul
88	20	Lise
287	65,1	Üniversite
53	12	Lisansüstü
441	99,3	Toplam cevaplayan
3	0,7	Boş bırakan

Ankete katılanların eğitim seviyelerine bakıldığında en yüksek oranın %65,01 ile üniversite mezunlarına ait olduğu görülmektedir. Lise mezunu olanların oranı %20 iken, Lisansüstü eğitim düzeyine sahip olanlar örneklemin %12'sini oluşturmaktadır. Grup içinde en düşük yüzdelere sahip olan ortaokul, ilkokul ve okur-yazar seviyelerinde olan üyelerin sayısı sırasıyla 9, 3 ve 1'dir. Katılımcıların %77,01'inin üniversite ve üzeri seviyede eğitim düzeyinde olduğu gözlemlenmektedir.

Örneklem öğelerinin yüksek bir oranının lisans ve üzeri düzeyde eğitim almış olmaları, cinsiyet dağılımı oranlarına benzer bir biçimde Yeni Toplumsal Hareketler Teorisi ile uyumludur. Zira bahsetmiş olduğumuz üzere Yeni Toplumsal Hareketlerin destekçi tabanını yeni orta sınıf oluşturmaktadır. Anket katılımcılarının ise yüksek eğitim yüzdeleriyle bu grubun bir parçası oldukları görülmektedir.

Tablo 6

Yerleşim Yeri Dağılımı

Sayı	Oran (%)	
189	42,56	Mersin
34	7,65	Adana
33	7,43	Hatay
24	5,40	Ankara
22	4,95	İstanbul
10	2,25	İzmir
9	2,02	Gaziantep
7	1,57	Antalya
5	1,12	Diyarbakır
5	1,12	Samsun
5	1,12	Sinop
101	22,74	Diğer
444	100	Toplam cevaplayan

Yerleşim yeri dağılım oranları, katılımcıların büyük bir kısmının Mersin'de ikamet etmekte olduklarını göstermektedir. Geri kalan yüzdelere bakıldığında örneklem

öğelerinin %7,65'i Adana'da, %7,43'ü Hatay'da, %5,40'ı Ankara'da, %4,95'i İstanbul'da, %2,25'i İzmir'de, %2,02'si Gaziantep'te ve %1,57'si Antalya'da ikamet etmektedir. Diyarbakır, Samsun ve Sinop illerinde yaşayan katılımcıların sayısı %1,12 oran ile eşittir. Katılımcı oranı %1'den az olan illerin sayıları %22,74 oranla "Diğer" kategorisi altında toplanarak verilmiştir. Yerleşim yeri dağılım tablosu göstermektedir ki, anketi cevaplayan üyeler ağırlıklı olarak NKP'nin son derece aktif olduğu merkezi şehirlerde ve/veya nükleer santral yapılması planlanan şehirlerde ve bu şehirlere yakın olan yerleşim yerlerinde ikamet etmektedir.

Tablo 7

Çalışma Durumu

Sayı	Oran (%)	
108	24,7	Hayır çalışmıyorum
250	57,1	Evet çalışıyorum
52	11,9	Öğrenciyim
28	6,4	Öğrenciyim ve çalışıyorum
438	98,6	Toplam cevaplayan
6	1,4	Boş bırakan

Tablo 7'de görüldüğü üzere katılımcıların %57,1'ini çalışanlar oluşturmaktadır. Çalışmayanların oranı %24,7 iken, öğrencilerin oranı %11,9'dur. Örneklem grubundaki çalışan öğrencilerin miktarı ise %6,4 oran ile 28'dir.

Tablo 8

Meslek Grubu

Sayı	Oran (%)	
76	17,5	Memur
81	18,7	Özel sektör
54	12,4	Serbest meslek
18	4,1	İşçi
75	17,3	Emekli
71	16,4	Çalışmıyor
59	13,6	Diğer
434	97,7	Toplam cevaplayan
10	2,3	Boş bırakan

Üyelerin meslek dağılımlarına bakıldığında katılımcı grubundakilerin %16,4'ü çalışmazken, %17,5'inin memur, %17,3'ünün emekli, %4,1'inin işçi ve %12,4'ünün serbest meslek sahibi olduğu belirlenmiştir. Grup içindeki en büyük oran olan %18,7'lik kesim özel sektörde çalışmaktadır. Seçenekler arasından “diğer” şıkkını işaretleyen %13,6'lık kesimi ise ağırlıklı olarak STK çalışanları, çiftçilikle uğraşanlar ve çeşitli dallardaki sanatçılar oluşturmaktadır.

Tablo 9

Aylık Gelir Düzeyi

Sayı		Oran (%)	
	48	11,1	0-500 TL
	29	6,7	501-1000 TL
	57	13,2	1001-1500 TL
	56	13	1501-2000 TL
	58	13,4	2001-2500 TL
	57	13,2	2501-3000 TL
	127	29,4	3000 ve üstü TL
	432	97,3	Toplam cevaplayan
	12	2,7	Boş bırakan

Aylık gelir düzeyi tablosuna görüldüğü gibi katılımcıların önemli bir kısmı %29,4 oranla 3000 TL ve üzerinde gelir sahibidir. Örneklem öğelerinin geri kalan kısmının %13,4'ünün 2001-2500 TL, %13,2'sinin 2501-3000 TL, %13'ünün 1501-2000 TL, %13,2'sinin 1001-1500 TL, %11,1'inin 0-500 TL ve son olarak %6,7'sinin 501-1000 TL arası aylık gelire sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 10

İnternet Erişim İmkânı Genel Yüzdelere

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
440	99,1	4	0,9	444	100

Tablo 11

İnternet Erişim İmkânı Çoklu Seçim Yüzdeleri

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oran (%)	Katılımcı sayısına oran (%)	
339	36,3	77	Ev ile sınırlı
311	33,3	70,7	Mobil internet ile sınırlı
136	14,5	30,9	İş yeri ile sınırlı
46	4,9	10,5	Okul ile sınırlı
19	2	4,3	İnternet kafe ile sınırlı
38	4,1	8,6	Kafe ve restoran benzeri dış mekânlar ile sınırlı
46	4,9	10,5	Aile ve arkadaş çevresinin imkânları ile sınırlı
935	100	212,5	Toplam

Anket formunda yer alan internet erişim imkânına yönelik soru bir çoklu seçim sorusu olduğundan, analiz aşamasında çoklu cevap (*multiple response*) tablosu kullanılmıştır. Katılıma dair genel yüzdelerin verildiği tablo 10'a bakıldığında %99,1 oranla toplamda 440 kişinin soruyu cevapladığı, 4 kişinin ise boş bıraktığı görülmektedir. Verilerin daha detaylı sergilendiği çoklu erişim yüzdeleri tablosuna bakıldığında ise, katılımcıların oldukça büyük bir kısmının (%77 ve %70,7 oranlarıyla) hem evlerinden hem de mobil kanallar üzerinden internet erişimine sahip oldukları gözlemlenmektedir. Her bir şıkkın toplam seçim sayısına oranlarından anlaşılabileceği gibi katılımcılar arasında internet erişim imkânı okul, internet kafe, iş yeri, kafe ve restoran benzeri dış mekânlar ve aile ve arkadaş çevresinin imkânları seçeneklerinden yalnızca biriyle sınırlı olanların sayısı oldukça düşüktür.

3.2.2.2. NKP'nin İnternet Tabanlı İletişim Platformları Üzerindeki Varlığı

Bu kısımda katılımcıların NKP'den nasıl haberdar oldukları ve destekleme kararlarını etkileyen unsurlar, Platform'un yeni medya kanallarını kullanıp kullanmadıkları ve NKP'nin anaakım basında ne sıklıkla gözlemlediklerine yönelik veriler incelenecektir.

NKP'nin Varlığından Hangi Yolla Haberdar Olunduğuna Yönelik Veriler

Tablo 12'de ankete katılan üyelerin Platform'un varlığından ne şekilde haberdar olduklarının dağılımını sergilenmektedir.

Tablo 12

NKP'nin Varlığından Nasıl Haberdar Oldunuz?

Sayı	Oran (%)	
16	3,6	Gazete aracılığıyla
25	5,7	Televizyon aracılığıyla
56	12,7	Bir arkadaş veya tanıdık aracılığıyla
87	19,7	Bir arkadaş veya tanıdığın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla
36	8,2	NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla
91	20,6	NKP'nin resmi Facebook sayfasına rastlayarak
4	0,9	NKP'nin resmi Twitter hesabına rastlayarak
6	1,4	NKP'nin resmi internet sitesine rastlayarak
75	17	İnternet üzerinden NKP, nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptığım araştırmalar sonucunda
45	10,2	Diğer (belirtiniz)
441	99,3	Toplam cevaplayan
3	0,7	Boş bırakan

Oranlar göstermektedir ki, NKP Mersin grubu katılımcılarının önemli bir bölümü (%20,6 oranla) Platform'un varlığını NKP'nin resmi Facebook sayfası yardımıyla öğrenmiştir. Bu durum bir yeni medya ögesi olan Facebook'un NKP için önemli bir araç görevi gördüğünü göstermektedir. Anketi cevaplayan katılımcıların %20,6'sı NKP'nin resmi Facebook sayfası sayesinde bu hareketin varlığından, hedeflerinden ve eylemlerinden haberdar olmuştur. Benzer biçimde, katılımcıların %19,7'si bir arkadaş veya tanıdıklarının sosyal medya aktiviteleri aracılığıyla NKP'den haberdar olduklarını ifade etmiştir. Bu sonuç çevrimiçi ortamlardaki sosyal ağların geleneksel sosyal ağlarla

benzer özellikler sergilemekte olduğuna işaret etmektedir. Zira geleneksel sosyal ağların potansiyel destekçi ve katılımcıları yapısal olarak bir harekete ve/veya organizasyona bağlama rolü vardır. NKP Mersin Facebook grubu örneğine bakıldığında örneklem öğelerinin önemli bir kısmı parçası oldukları çevrimiçi sosyal ağlar sayesinde NKP'nin varlığından haberdar olmuştur. Katılımcıların %17'si ise NKP'nin varlığını, internet üzerinden NKP, nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptıkları araştırmalar sonucunda öğrenmiştir. Burada da görülmektedir ki yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT), nükleer enerji ve nükleer santraller konularıyla ilgili olan insanların, bu alanda aktif olan aktörler ve bu aktörlerin hedefleri ve eylemlerine dair kolayca bilgi edinmelerini sağlamaktadır. Platformun varlığını NKP'nin resmi Twitter sayfası veya resmi internet sitesi aracılığıyla öğrenenlerin yüzdelerinin (%0,9 ve %1,4) düşük olduğu görülmektedir. Bunun nedeni bazı yeni medya araçlarının diğerlerine göre daha çok tercih ediliyor olmaları ve/veya NKP'nin bazı sosyal medya araçlarını daha aktif olarak kullanıyor olması olabilir.

NKP'nin varlığından geleneksel yollarla haberdar olan katılımcıların dağılımına bakıldığında en yüksek oranın (%12,7) bir arkadaş veya tanıdık aracılığıyla seçeneğine ait olduğunu görülmektedir. Bu oran geleneksel sosyal ağların hala önemini koruduğunu göstermektedir. Diğer seçeneğini tercih eden üyelerin (%10,2) verdikleri cevaplara tekrar dönülecek olursa, bunların arasında “Aktif oldukları STK'nın aracılığıyla”, “Üyesi oldukları sendikanın eylemleri aracılığıyla”, “Üyesi oldukları siyasi partinin aracılığıyla” maddelerinin olduğu görülmektedir. Bu durum örgütler arasındaki bağların ve bireyler arasındaki dolaylı bağların önemini vurgulamaktadır. Bu kategoriye seçen üyelerin önemli bir kısmı parçası oldukları organizasyonların bağları ve bu organizasyon sayesinde sahip oldukları dolaylı bağlar yardımıyla NKP'den haberdar olmuştur.

Geleneksel yollar arasındaki diğer yüksek oran %8,2 ile “NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla” seçeneğine aittir. Toplumsal hareket organizasyonlarının ilk zamanlardan beri kullanmakta oldukları yöntemlerin hala etkili oldukları gözlemlenmektedir. Ancak yeni BİT ile karşılaştırıldığında %8,2 oranının düşük kaldığı açıktır. Bunun nedeni yeni iletişim teknolojilerinin geleneksel yollara oranla daha hızlı, daha ucuz ve daha geniş

kitlelere uzanabilen yapısı olarak gösterilebilir. Son olarak NKP'den gazete ve televizyon sayesinde haberdar olan katılımcı sayılarının (%3,6 ve %5,7) göreceli olarak düşüklüğü göze çarpmaktadır. Bunun nedeni daha önceki bölümlerde de bahsedildiği gibi çoğu toplumsal hareketin haber değeri taşımadığı gerekçesiyle basında kendisine pek yer bulamaması ve/veya Türkiye'de gazete okuma oranlarının düşük olmasıyla açıklanabilir. 2015 yılında gerçekleştirilen "Türkiye'de ve Dünya'da Vatandaşlık" araştırması sonucunda elde edilen verilere göre Türkiye nüfusunun yalnızca %36'sı her gün veya haftada birkaç kez gazete okumaktadır (Çarkoğlu ve Kalaycıoğlu, 2015).

Genel olarak bakıldığında katılımcıların %59,6'sının yeni BİT yardımıyla NKP'yi keşfetmiş oldukları gözlemlenmektedir. NKP'yi geleneksel yollarla keşfedenlerin oranı ise %40,4'tür. Bu oranlara bakıldığında geleneksel yöntemlerin NKP hakkında bilgi sağlama ve NKP'ye giriş noktası sağlama konusunda önemini ve etkinliğini hala koruduğu açıktır. Ancak diğer yandan, yeni BİT'nin daha az kaynakla daha büyük oranda potansiyel destekçilere ve katılımcılara ulaşma bakımından oldukça işlevsel olduğu söylenebilir.

Üyelerin NKP'yi Destekleme Kararlarını Etkileyen Öğeler

Katılımcıların NKP'yi destekleme kararlarını etkileyen unsurlara dair genel yüzdeler ve çoklu seçim verileri Tablo 13 ve Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 13

NKP'yi Destekleme Kararını Etkileyen Unsurlara Dair Genel Yüzdeler

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
429	96,6	15	3,4	444	100

Tablo 14

NKP'yi Destekleme Kararını Etkileyen Unsurlara Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oran (%)	Katılımcı sayısına oran (%)	
288	25,5	67,1	Nükleer enerji üretimine karşı olmam
242	21,4	56,4	Nükleer silahlanmaya karşı olmam
36	3,2	8,4	NKP'yi destekleyen bir veya daha fazla arkadaş veya tanıdığının olması
150	13,3	35	Nükleer santral kurulması planlanan bölgelerin yakınında yaşıyor olmam
47	4,2	11	Yaşadığım şehirde NKP'nin bölgesel kolunun bulunması
29	2,6	6,8	NKP'nin internet kanallarını aktif olarak kullanıyor olması
307	27,2	71,6	Çevre koruma girişimlerine karşı duyarlı olmam
30	2,7	7	Diğer (belirtiniz)
1129	100	263,2	Toplam

Katılıma dair çoklu seçim yüzdelerin verildiği tabloya göre katılımcıların büyük bir bölümü (%71,6 ve %67,1 oranlarıyla) hem çevre koruma girişimlerine karşı duyarlı olmaları hem de nükleer enerji üretimine karşı olmaları nedenleriyle NKP'yi desteklediklerini belirtmiştir. Buna göre çevre koruma konusunda duyarlı olan kişilerin bu alanda mücadele vermekte olan örgüt ve hareketleri desteklemeye daha açık oldukları söylenebilir.

Göze çarpan diğer yüksek oranlara bakıldığında %56,4 oranla üyelerin yarısından çoğunun nükleer silahlanmaya karşı olmalarını işaretledikleri seçenekler arasına dâhil etmiş oldukları görülmektedir. Bu durum katılımcıların çoğunluğunun nükleer enerji üretimini nükleer silahlanmaya yaklaşma olarak gördüğü söylenebilir. Nükleer santral kurulması planlanan bölgelerin yakınında yaşadıkları için Platform'a destek verdiklerini ifade edenlerin oranı %35'dir. Bu gruptaki katılımcıların yapılması planlanan nükleer santrallere yakın bölgelerde yaşıyor olmaları, nükleer santrallerin olumsuz etkileri ve/veya meydana gelebilecek tehlikeler konusunda daha hassas olmalarına veya nükleer

karşıtı harekete öncelikli olarak önem vermelerine neden olduğu söylenebilir. Göreceli olarak daha düşük oranlara sahip olan seçeneklere bakıldığında “yaşadığım şehirde NKP'nin bölgesel kolunun bulunması” (%11), “NKP'yi destekleyen bir veya daha fazla arkadaş veya tanıdığımın olması” (%8,4), “NKP'nin internet kanallarını aktif olarak kullanıyor olması” (%6,8) nedenleri göze çarpmaktadır. Bu seçeneklerin ortak noktalarının NKP'ye dair bilgi sağlama ve giriş noktası oluşturma işlevlerine sahip olmalarıdır. Öyleyse kişi, belli bir meseleye yönelik eğilime veya hassasiyete sahip olmadığı sürece, etrafındaki destek ve katılım fırsatlarını değerlendirmeyebilir. “Diğer” seçeneğini doldurmayı tercih eden üyelerin verdikleri cevaplar arasında popüler iki ifade öne çıkmaktadır. Bunlardan birincisi katılımcıların bir kısmının alternatif (yenilenebilir) enerji kaynaklarını tercih ediyor olmasıdır. Diğeri ise ülkede hayata geçirilecek olası bir nükleer santral projesinin yeterli altyapıya ve güvenlik önlemlerine sahip olmayacağı endişesi yer almaktadır. Bu ifadeye göre, katılımcılar arasındaki küçük bir grubun, prensipte nükleer enerji üretimine karşı olmadıkları ancak Türkiye’de yeterli altyapı çalışması ve güvenlik önlemleri olmayacağından endişe ettikleri için NKP’ye destek veriyor olabilecekleri anlaşılmaktadır.

NKP'nin Resmi Yeni Medya Kanallarının Kullanım Oranları ve Amaçları

15 numaralı tabloda NKP’nin resmi Facebook sayfası, Twitter hesabı ve internet sitesinin katılımcılar tarafından takip edilme istatistikleri verilmiştir.

Tablo 15

NKP'nin Resmi Yeni Medya Kanallarının Takip Edilme İstatistikleri

İnternet sitesi		Twitter		Facebook		
Sayı	Oran (%)	Sayı	Oran (%)	Sayı	Oran (%)	
150	36,2	53	12,2	285	66,9	Evet ediyorum
264	63,8	383	87,8	141	33,1	Hayır etmiyorum
414	93,2	436	98,2	426	95,9	Toplam cevaplayan
30	6,8	8	1,8	18	4,1	Boş bırakan

NKP’nin resmi Facebook sayfasını takip eden katılımcıların oranı %66,9 olup, bunu %36,2 oranla Platform’un resmi internet sitesi takip etmektedir. Son sırada ise en

düşük orana (%12,2) sahip olan resmi Twitter hesabı yer almaktadır. Buna göre NKP'nin en çok takip edilen ve kullanılan yeni medya kanalı resmi Facebook sayfasıdır. Yüzdelerin arasında bu kadar büyük farkların olması ve resmi Twitter hesabının oldukça ufak bir grup tarafından kullanılıyor olmasının çeşitli nedenleri olabilir. Daha önceden de bahsedildiği gibi, değişen kullanım oranlarının nedeni bazı yeni medya araçlarının diğerlerine göre daha çok tercih ediliyor olmaları ve/veya NKP'nin bazı sosyal medya araçlarını daha aktif olarak kullanıyor olması olabilir. Örneğin 2016 yılının Nisan ayı istatistiklerine göre Facebook 1.5 milyardan fazla aktif kullanıcıya sahipken, Twitter'ın aylık kullanıcı sayısı yaklaşık 320 milyon civarındadır (Statista, 2016). Ayrıca Platform'un Twitter hesabına bakıldığında son güncel gönderinin 29 Haziran 2015 tarihinde paylaşıldığı görülmektedir (NKPTürkiye, 2015). Resmi Facebook sayfası ise en az haftada birkaç kez güncel paylaşımlarda bulunmaktadır. Bu nedenle katılımcıların daha güncel ve kapsamlı olan sayfayı ağırlıklı olarak tercih ediyor olmaları anlaşılır bir durumdur. Bir başka neden ise NKP'nin resmi internet sitesinin göreceli olarak düşük sayıdaki takipçileri kullanım kolaylığı ile açıklanabilir. Zaten birer Facebook hesabı bulunmakta olan katılımcılar, ekstra bir çaba harcamayarak kullanmakta oldukları platform üzerinden NKP'nin resmi Facebook sayfasını takibe alarak, her türlü güncel NKP paylaşımına zaman tünelleri yardımıyla erişebileceklerdir. Bu durum resmi Facebook sayfasını resmi internet sitesine göre daha cazip kılabilir.

Tablo 16'da katılımcıların NKP'nin resmi yeni medya kanallarını ne sıklıkla ziyaret ettiklerine dair veriler yer almaktadır.

Tablo 16

NKP'nin Resmi Sayfalarının Ziyaret Edilme Sıklıkları

İnternet sitesi		Twitter		Facebook		
Sayı	Oran (%)	Sayı	Oran (%)	Sayı	Oran (%)	
226	55,8	351	87,5	124	29,7	Ziyaret etmiyorum
49	12,1	9	2,2	53	12,7	Yılda birkaç kez
93	23	22	5,5	163	39,1	Ayda birkaç kez
36	8,9	18	4,5	65	15,6	Haftada 3-5 gün
1	0,2	1	0,2	12	2,9	Her gün
405	91,2	401	90,3	417	93,9	Toplam cevap
39	8,8	43	9,7	27	6,1	Boş bırakan

Bir önceki oranlarla paralel olarak, NKP'nin resmi internet kanalları arasında en sıklıkla ziyaret edilen sayfa büyük bir farkla Platform'un resmi Facebook sayfasıdır. Katılımcıların %57,6'sı NKP'nin resmi Facebook sayfasını her gün, haftada 3-5 kez veya ayda birkaç kez ziyaret etmektedir. Ankete katılan üyelerin %29,7'si ise ziyaret etmediklerini belirtmiştir. Benzer biçimde sonraki sırada NKP'nin resmi internet sitesi bulunmaktadır. Katılımcıların %32,1'i NKP'nin resmi internet sitesini her gün, haftada 3-5 kez veya ayda birkaç kez ziyaret etmektedir. Siteyi ziyaret etmeyenlerin oranı %55,8'dir. En son sırada ise organizasyonun resmi Twitter sayfası yer almaktadır. Tabloya göre katılımcıların %10,2'si NKP'nin resmi Twitter sayfasını her gün, haftada 3-5 kez veya ayda birkaç kez ziyaret etmektedir. Sayfayı hiç ziyaret etmeyenlerin sayısı %87,5 oranla 351'dir.

Tablo 17 ve Tablo 18'de ankete katılan üyelerin NKP'nin resmi Facebook sayfasını hangi amaçla kullandıklarına yönelik genel yüzdeler ve çoklu seçim yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 17

NKP'nin Resmi Facebook Sayfasının Kullanım Amaçlarına Dair Genel Yüzdeleler

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
275	96,5	10	3,5	285	100

Tablo 18

NKP'nin Resmi Facebook Sayfasının Kullanım Amaçlarına Dair Çoklu Seçim Yüzdeleleri

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oran (%)	Katılımcı sayısına oran (%)	
245	43,4	89,1	NKP'ye ait güncel paylaşımlardan ve haberlerden haberdar olmak
125	22,2	45,5	NKP'ye ait etkinlik ve gösterilere dair detaylardan haberdar olmak ve/veya katılıp katılmayacağımı belirtmek
55	9,8	20	Sayfada yer alan paylaşımlara yapılan yorumları okumak
19	3,4	6,9	Sayfada yer alan paylaşımlara yapılan yorumları beğenmek
27	4,7	9,8	Arkadaşlarımı bu sayfayı beğenmeye davet etmek
27	4,8	9,8	Sayfada yer alan paylaşımlara yorum yapmak ve diğer takipçilerle etkileşime geçmek
14	2,5	5,1	Sayfanın yöneticilerine mesaj atarak iletişime geçmek
52	9,2	18,9	Sayfadaki haber ve gönderileri beğenmek ve/veya kendi zaman tüneline paylaşmak
0	0	0	Diğer (belirtiniz)
564	100	207,3	Toplam

Kullanım amaçlarına yönelik çoklu seçim sonuçlarına göre katılımcıların oldukça büyük bir bölümü (%89,1 oranla) NKP'nin resmi Facebook sayfasını Platform'a ait güncel paylaşımlardan ve haberlerden haberdar olmak amacıyla kullanmaktadır. Soruyu cevaplayanların %45,5'i, aynı zamanda NKP'ye ait etkinlik ve gösterilere dair detaylardan haberdar olmak ve/veya bu etkinliklere katılıp katılmayacağımı belirtmek amacıyla kullandığını belirtmiştir.

Bu sonuçlara göre katılımcılar, NKP'nin resmi Facebook sayfasını çoğunlukla NKP ve etkinliklerinden haber almak, eylemlere dair ayrıntılardan haberdar olmak, paylaşımlara yapılan yorumları okumak ve NKP'nin gönderilerini kendi zaman tünellerinde paylaşmak için kullanmaktadır. Diğer oranlara bakıldığında ise paylaşımlara yorum yapmak, yapılan yorumları beğenmek ve yöneticilerle iletişime geçmek gibi interaktif özellikleri kullanan katılımcıların oranlarının düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 19 ve Tablo 20'de ankete katılan üyelerin NKP'nin resmi Twitter sayfasını hangi amaçla kullandıklarına yönelik genel yüzdeler ve çoklu seçim yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 19

NKP'nin Resmi Twitter Sayfasının Kullanım Amaçlarına Dair Genel Yüzdeler

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
48	90,6	5	9,4	53	100

Tablo 20

NKP'nin Resmi Twitter Sayfasının Kullanım Amaçlarına Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oran (%)	Katılımcı sayısına oran (%)	
43	43,4	89,6	NKP'ye ait güncel paylaşımlardan ve haberlerden haberdar olmak
23	23,2	47,9	NKP'ye ait etkinlik ve gösterilere dair detaylardan haberdar olmak ve/veya katılıp katılmayacağımı belirtmek
9	9,1	18,8	NKP'nin tweetlerine yapılan yorumları okumak
6	6,1	12,5	Sayfada yer alan paylaşımlara yorum yapmak ve diğer takipçilerle etkileşime geçmek
3	3	6,3	Sayfada yer alan paylaşımlara yapılan yorumları beğenmek
6	6,1	12,5	Sayfanın yöneticilerine mesaj atarak iletişime geçmek
9	9,1	18,8	Sayfadaki haber ve gönderileri beğenmek ve/veya yeniden paylaşmak
0	0	0	Diğer (belirtiniz)
99	100	206,3	Toplam

Sonuçlar resmi Facebook sayfasına dair yüzdeler ile benzerlik göstermektedir. Katılımcılar resmi Twitter hesabını, büyük ölçüde NKP ile ilgili haber almak (%89,6), etkinliklere dair ayrıntılardan haberdar olmak ve eylemlere katılıp katılmayacağına dair geri bildirimde bulunmak (%47,9), NKP'nin gönderilerini paylaşmak (%18,8) ve yorumları takip etmek amaçlarıyla kullanmaktadır (%18,8). Yine Platform'un resmi Facebook sayfası ile paralel bir şekilde, interaktif özelliklerin kullanım oranının düşük olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 21 ve Tablo 22'de ankete katılan üyelerin NKP'nin resmi internet sitesini hangi amaçla kullandıklarına yönelik genel yüzdeler ve çoklu seçim yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 21

NKP'nin Resmi İnternet Sitesinin Kullanım Amaçlarına Dair Genel Yüzdele

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
139	92,7	11	7,3	150	100

Tablo 22

NKP'nin Resmi İnternet Sitesinin Kullanım Amaçlarına Dair Çoklu Seçim Yüzdele

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oran (%)	Katılımcı sayısına oran (%)	
120	34	86,3	NKP'ye ait güncel paylaşımlardan ve haberlerden haberdar olmak
21	5,9	15,1	NKP'nin mail bültenine abone olmak
52	14,7	37,4	NKP'ye dair yayınlara erişmek
49	13,9	35,3	NKP bileşenleri ile ilgili bilgiye ulaşmak ve gelişmeleri takip etmek
45	12,7	32,4	NKP'ye ait etkinlik ve gösterilere dair detaylardan haberdar olmak ve/veya katılıp katılmayacağımı belirtmek
18	5,1	12,9	Sitede yer alan haber ve paylaşımlara yapılan yorumları okumak
15	4,2	10,8	Sitede yer alan paylaşımlara yorum yapmak ve diğer ziyaretçilerle etkileşime geçmek
8	2,3	5,8	Sitenin yöneticileri ile iletişime geçmek
25	7,1	18	Sitedeki çeşitli haber ve gönderileri beğenmek ve kendi sosyal medya hesabı aracılığıyla paylaşmak
0	0	0	Diğer (belirtiniz)
353	100	254	Toplam

NKP'nin resmi internet sitesine yönelik veriler, Platform'un diğer resmi yeni medya kanallarıyla paralel sonuçlar ortaya koymaktadır. Katılımcılar, siteyi çoğunlukla NKP'ye dair gelişmelerden haberdar olmak (%86,3), haber ve gönderileri kendi sosyal medya sayfalarından paylaşmak (%18), etkinliklerden haberdar olmak ve eylemlere

katılım konusunda geri bildirimde bulunmak için kullandığı görülürken (%18), sitenin yorum fonksiyonunun ve mail bülteninin az kişi tarafından kullanıldığı göze çarpmaktadır. Sitenin Facebook ve Twitter sayfalarından farklı olarak sağladığı Platform'un yerel bileşenleri ile bilgilerin ve NKP ve nükleer karşıtı hareket ile ilgili çeşitli yayınların (kitaplar, makaleler, bildiriler, broşürler vb.) katılımcıların önemli bir kısmı (%72,7 oranla) tarafından takip edildiği gözlemlenmektedir.

Tüm yeni medya kullanım amaçları verilerine genel olarak bakıldığında interaktif öğelerin düşük oranlarda kullanıldığı göze çarpmaktadır. Bunun nedeni sayfaların veya platformların yapıları veya formatlarıyla açıklanabilir. Platform'un resmi sosyal medya sayfaları her ne kadar yorum yapma, yapılan yorumları beğenme ve yorumlara cevap verme seçeneklerini yapısında barındırıyor olsa da, sayfanın bir grup veya forum sayfasının aksine herkes tarafından görüntülenmeye açık yapısının ve üye olmaya ve paylaşım yapmaya olanak vermeyen formatının takipçiler arasında bilgi alışverişi, tartışma ortamı ve topluluk hissi oluşumunu teşvik etmeyebileceği söylenebilir. Resmi internet sitesi ise zaten yorum bırakma seçeneği dışında ziyaretçiler arasında herhangi bir etkileşime olanak verebilecek özellikler sunmamaktadır. Kullanım amaçları tablolarındaki yüksek olan oranlara bakıldığında ise NKP'nin yeni medya kanallarının destekçileri bilgilendirme, etkinlik koordinasyonunu sağlama ve takipçilerin kendi çevrimiçi sosyal ağları yoluyla farkındalığı arttırma ve hareketin yeni potansiyel destekçilere ulaşması gibi açılardan oldukça faydalı ve işlevsel bir rol üstlendiği anlaşılmaktadır.

Katılımcıların NKP'nin Anaakım Medyadaki Temsiline Yönelik Görüşleri

Tablo 23'te ankete katılan üyelerin geleneksel basın organlarında (televizyon kanalları, gazeteler, dergiler vb.) NKP ile ilgili herhangi bir habere rastlayıp rastlamadıklarına dair veriler yer almaktadır.

Tablo 23

Geleneksel Basın Organlarında NKP ile İlgili Bir Habere Rastladınız mı?

Sayı	Oran (%)	
80	18,6	Hayır hiç rastlamadım
158	36,7	Nadiren görüyorum
41	9,5	Emin değilim
101	23,4	Birkaç kez gördüm
51	11,8	Evet sık sık görüyorum
431	97,1	Toplam cevaplayan
13	2,9	Boş bırakan

Oranlara bakıldığında geleneksel basın organlarının NKP ile ilgili haberlere nadiren yer verdiğini veya hiç yer vermediğini ifade eden üyelerin çoğunlukta (%55,3) olduğu görülmektedir. Bu nedenle üyelerin, NKP ve etkinliklerine dair haber alma konusunda NKP'nin yeni medya kollarına daha çok ihtiyaç duyabilecekleri söylenebilir. Ayrıca bu durumda geleneksel medyanın, potansiyel destekçi ve katılımcılara ulaşma konusunda da yeterince etkili olmayabileceği sonucuna varılabilir.

Tablo 24'te ise geleneksel medya organlarında yer alan NKP ile ilgili haberlerin yeterli ve doğru bilgi verip vermediği konusunda katılımcı görüşleri yer almaktadır.

Tablo 24

Geleneksel Basında Yer Alan NKP Haberlerinin Doğruluğu ve Yeterliliği

Sayı	Oran (%)	
38	12,3	Kesinlikle düşünmüyorum
96	31,1	Düşünmüyorum
69	22,3	Emin değilim
85	27,5	Düşünüyorum
21	6,8	Kesinlikle düşünüyorum
309	99,7	Toplayan cevaplayan
1	0,3	Boş bırakan

Oranlara göre katılımcıların büyük bir kısmı (%44,5) geleneksel medyada yer alan NKP ile ilgili haberlerin yeterli ve doğru bilgi verdiğini düşünmemektedir. Önceki bölümlerde bahsedildiği gibi toplumsal hareketler çoğu zaman anaakım medyada kendilerine yer bulmakta zorlanmaktadır. Bazen de yer bulduğu halde doğru ve yeterli bir şekilde temsil edilememektedir. Örneğin basın, bir eylemi veya etkinliği aktarırken azınlıktaki bir grubun hareketin genelini yansıtmayan davranışlarına odaklanabilmekte ve hareketi negatif bir ışık altında sunabilmektedir. Bu da hareketin asıl mesajının önüne geçerek yanlış bir resim oluşturabilmektedir. Bu durum yeni medya organlarının toplumsal hareketler tarafından mesajlarını kitlelere doğru ve eksiksiz bir şekilde iletebilmek amacıyla kullanımını daha cazip bir hale getirmektedir.

3.2.2.3. NKP'nin Yeni Medya Öğelerinin Üyelerin Eylem ve Etkinliklere Katılım Kararına Etkileri

Bu kısımda katılımcıların NKP eylemlerine katılıp katılmadıklarını, katılım kararlarını etkileyen nedenleri ve NKP'nin yeni medya öğelerinin bu konulara etkilerini belirlemeye yönelik verilerin analizine yer verilecektir.

Tablo 25'te ve Tablo 26'da katılımcıların etkinlik veya eylemlere katılım kararlarını etkileyen öğelere dair genel yüzdeler ve çoklu seçim yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 25

Etkinlik veya Eylemlere Katılma Kararını Etkileyen Öğelerin Genel Yüzdeleri

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
331	74,5	113	25,5	444	100

Tablo 26

Etkinlik veya Eylemlere Katılma Kararını Etkileyen Öğelerin Çoklu Seçim Yüzdeleri

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oran (%)	Katılımcı sayısına oran (%)	
199	25,2	60,1	Nükleer Karşıtı Platform'un sosyal medya sayfalarından yapılan destek çağrıları
111	14,1	33,5	Eylem ve etkinliklere katılacak vaktimin olması
170	21,5	51,4	Eylem ve etkinliklerin yaşadığım şehirde ve/veya yaşadığım şehre yakın yerlerde düzenlenmesi
61	7,7	18,4	Etkinlik ve eylemlerin düzenleneceği ortamın güvenli olduğuna inanmam
71	9	21,5	Yakın arkadaşlarım arasında katılan(lar)ın olması
36	4,6	10,9	İnternet ortamındaki yakın arkadaşlarım arasında katılan(lar)ın olması
64	8,1	19,3	Arkadaşlarım ve tanıdıklarım arasında eylem ve etkinliklere katılanların olması
42	5,3	12,7	İnternet ortamındaki arkadaşlarım ve tanıdıklarım arasında eylem ve etkinliklere katılanların olması
35	4,4	10,6	Diğer (belirtiniz)
789	100	238,4	Toplam

Oranların dağılımına bakıldığında NKP'nin sosyal medya sayfaları üzerinden yapılan destek çağrılarının eylem ve etkinliklere katılım için motivasyon ve duygusal mobilizasyon sağlama açısından oldukça olumlu bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Katılımcıların büyük bir bölümü (%60,1 oranla) NKP'nin sosyal medya sayfalarından yapılan destek çağrılarının eylem ve etkinliklere katılma kararlarını etkilediğini belirtmiştir. Takip eden yüzdelere göre katılımcıların önemli bir bölümü eylem ve etkinliklerin fiziksel yakınlığının (%51,4), ortamın güvenliğinin (%18,4) ve eylem ve etkinliklere katılacak zamana sahip olmanın (%33,5) da kendileri için önemli etkenler olduğunu belirtmiştir. Diğer seçeneğini cevaplayan %10,6'lık grup ise çoğunlukla, eylem ve etkinliklere katılma kararlarını etkileyen unsurun nükleer karşıtı harekete karşı hissettikleri kişisel sorumluluk duygusu olduğunu söylemiştir. Öyleyse zaman ve mekânın elverişli olmadığı ve etkinlik ortamının güvenliğinden endişe edildiği

durumlarda NKP'nin sosyal medya hesapları üzerinden yapılan destek çağrılarının ve destekçilerin hissettiği sorumluluk duygusunun katılım sağlama açısından her zaman tek başlarına yeterli olmayabileceği anlaşılmaktadır. Destekçilerin katılım kararlarını etkileyen bir başka etken ise tanıdıklarının, arkadaşlarının ve yakın arkadaşlarının eylem ve etkinliklere katılıyor oluşudur. Önceki verilerle paralel olarak internet ortamındaki yakın arkadaş, arkadaşların ve tanıdıkların katılımının göreceli olarak daha düşük bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Bu durum, daha önceden de bahsedildiği üzere, çevrimdışı ortamdaki bağların çevrimiçi ortamdaki bağlara göre daha güçlü ve yoğun olması ile açıklanabilir.

Tablo 27'de katılımcıların herhangi bir NKP eylemi veya etkinliğine katılıp katılmadıklarına yönelik veriler yer almaktadır.

Tablo 27

Bugüne Kadar Herhangi Bir NKP Etkinliğine veya Eylemine Katıldınız mı?

Sayı	Oran (%)	
213	50,1	Hayır katılmadım
212	49,9	Evet katıldım
425	95,7	Toplam cevaplayan
19	4,3	Boş bırakan

Tablodaki verilere göre katılımcıların %50,1'i henüz herhangi bir NKP etkinliğine veya eylemine katılmadığını belirtirken, geriye kalan %49,9'luk grup katıldığını ifade etmiştir. Örneklem öğeleri arasında eylem ve etkinliklere katılan ve katılmayanların oranları birbirine oldukça yakındır.

Tablo 28 ve Tablo 29'de henüz herhangi bir NKP etkinliğine veya eylemine katılmamış olanların neden katılmadıklarına dair verilerin genel yüzdeleri ve çoklu seçim yüzdeleri sergilenmektedir.

Tablo 28

Eylem veya Etkinliklere Katılmama Nedenlerine Dair Genel Yüzdelere

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
198	93	15	7	213	100

Tablo 29

Eylem veya Etkinliklere Katılmama Nedenlerine Dair Çoklu Seçim Yüzdelere

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oran (%)	Katılımcı sayısına oran (%)	
48	15,2	24,2	Yalnızca platformun sosyal medya sayfalarını takip edip beğenerek destek verdiğimi hissetmek benim için yeterli
17	5,4	8,6	Grupta tartışmalara katılmak, paylaşım yapmak ve yorum yapmak benim için yeterli
89	28,3	44,9	İşim, okulum veya başka meşguliyetlerin dolayısıyla vakit bulamıyorum
70	22,2	35,4	Yaşadığım şehirde eylem ve etkinlik düzenlenmiyor
19	6	9,6	Etkinlik ve eylemlere katılmanın tehlikeli olabileceği endişesini taşıyorum
22	7	11,1	Yakın arkadaşlarım arasında eylem ve etkinliklere katılan kimse yok
8	2,5	4	İnternet ortamındaki yakın arkadaşlarım arasında eylem ve etkinliklere katılan kimse yok
16	5,1	8,1	Arkadaşlarım/tanıdıklarım arasında eylem ve etkinliklere katılan kimse yok
6	1,9	3	İnternet ortamındaki arkadaşlarım ve tanıdıklarım arasında eylem ve etkinliklere katılan kimse yok
20	6,3	10,1	Diğer (belirtiniz)
315	100	159,1	Toplam

Yüzdelere bakıldığında katılımcıların büyük bir kısmının eylemlere katılmak istedikleri, ancak çeşitli meşguliyetleri, sağlık sorunları veya yakınlarında eylem ve etkinlik düzenlenmemesi gibi nedenlerden dolayı katılamadıkları anlaşılmaktadır. Benzer şekilde katılımcılar arasında %9,6'lık bir grup eylem ve etkinliklere katılmanın

tehlikeli olabileceği endişesi taşıdıkları için katılmamaktadır. Bunlardan farklı olarak katılımcıların yaklaşık %24,2'sinin NKP'ye çevrimiçi kanallardan destek vermeyi ve NKP Mersin Facebook grubu içinde aktif olmayı yeterli gördükleri anlaşılmaktadır. Bu durum iki şekilde açıklanabilir. İlk olarak, çeşitli nedenlerle eylem ve etkinliklere katılmaya imkân bulamayan veya katılmanın tehlikeli olabileceğinden endişe duyan destekçiler, alternatif olarak Platform'un yeni medya kanallarına yönelmiş olabilir. Diğer ihtimal ise daha önceki bölümlerde bahsedilmiş olan “slacktivism” kavramı yardımıyla açıklanabilir. Düşük katılım maliyetli yeni medya gruplarına katılan insanlar aslında hiçbir şey yapmayarak kendilerini faydalı ve önemli hissetmektedir (Morozov, 2009). NKP'nin çevrimiçi kanallarını ve diğer çevrimiçi NKP destek gruplarını aktif kullanmanın katılımcılara sağladığı bu hisler, kişinin meseleye daha aktif bir şekilde katkıda bulunmasının önüne geçiyor olabilir. Daha düşük oranla seçilen ifadelerle bakıldığında katılımcıların arkadaşlarının veya tanıdıklarının bir etkinliğe katılıyor olmasının kişinin üzerinde daha büyük bir etki yarattığı gözlemlenmektedir. Bunun nedeni doğrudan yüz yüze iletişimin sıcaklığı ve yoğunluğuyla inşa edilen ilişkilerin çevrimiçi ilişkilere oranla daha güçlü bağlar doğuruyor olmasıyla açıklanabilir (Diani, 2000; Van Dijk, 2006). Benzer biçimde her iki kategoride de yakın arkadaşların örneklem öğelerinin katılım kararlarını daha yüksek oranla etkilediği görülmektedir. Öyleyse bu durumda bireylerin arasındaki bağlar ne kadar güçlüyse, bu bireylerin birbirlerinin kararlarını etkileme şansının da o oranda güçlü olduğu söylenebilir.

Tablo 30'da NKP'nin düzenlemiş olduğu eylem veya etkinliklere katılmış olan destekçilerin, bu etkinlik ve eylemlerin varlıklarından hangi yolla haberdar olduklarına dair veriler yer almaktadır.

Tablo 30

Katıldığınız Etkinlik ve/veya Eylemlerin Varlığından Nasıl Haberdar Oldunuz?

Sayı	Oran (%)	
53	25,5	Bir arkadaş/tanıdık aracılığıyla
53	25,5	Bir arkadaş/tanıdığın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla
33	15,9	NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla
26	12,5	NKP'nin resmi Facebook sayfasında rastlayarak
0	0	NKP'nin resmi Twitter hesabında rastlayarak
1	0,5	NKP'nin resmi internet sitesinde rastlayarak
15	7,1	İnternet üzerinden NKP, nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptığım araştırmalar sonucunda
27	12,7	Diğer (belirtiniz)
208	98,1	Toplam cevaplayan
4	1,9	Boş bırakan

Oranlara göre NKP Mersin grubu katılımcılarının %25,5'i katıldıkları eylem ve etkinliklerin varlığını çevrimdışı sosyal ağları aracılığıyla öğrenmiştir. Bununla beraber eylem ve etkinliklerden parçası oldukları çevrimiçi sosyal ağlar sayesinde haberdar olan katılımcıların da aynı yüzdeye sahip olduğu görülmektedir. *Bu durumda hem çevrimiçi hem de geleneksel sosyal ağların katılıma fırsat sunmak açısından önemli bir rol oynadığı anlaşılmaktadır.* NKP'nin resmi yeni medya kanallarına bakıldığında ise Facebook sayfasının etkisinin diğer kanallara oranla daha büyük (%12,5) olduğu anlaşılmaktadır. Bunu, daha önceden de bahsedildiği üzere, bazı yeni medya kanallarının daha çok tercih ediliyor ve daha aktif kullanılıyor olmalarıyla açıklamak mümkündür.

Paralel olarak NKP'nin açtığı stantlar, dağıttığı broşürler veya astığı afişler yoluyla etkinlikleri haber alanların oranları (%15,9) göz önünde bulundurulduğunda *NKP'nin geleneksel yöntemlerinin de resmi çevrimiçi kanalları kadar etkili olduğu görülmektedir.* Katılımcıların %7,2'sinin eylem ve etkinliklerden NKP, nükleer santraller ve nükleer enerji konularında internet üzerinden yaptıkları araştırmalar

sonucu haberdar olmaları, nükleer enerji ve nükleer santraller konularıyla ilgili olan bu bireylerin, yeni BİT sayesinde bu alanda faaliyet gösteren organizasyonlara ve bu organizasyonların eylemlerine yönelik bilgi sahibi olmalarını kolaylaştırdığına işaret etmektedir. Son olarak, diğer seçeneğini cevaplayan %14,6'lık grubun eylem ve etkinliklerden üyesi oldukları çeşitli çevreci dernekler veya STK'lar, mensubu oldukları sendikalar ve NKP bünyesinde aktif rol almaları sayesinde haberdar oldukları görülmektedir. Öyleyse zaten sivil toplum alanında aktif olan aktörlerin bu tarz etkinlik ve eylemlerden haberdar olarak katılım fırsatı yakalama olasılıklarının yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 31'de katılımcıların NKP'nin yeni medya kanallarının etkinlik ve eylemler ile ilgili bilgi sağlama konusunda başarılı olup olmadığına dair görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 31

NKP'nin Yeni Medya Kanallarının Etkinlik ve Eylemlere Dair Bilgilenme Konusunda Faydalılığı

Sayı	Oran (%)	
28	6,9	Kesinlikle düşünmüyorum
26	6,4	Düşünmüyorum
47	11,6	Emin değilim
182	44,9	Düşünüyorum
122	30,1	Kesinlikle düşünüyorum
405	91,2	Toplam cevaplayan
39	8,8	Boş bırakan

Oranlara bakıldığında katılımcıların büyük bir kısmının (%75) yeni medya kanallarının etkinlik ve eylemlere dair bilgi edinme konusunda faydalı olduğu konusunda hemfikir olduğu anlaşılmaktadır.

3.2.2.4. Mersin NKP Facebook Grubu Üyelerinin Grubu Kullanım Amaçları ve Diğer Üyelerle Olan İlişkileri

Bu kısımda üyelerin grup sayfasından nasıl haberdar oldukları, grup içinde ne kadar aktif bir rol oynadıkları, diğer üyelerle olan ilişkileri, grup içinde bir dayanışma ortamı olup olmadığı, kendilerini bir topluluğun parçası gibi hissedip hissetmedikleri, destekçiler arasında bir bilgi alışverişi ve/veya tartışma ortamı olup olmadığı ve grubun üyeler için bir motivasyon kaynağı olup olmadığı gibi noktalara yönelik veriler incelenecektir.

Tablo 32’de ankete katılan üyelerin Mersin Nükleer Karşıtı Platformu Facebook grubundan nasıl haberdar olduklarına dair verilerin dağılımı görülmektedir.

Tablo 32

Mersin NKP Grup Sayfasından Nasıl Haberiniz Oldu?

Sayı	Oran (%)	
72	18,6	Grup üyelerinden birinin gönderdiği davet aracılığıyla
67	17,3	Bir arkadaş veya tanıdık aracılığıyla
85	21,9	Bir arkadaş veya tanıdığın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla
21	5,4	NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla
67	17,3	NKP'nin resmi Facebook sayfası aracılığıyla
2	0,5	NKP'nin resmi Twitter hesabı aracılığıyla
4	1	NKP'nin resmi internet sitesi sayesinde
22	5,7	İnternet üzerinden nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptığım araştırmalar sonucunda
30	7,7	İnternet üzerinden NKP ve/veya NKP'nin yerel kollarına dair yaptığım araştırmalar sonucunda
18	4,6	Diğer (belirtiniz)
388	87,4	Toplam cevaplayan
56	12,6	Boş bırakan

Yüzdelere bakıldığında görülmektedir ki bu çevrimiçi topluluğun üyeler tarafından keşfedilmesinde ve büyümesinde yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin işlevi (%67 oranla) oldukça büyükken, Mersin NKP Facebook grubunu çevrimdışı yollarla keşfedenlerin sayıları (%22,7 oranla) belirgin derecede daha azdır. Facebook kullanıcılarının profillerinde ait oldukları grupların görülebildiği ve üyelerin tek bir tıkla grup sayfalarına yeni üyeleri davet ederek ekleyebildikleri düşünüldüğünde, bu grubun ağırlıklı olarak çevrimiçi platformlar üzerinden yayılmış olması ve konuyla ilgilenenler tarafından bu yollarla keşfedilmeye açık olması anlaşılır bir durumdur. Diğer seçeneğini cevaplayan %4,6'lık grup ise çoğunlukla gruptan haberdar olmadığını ifade etmiştir. Bu şıkkı seçen küçük kesimin cevapları grubun “üye ekle” fonksiyonu ile açıklanabilir. Zira diğer üyeler tarafından gruba eklenen ve NKP'ye ve/veya NKP Mersin grubuna ilgisi olmayan üyelerin grubu takip etmeyi bırakarak üye olduklarını unutmuş olmaları mümkündür.

Tablo 33'de katılımcıların Mersin Nükleer Karşıtı Platformu Facebook grup sayfasını ne sıklıkla ziyaret ettiklerine yönelik veriler bulunmaktadır.

Tablo 33

Mersin NKP Grup Sayfasını Ne Sıklıkla Ziyaret Ediyorsunuz?

Sayı	Oran (%)	
4	1	Her gün
62	16,1	Haftada 3-5 gün
164	42,6	Ayda birkaç kez
79	20,5	Yılda birkaç kez
76	19,7	Sadece eylem ve etkinlik zamanlarında ziyaret ediyorum
385	86,7	Toplam cevaplayan
59	13,3	Boş bırakan

Tabloya göre katılımcıların %59,7'sine yakın bir bölümünün grup sayfasını en azından ayda birkaç kez ziyaret etmekte olduğu anlaşılmaktadır. Geri kalan katılımcıların %20,5'i grubu nadiren ziyaret ederken, geriye kalan %19,7'si yalnızca etkinlik zamanlarında ziyaret etmektedir.

Tablo 34’de katılımcıların kendileri sayesinde Mersin NKP Facebook grubundan haberdar olan ve Platform’a destek veren arkadaşları veya tanıdıkları olup olmadığıyla ilgili veriler yer almaktadır.

Tablo 34

Sizin Aracılığınızla Mersin NKP Facebook Grubundan Haberdar Olan ve NKP’ye Destek Veren Arkadaşlarınız/Tanıdıklarınız Oldu mu?

Sayı	Oran (%)	
83	20,2	Hayır olmadı
173	42,1	Emin değilim
155	37,7	Evet oldu
411	92,6	Toplam cevaplayan
33	7,4	Boş bırakan

Tablodaki oranlara göre kendileri sayesinde Mersin NKP Facebook grubundan haberdar olan ve destek vermeye başlayan arkadaş veya tanıdıklarının olduğunu belirten %37,7’lik kesimin, harekete yeni destekçiler kazandırma ve/veya zaten hareketi desteklemekte olan aktörleri ortak amaçlara ve ilgilere sahip diğer insanların paylaşım ve fikir alışverişinde bulunduğu bu dijital platforma katılım fırsatı sunma konularında önemli bir rol oynadığı söylenebilir.

Tablo 35’te Mersin NKP Facebook grubu üyelerinden bir veya birkaçının bir etkinliğe veya eyleme katılacağını bilmenin, ankete katılan üyelerin kendi katılım kararlarını olumlu yönde etkileyip etkilemeyeceğine yönelik bulgular verilmiştir.

Tablo 35

Grubu Üyelerinin Etkinlik veya Eylemelere Katılım Kararına Etkileri

Sayı	Oran (%)	
209	51,2	Evet etkiler
111	27,2	Hayır etkilemez
51	12,5	Katılacak olan kişileri internet dışında normal hayatta da tanıyorsam etkileyebilir
16	3,9	Katılacak olan kişi veya kişilerle yakınsam etkileyebilir
16	3,9	Üyelerin önemli bir kısmı gidiyorsa etkileyebilir
0	0	Diğer (belirtiniz)
403	90,8	Toplam cevaplayan
41	9,2	Boş bırakan

Oranlara göre katılımcıların %51,2'si için grup üyelerinin bir veya bir kaçının bir etkinlik veya eyleme katılacağını bilmek, bu üyelerin etkinliğe katılma kararlarını olumlu yönde etkilemektedir. Öyleyse katılımcıların yarısının grup üyeleriyle aralarındaki bağın katılım kararlarına etki edebilecek kadar güçlü olduğunu hissettikleri söylenebilir. %12'lik bir kısım ise katılım kararlarını etkilemesi için grup üyelerini aynı zamanda çevrimdışı ortamlarda da tanıyor olmaları gerektiğini belirtmiştir. Bu gruba göre yalnızca dijital platformlar üzerinde geliştirilen ve sürdürülen bağların yeterince güçlü olmadığı sonucuna varılabilir. Son olarak katılımcıların %27,2'si diğer grup üyelerinin eylem ve etkinliklere katılım kararının kendi kararlarını etkilemeyeceğini ifade etmiştir. Ankete katılan üyeler arasındaki bağlar ve bu bağların gücü ilerleyen bölümlerde daha ayrıntılı olarak incelenecektir.

Tablo 36'da katılımcıların Mersin NKP Facebook grubu, içinde bir dayanışma ortamı olup olmadığı, kendilerini bir topluluğun parçası gibi hissedip hissetmedikleri, üyeler arasında bir bilgi alışverişi ve/veya tartışma ortamı olup olmadığı ve grubun üyeler için bir motivasyon kaynağı olup olmadığı konularına yönelik görüşleri yer almaktadır.

Tablo 36

Katılımcıların Görüşleri

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam Cevaplayan	Boş bırakılan
Mersin NKP Facebook grubu içindeki paylaşım, beğeni, yorum, ve fikir alışverişleri beni motive ediyor.	Sayı	10	46	68	219	59	402	42
	%	2,5	11,4	16,9	54,5	14,7	90,5	9,5
Mersin NKP Facebook grubu içinde kendimi bir topluluğun parçası gibi hissediyorum.	Sayı	11	58	102	174	53	398	46
	%	2,8	14,6	25,6	43,7	13,3	89,6	10,4
Mersin NKP Facebook grubu içinde bir dayanışma ve paylaşılan kimlik (özdeşlik, ortak değerler) duygusu olduğunu düşünüyorum.	Sayı	9	38	90	203	51	391	53
	%	2,3	9,7	23,0	51,9	13,0	88,1	11,9
Mersin NKP Facebook grubu içindeki bireyler arasında bilgi alışverişi ve/veya tartışma ortamı olduğunu düşünüyorum.	Sayı	8	45	122	185	30	390	54
	%	2,1	11,5	31,3	47,4	7,7	87,8	12,2
Mersin NKP Facebook grubu içinde aktif olmak ve/veya grup içindeki paylaşım, yorum, fikir alışverişleri, ve beğenileri gözlemek NKP etkinliklerine katılma isteğimi olumlu yönde etkiliyor.	Sayı	8	46	101	192	41	388	56
	%	2,1	11,9	26,0	49,5	10,6	87,4	12,6

Verilere bakıldığında, anketi cevaplayan üyelerin %55,1'inin Mersin NKP Facebook grubu sayfası içinde bir bilgi alışverişi ve tartışma ortamı olduğunu düşündükleri görülmektedir. Önceki bölümlerde de bahsedildiği üzere, bireyler arasındaki bilgi alışverişleri ve problemleri olarak gördükleri meseleler hakkındaki tartışmalar sosyal ağların önemli birer fonksiyonudur. Sosyal bağlar aracılığıyla gerçekleşen bu bilgi akışı ve etkileşimin katılımcıların düşüncelerini etkilediği söylenebilir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğuna göre grup içindeki paylaşım, beğeni, yorum ve fikir alışverişleri birer motivasyon kaynağı oluşturarak (%69,2'sinin görüşü), grup içinde aktif olmak ve/veya grup içindeki paylaşım, yorum, fikir alışverişleri ve beğenileri gözlemek NKP etkinliklerine katılma isteğini olumlu yönde etkilemektedir (%60,1'inin görüşü). Geleneksel sosyal ağlarda olduğu gibi

çevrimiçi sosyal ağlarda da karşılıklı etkileşimler, duygusal bağlar ve paylaşılan değerler bireyler arasında aidiyet, dayanışma ve özdeşlik hislerinin oluşabileceği altyapılardır. Sosyal ağlar bu işlevleriyle hareketlerin oluşum sürecinde olduğu kadar, devamlılığını sağlama açısından da oldukça önemlidir. Verilere göre katılımcıların büyük bir çoğunluğu grup içinde bir dayanışma ortamı ve ortak kimlik duygusu olduğunu (%64,9) ve kendilerini bir topluluğun parçası gibi hissettiklerini (%57) ifade etmiştir. Facebook gibi sosyal medya platformları, sundukları “beğen”, “yorum yap” ve “paylaş” seçenekleri ile üyeler tarafından dayanışma, ortak kimlik ve topluluk hislerinin inşasına yardımcı olabilir. *Bu durumda Mersin NKP Facebook grubunun etkileşimli iletişime olanak veren bu özelliklerinin katılımcılar arasındaki bağların güçlenmesini sağlayarak, eylem ve etkinliklere katılım ve hareketin devamlılık ihtimallerini artırmaya yardımcı olabileceği söylenebilir.*

3.2.2.5. Grup Üyeleri Arasındaki Bağ Gücü

Bu bölümde birbirlerini Mersin Nükleer Karşıtı Platform Facebook grubu üzerinden tanımış grup üyelerinin aralarındaki bağlar ve bu bağların derecesini incelenecektir. Anket kapsamında bu bölüme yönelik sorular oluşturulurken Mark Granovetter’in dört göstergeden oluşan modeli temel alınmıştır. Granovetter’e (1973) göre, bir bağın gücü, o bağı karakterize eden duygusal yoğunluk (*emotional intensity*), yakınlık (*intimacy*), geçirilen zaman (*amount of time*) ve karşılıklı fayda/destek (*reciprocal services*) gibi öğelerin bir kombinasyonu ile ölçülmektedir. Kategoriler yorumlanarak sorular hazırlanırken Peter V. Marsden ve Karen Campbell’in *Measuring Tie Strength* (1984), K. Michael Mathews, Michael C. White, Rebecca G. Long, Barlow Soper ve C. W. von Bergen’in *Association of Indicators and Predictors of Tie Strength* (1998) ve Andrea Petróczi, Tamás Nepusz ve Fülöp Bazsó’nun *Measuring tie-strength in virtual social networks* (2007) başlıklı bağ gücünü incelemeye yönelik çalışmaları referans alınmıştır.

Yukarıda belirtilmiş olan bağ gücü göstergelerine yönelik veriler tablolar aracılığıyla sunulduktan sonra, bu verilerin ne anlama geldiği genel olarak değerlendirilecektir. İlk olarak, Tablo 37’de katılımcıların gruba katıldıktan sonra tanıdıkları grup üyeleri olup olmadığına dair veriler yer almaktadır.

Tablo 37

Mersin NKP Facebook Grubuna Katıldıktan Sonra Tanıdığınız Üyeler Var mı?

Sayı	Oran (%)	
206	52	Hayır yok
190	48	Evet var
396	89,2	Toplam cevaplayan
48	10,8	Boş bırakan

Tabloya göre katılımcıların %52'si gruba katıldıktan sonra tanıdıkları grup üyeleri olup olmadığı sorusuna “hayır” cevabını verirken, geriye kalan %48'i ise “evet” demiştir. Devam eden sorular “evet” cevabını vermiş olan %48'lik kesime yöneltilmiştir.

Duygusal Yoğunluk Göstergesi

Bu başlık altında katılımcıların Mersin NKP Facebook grubuna katıldıktan sonra tanıdıkları üyelerle aralarındaki duygusal yoğunluk derecesine yönelik bulgular incelenecektir.

Tablo 38'de katılımcıların gruba katıldıktan sonra tanıdıkları grup üyeleri arasında arkadaşları olarak nitelendirdikleri üye veya üyeler olup olmadığına dair veriler sergilenmektedir.

Tablo 38

Bu Üyeler Arasında Arkadaşınız Olarak Nitelendirdiğiniz Üye(ler) Var mı?

Sayı	Oran (%)	
19	10,6	Hayır yok
19	10,6	Emin değilim
141	78,8	Evet var
179	94,2	Toplam cevaplayan
11	5,8	Boş bırakan

Oranlardan anlaşıldığı üzere katılımcıların oldukça büyük bir kısmının (%78,8 oranla), Mersin NKP Facebook grubu aracılığıyla tanıştığı grup üye veya üyelerini arkadaş olarak gördüğü anlaşılmaktadır.

Tablo 39

Bu Üyeler Arasında Yakın Arkadaşınız Olarak Nitelendirdiğiniz Üye(ler) Var mı?

Sayı	Oran (%)	
49	27,2	Hayır yok
26	14,4	Emin değilim
105	58,3	Evet var
180	94,7	Toplam cevaplayan
10	5,3	Boş bırakan

Tablo 39’da görüldüğü üzere katılımcıların büyük bir kısmının (%58,3 oranla) Mersin NKP Facebook grubu üzerinden tanıdığı üyelerin en azından bir veya birkaçını “yakın arkadaşı” olarak nitelendirdiği görülmektedir.

Tablo 40’da katılımcıların grup aracılığıyla tanıdığı üyelerin arasında yüz yüze görüşmek istediği üye veya üyelerin olup olmadığına dair oranlar verilmiştir.

Tablo 40

Bu Üyeler Arasında Yüz Yüze Görüşmek İsteddiğiniz Kişi/Kişiler Var mı?

Sayı	Oran (%)	
26	14,5	Hayır yok
25	14	Emin değilim
62	34,6	Evet var
66	36,9	Zaten görüşüyorum
179	94,2	Toplam cevaplayan
11	5,8	Boş bırakan

Tabloya göre katılımcıların katılımcıların büyük bir kısmının (%71,5) Mersin NKP Facebook grubu aracılığıyla tanıdığı üyelerin bir veya birkaçı ile ya zaten yüz yüze görüştüğü, ya da görüşmeyi istediği gözlemlenmektedir.

Geçirilen Zaman Göstergesi

Bu kısımda katılımcıların Mersin NKP Facebook grubuna katıldıktan sonra tanıdıkları üyelerle görüşme sıklıkları ve geçirdikleri zamana dair bulgular incelenecektir.

Tablo 41 ve Tablo 42’de katılımcıların grup üzerinden tanıştıkları üyelerden herhangi biri veya birkaçıyla grup dışında iletişim halinde olup olmadığına yönelik verilerin genel yüzdeleri ve çoklu seçim yüzdeleri yer almaktadır.

Tablo 41

Grup Dışında İletişime Dair Genel Yüzdeler

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
179	94,2	11	5,8	190	100

Tablo 42

Grup Dışında İletişime Dair Çoklu Seçim Yüzdeleri

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oran (%)	Katılımcı sayısına oran (%)	
68	27,3	38	Evet sosyal medya ve benzeri internet kanalları (e-posta, Skype, FaceTime vb.) aracılığıyla görüşüyorum
51	20,5	28,5	Evet telefon/cep telefonu/akıllı telefon aracılığıyla görüşüyorum
66	26,5	36,9	Evet internet dışındaki sosyal hayatımda yüz yüze görüşüyorum
11	4,4	6,1	Yalnızca NKP’nin gerçekleştirdiği etkinlik ve eylemlerde yüz yüze görüşüyorum
53	21,3	29,6	Hayır iletişim halinde değilim
249	100	139,1	Toplam

Tabloya bakıldığında katılımcıların önemli bir kısmının (%38, %36,9 ve %28,5 oranlarıyla) Mersin NKP Facebook grubu aracılığıyla tanıdığı üyelerin bir veya birkaçıyla hem sosyal medya ve benzeri internet kanalları üzerinden, hem telefon/cep telefonu/akıllı telefon aracılığıyla, hem de internet dışındaki sosyal hayatında yüz yüze

görüşmekte olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcıların %29,6'sı bu üyelerle grup dışında iletişim kurmadığını ifade ederken, geriye kalan %6,1'lik kısım ise yalnızca NKP'nin gerçekleştirdiği etkinlik ve eylemlerde yüz yüze görüştüğünü belirtmiştir.

Tablo 43'de katılımcıların grup aracılığıyla tanıdığı üye veya üyelerle hangi sıklıkta görüştüğüne dair veriler bulunmaktadır.

Tablo 43

Bu Üyelerle Grup Dışında Ne Sıklıkla Görüşüyorsunuz?

Sayı	Oran (%)	
52	29,9	Grup dışında görüşmüyorum
55	31,6	Yılda birkaç kez
57	32,8	Ayda birkaç kez
10	5,7	Haftada 3-5 kez
0	0	Her gün
174	91,6	Toplam cevaplayan
16	8,4	Boş bırakan

Tabloda verilen oranlardan anlaşıldığı üzere katılımcıların çoğunluğunun (%61,5) Mersin NKP Facebook grubu aracılığıyla tanıdığı üyelerle grup dışında görüşmediği veya nadiren görüştüğü, %32,8'sinin ise göreceli olarak daha sık görüştüğü anlaşılmaktadır. 43 ve 44 numaralı tablolara göre, katılımcıların yaklaşık 3'te 1'i grup aracılığıyla tanıdığı üye veya üyelerle grup dışında görüşmeye devam etmezken, geriye kalan katılımcıların büyük bir kısmının bu üyelerle göreceli olarak sık aralıklarla iletişim kurmaya devam edecek kadar yakın bir ilişkiye sahip olduğu görülmektedir.

Yakınlık Göstergesi

Bu başlık altında katılımcıların Mersin NKP Facebook grubuna katıldıktan sonra tanıdıkları üyelerle aralarındaki yakınlık derecesine yönelik bulgular incelenecektir.

Tablo 44 ve Tablo 45'te katılımcıların grup aracılığıyla tanıştıkları üyelerle olan iletişimlerinde nükleer karşıtı hareket ve nükleer santraller dışında hangi konulardan bahsettiklerine dair verilerin genel yüzdeleri ve çoklu seçim yüzdeleri sergilenmektedir.

Tablo 44

İletişimlerinde Yer Verilen Konulara Dair Genel Yüzdeler

Toplam cevaplayan		Boş bırakan		Toplam	
Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)	Sayı	Oran(%)
161	84,7	29	15,3	190	100

Tablo 45

İletişimlerinde Yer Verilen Konulara Dair Çoklu seçim yüzdeleri

Seçim sayısı	Toplam seçim sayısına oranı (%)	Katılımcı sayısına oranı (%)	
49	12	30,4	İş hayatı
23	5,7	14,3	Aile
63	15,5	39,1	Arkadaşlar
61	15	37,9	İlgi ve hobileriniz
57	14	35,4	Eğitim hayatı
116	28,5	72	Siyaset
23	5,7	14,3	Özel hayat
15	3,7	9,3	Kişisel sorunlar
407	100	252,8	Toplam

Çoklu seçim yüzdelerine bakıldığında katılımcıların Mersin NKP Facebook grubu aracılığıyla tanıdığı üyelerle olan iletişimlerinde anti-nükleer hareket ve nükleer santraller dışında ağırlıklı olarak (%72 oranla) siyaset ile ilgili meselelere yer verdikleri görülürken, arkadaşlar (%39,1), ilgi ve hobiler (%37,9), eğitim hayatı (%35,9) ve iş hayatı (%30) gibi konuların daha düşük oranlarla siyasete eşlik etmekte olduğu anlaşılmaktadır. Oranlardan anlaşıldığı üzere aile (%14,3), özel hayat (%14,3) ve kişisel sorunlar (%9,3) ile ilgili meselelere ise pek yer verilmediği göze çarpmaktadır.

Tablo 46’da katılımcıların grup aracılığıyla tanıştıkları üyelerle telefon numarası veya adres gibi özel bilgilerini paylaşıp paylaşmayacaklarına dair veriler verilmiştir.

Tablo 46

Bu Üyelerle Telefon Numaranız ve Adresiniz Gibi Özel Bilgilerinizi Paylaşıyor mısınız?

Sayı	Oran (%)	
42	23,7	Hayır paylaşmam
27	15,3	Emin değilim
108	61	Evet paylaşırım
177	93,2	Toplam cevaplayan
13	6,8	Boş bırakan

Tablodaki verilere göre katılımcıların büyük bir kısmının (%61 oranla) Mersin NKP Facebook grubu aracılığıyla tanıdıkları üyelerle telefon numaraları ve adresleri gibi bazı özel bilgilerini paylaşacak kadar yakın oldukları söylenebilir.

Karşılıklı Fayda/Destek Göstergesi

Bu başlık altında katılımcıların Mersin NKP Facebook grubuna katıldıktan sonra tanıdıkları üyelerle aralarındaki karşılıklı fayda veya destek olup olmadığına yönelik bulgular incelenecektir.

Tablo 47’de katılımcıların grup aracılığıyla tanıştıkları üyeler arasında tavsiyesine başvurdukları veya kendilerinden tavsiye isteyen üye veya üyeler olup olmadığına yönelik veriler yer almaktadır.

Tablo 47

Bu Üyeler Arasında Tavsiyesini İsteddiğiniz ya da Sizden Tavsiye İsteyen Oldu mu?

Sayı	Oran (%)	
19	10,9	Evet tavsiyesine başvurduğum üye(ler) oldu
10	5,7	Evet tavsiyeme başvuran üye(ler) oldu
67	38,3	Evet karşılıklı olarak tavsiye alışverişinde bulunduğumuz üye(ler) oldu
79	45,1	Hayır olmadı
175	92,1	Toplam cevaplayan
15	7,9	Boş bırakan

Tabloya göre katılımcılar arasında birbirinden tavsiye isteyen (%38,3) ve herhangi bir tavsiye alışverişinde bulunmayan (%45,1) katılımcıların yüzdelerinin birbirine yakın olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 48’de katılımcıların grup aracılığıyla tanıştıkları üyeler arasında yardımını istedikleri veya kendilerinden yardım isteyen üye veya üyeler olup olmadığına yönelik veriler yer almaktadır.

Tablo 48

Bu Üyeler Arasında Yardımını İsteddiğiniz ya da Sizden Yardım İsteyen Oldu mu?

Sayı	Oran (%)	
11	6,3	Evet yardımını istediğim üye(ler) oldu
20	11,4	Evet benden yardım isteyen üye(ler) oldu
54	30,7	Ever karşılıklı olarak yardımlaştığımız üye(ler) oldu
91	51,7	Hayır olmadı
176	92,6	Toplam cevaplayan
14	7,4	Boş bırakan

Tabloya bakıldığında katılımcıların büyük bir kısmının (%51,7 oranla) Mersin NKP Facebook grubu aracılığıyla tanıdıkları üyeler arasından yardımını istediği ve/veya kendisinden yardım isteyen bir üye olmadığı görülürken, %30,7’sinin karşılıklı olarak yardımlaştığı üye veya üyelerin bulunduğu, %11,4’ünden yardım isteyen üye veya üyelerin bulunduğu ve %6,3’ünün ise yardımını istediği üye veya üyelerin olduğu anlaşılmaktadır.

Katılımcıların gruba katıldıktan sonra tanıdıkları grup üyeleriyle aralarındaki bağları basitçe “zayıf” veya “güçlü” olarak sınıflandırmanın, sonuçları açıklamada yetersiz kaldığı söylenebilir. Bu nedenle, sonuçlar tartışılırken Éva Huszti, Beáta Dávid ve Kinga Vajda’nın (2013) geliştirdiği, bağ gücünü daha detaylı anlamlandırmaya yarayan dördümlü ölçek kullanılacaktır. Husztia, Dávid ve Vajda, Granovetter’in tanımlamış olduğu göstergeleri kullanarak bireyler arasındaki bağ gücünü ölçerken “zayıf” ve “güçlü” bağ sınıflandırmalarını yetersiz bulmuştur. Bu nedenle Granovetter’in iki kutuplu ölçeğini genişleterek 4 kategorili bir ölçekten

bahsetmektedirler. Huszti, Dávid ve Vajda'nın çizdiği daha ayrıntılı resim sayesinde göreceli olarak daha az önemli olan farklılıklar somut hale gelerek bu yeni kategorileri ortaya çıkarmıştır: güçlü bağlar (*strong ties*), güçlüce bağlar (*rather strong ties*), zayıfça bağlar (*rather weak ties*) ve tamamıyla zayıf (*weak ties*) bağlar. Bu ölçeğe göre “güçlü bağlar”a sahip ilişkiler arasında eşler, ebeveyn ve evlat, kardeşler ve çok yakın arkadaşlar arasındaki ilişkiler örnek gösterilmektedir. Bu tür bağlarda bireyler arasındaki ilişkilerde yakınlık esas olmakla beraber, bireyler birbirlerinin refakatinden zevk alarak sıklıkla görüşürler. “Güçlüce bağlar”ın bulunduğu ilişkiler arasında yukarıda sıralananların dışındaki akraba ilişkileri ve yakın sayılabilecek arkadaşlıklar örnek verilmiştir. Bu bağlar kişi için önemli olsa da ilk kategorideki bağlar kadar güçlü ve yakın değildir. “Zayıfça bağlar” ise bireylerin iş arkadaşları, okul arkadaşları veya komşularıyla olan ilişkilerinde rastlanan bağlardır. Bu ilişkiler zamanla daha güçlü ilişki kategorisine geçebilir veya zamanla erozyona uğrayarak daha da zayıflayabilir. Son olarak “tamamıyla zayıf bağlar” arasında çalışılan iş yeriyle bağlantısı olan kişiler, hizmet sektörü çalışanları (kuaför, postacı, eczacı vb.) veya diğer akraba dışı bireylerle olan bağlar yer almaktadır.

Bağ gücü bölümündeki sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde üyeler arasında güçlü bağ tanımına uyan bir bağ olmadığı gözlemlenmektedir. Katılımcıların %10,6'sının gruba katıldıktan sonra tanıdıkları içindeki diğer üyelerle aralarında zayıf bir bağ olduğu veya herhangi bir bağ bulunmadığı söylenebilir. Zira bu kesim gruba katıldıktan sonra tanıdığı üyelerden hiçbirini arkadaşı olarak tanımlamadığını belirtmiştir. Bu konuda emin olmadığını belirten diğer %10,6'lık kısım hakkında ise herhangi bir değerlendirmede bulunmak mümkün değildir.

Gruba katıldıktan sonra tanıdıkları üye veya üyeleri yakın arkadaş olarak tanımlayan ve bu üyelerle yüz yüze görüşmek istediğini söyleyen katılımcı sayısının çoğunlukta olduğu göze çarpmaktadır. Bu bulgular duygusal yoğunluk derecesinin göreceli olarak yüksek olduğuna işaret etmektedir. Katılımcıların bu üyelerle grup dışındaki görüşmelerine bakıldığında nükleer santraller ve nükleer karşıtı hareket dışında birçok konuya yer veriyor olmaları aralarında yakınlığa işaret etse de, aile, özel hayat ve kişisel sorunlar gibi meseleleri paylaşmıyor olmaları bu yakınlık derecesinin çok yüksek olmadığını göstermektedir. Bununla beraber telefon numarası veya ev

adresi gibi kişisel bilgilerini paylaşmaya açık olanların oranlarının yüksek olduğu gözle çarpılmaktadır. Her ne kadar bu durum üyeler arasında yakınlığa işaret etse de, grup platformunun üyelerin takma isimler kullanıp gerçek kimliklerini gizleyerek paylaşımda bulundukları bir forum olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır. Zira üyelerin ad ve soyadları, yaşadığı şehirler ve bulunduğu mekânlar gibi bilgilerin çoğunlukla erişilebilir olduğu Facebook platformu üzerinden iletişim kuran grup üyeleri için telefon numaralarını ve adreslerini paylaşmak sanıldığı kadar ağırlık taşıyor olabilir. Geçirilen süre göstergesine bakıldığında, katılımcıların büyük bir kısmının grup üzerinden tanıştığı üye veya üyelerle nadiren veya zaman zaman da olsa grup dışında zaman geçirdiği görülmektedir. Son olarak karşılıklı fayda/destek göstergesi sonuçlarına bakıldığında, birbirinden tavsiye isteyen veya karşılıklı yardımlaşan üyelerin önemli bir orana sahip olduğu anlaşılmaktadır. Üyelerin birbirlerine karşılıklı destek sağlama derecesinin göreceli olarak yüksek olduğu söylenebilir. Katılımcıların çoğunluğunun gruba katıldıktan sonra tanıdıkları grup üye veya üyeleriyle aralarında güçlüce olarak sınıflandırılan yakın arkadaşlık bağına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Son olarak, gruba katıldıktan sonra tanıdıkları diğer üye veya üyeleri yalnızca arkadaş olarak tanımlayan, yüz yüze görüşmek istemediğini ifade eden, grup dışında nadiren görüşen veya hiç görüşmeyen ve karşılıklı yardımlaşma veya tavsiye alışverişinde bulunmayan yaklaşık 3'te 1'lik kesimin ise çoğunlukla zayıfça bağlar kurmuş olduklarını söylemek mümkündür. *Bu oranların Mersin Nükleer Karşıtı Platformu Facebook grubu üzerinden gerçekleştirilen etkileşimlerin, üyeler arasında göreceli olarak yakın ilişkilere ve duygusal yoğunluk gelişimine olanak sağladığını gösterdiği söylenebilir.*

Araştırmanın dayandırılmış olduğu bağ gücü göstergelerinin çevrimdışı sosyal bağların gücünü açıklamak amacıyla geliştirilmiş oldukları ve sanal ağlara uygulandıklarında geçerli olmayabilecekleri unutulmamalıdır.

3.2.2.6. NKP'nin Çevrimiçi Kanalları ve Çevrimdışı Etkileşim

Bu kısımda ise katılımcıların NKP ile birebir yüz yüze etkileşimi mi, yoksa Platform'un çevrimiçi kanallarını aracılığıyla iletişimi mi tercih ettiği analiz edilecektir.

Tablo 49 ve tablo 50’de sırasıyla katılımcıların yaşadıkları şehirde NKP’nin bir yerel bileşeni olup olmadığına ve yaşadığı şehirde bir yerel bileşen bulunan katılımcıların bu birimlerde aktif rol alıp almadıklarına dair bulgular sergilenmiştir.

Tablo 49

Yaşadığınız Şehirde NKP’nin Bir Yerel Birimi Var mı?

Sayı	Oran (%)	
71	17,1	Hayır yok
167	40,3	Emin değilim
176	42,5	Evet var
414	93,2	Toplam cevaplayan
30	6,8	Boş bırakan

Tabloya göre katılımcıların %17,1’i yaşadıkları şehirde NKP’nin bir yerel birimi bulunmadığını söylerken, %42,5’i bulunduğunu, %40,3’ü ise emin olmadığını belirtmiştir.

Tablo 50

Varsa Bu Birimde Aktif misiniz?

Sayı	Oran (%)	
143	82,2	Hayır aktif değilim
31	17,8	Evet aktifim
174	98,9	Toplam cevaplayan
2	1,1	Boş bırakan

Tablo 50 oluşturulurken şehirde NKP’nin yerel bileşeni olduğunu söyleyenlerin cevapları temel alınmıştır. Şehirde yerel birim bulunan katılımcılar arasından yalnızca küçük bir bölümünün (%17,8) aktif olduğu ve bunların da büyük bir kısmının (%82,2) internet tabanlı kanalları tercih ettiği görülmektedir. Bu büyük grubun yerel bileşenlerde aktif rol oynamayı tercih etmeyişinin nedenleri arasında bu katılımcıların çeşitli meşguliyetleri veya sağlık sorunları, NKP’nin internet tabanlı platformlarının daha kolay ve hızlı erişime ve kullanıma olanak veren yapıda olmaları, çevrimiçi

kanallar üzerinden destek vermenin ve/veya aktif olmanın katılımcılar tarafından yeterli görülüyor olması gibi sebepler sıralanabilir.

Tablo 51’de yaşadığı şehirde NKP’nin bir yerel bileşeni bulunmayan katılımcıların bir yerel birime sahip olmayı isteyip istemediklerine dair veriler bulunmaktadır.

Tablo 51

Yoksa Olmasını İster misiniz?

Sayı	Oran (%)	
50	70,4	Evet isterim
21	29,6	Hayır. NKP'nin internet ve sosyal medya kanallarını yeterli buluyorum
71	100	Toplam cevaplayan
0	0	Boş bırakan

Şehirde NKP’nin yerel bileşeni bulunmadığını söyleyen katılımcıların verdikleri cevapların esas alındığı tablodaki verilere göre yaşadığı şehirde NKP’nin bir yerel birimi bulunmayan katılımcıların %29,6’sı NKP’nin internet ve sosyal medya kanallarını yeterli bulurken, %70,4’ü bir yerel birime erişebilmeyi istemektedir. Şehirde NKP yerel bileşeni olmadığı ifade eden %17’lik kesimin oldukça büyük bir kısmının bir yerel bileşene sahip olmayı istediği görülmektedir. Bu kesimde yer alan katılımcıların yerel bileşenler aracılığıyla yüz yüze etkileşimde bulunmak istiyor olabilecekleri, yerel birimler aracılığıyla NKP bünyesinde daha aktif bir rol oynamak istiyor olabilecekleri veya bir yerel bileşenin varlığı sayesinde şehirlerinde gerçekleşecek eylem ve/veya etkinlik sayısının artmasını istiyor olabilecekleri söylenebilir.

Tablo 52’de ise katılımcıların NKP ile birebir yüz yüze etkileşimi mi, yoksa Platform’un çevrimiçi kanallarını aracılığıyla iletişimi mi tercih ettiklerine dair verilere yer verilmiştir.

Tablo 52

Çevrimiçi Kanalları mı Yoksa Yerel Kanalları mı Tercih Ediyorsunuz?

Sayı	Oran (%)	
31	7,9	NKP'nin yerel kanalları aracılığıyla birebir yüz yüze etkileşimi tercih ediyorum
123	31,3	NKP'nin internet ve sosyal medya kanallarını tercih ediyorum
239	60,8	İkisini birlikte kullanmayı tercih ederim
393	88,5	Toplam cevaplayan
51	11,5	Boş bırakan

Ankete katılan grup üyelerinin ağırlıklı olarak (%60,8 oranla) yerel ve çevrimiçi kanalları birlikte kullanmayı tercih ettikleri anlaşılmaktadır. *Bu veriler, anket genelindeki sonuçlarla paralel olarak, internet tabanlı iletişim teknolojilerinin hızlı ve kolay erişilebilir yapılarıyla sıklıkla tercih ediliyor olduklarını ortaya koysa da, geleneksel yüz yüze etkileşimin katılımcılar için önemini korumaya devam ettiğini göstermektedir.*

3.3. Mülakat Analizi

3.3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu kısımda NKP'nin yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri'ni kullanımının Platform üzerindeki etkileri iletişim, koordinasyon ve organizasyon yönlerinden incelenecektir. Araştırma sürecinde veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmada en çok kullanılan yöntemlerden biri olan mülakat yöntemi, önceden hazırlanmış soruların belli bir sistem dâhilinde görüşülen bireylere yöneltmesi yoluyla gerçekleştirilmektedir. Yarı yapılandırılmış mülakatlarda kapalı uçlu sorular yerine açık uçlu sorular tercih edilmekte ve sorular daha önceden hazırlanmış olan bir görüşme kılavuzu takip edilerek yöneltilmektedir (Demir, 2009).

Görüşme yapılacak kişiler belirlenirken NKP'nin yürütme, yeni medya idaresi ve etkinlik organizasyonu alanlarında görev yapmakta olan yetkili mensupları tercih edilmiştir. Platform'un en aktif bileşenlerinden olan İstanbul, Mersin ve Sinop birimlerinde görev yapmakta olan 5 NKP yetkilisiyle gerçekleştirilen mülakatlar

sonucunda elde edilen bulgular başlıklar altında yorumlanacaktır. Bulgular yorumlanırken görüşülen Platform yetkililerinin dördünden ismen bahsedilirken, isminin gizli tutulmasını isteyen bir yetkiliden “Anonim” olarak bahsedilecektir.

3.3.2. Yeni Medya Teknolojilerinin NKP Tarafından Kullanım Amaçları

NKP’nin yetkili mensuplarıyla gerçekleştirilen görüşmeler sonucu elde edilen verilere göre Platform’un çevrimiçi kanalları çoğunlukla halkı nükleer santraller ve tehlikeleri konusunda bilgilendirme, destekçi sayısını arttırma, NKP’nin mücadelesini ve hedeflerini geniş kitlelere duyurma, etkinlik oluşturma ve insanları yapılan eylem ve etkinliklere katılıma çağırma amaçlarıyla kullanılmaktadır. Ayrıca gerektiğinde destekçiler ve Platform arasında koordinasyon sağlama, yerel bileşenler arasında iletişim sağlama, eylem ve etkinliklere katılımı daha kolay hale getirme, NKP ile benzer vizyona sahip ve/veya NKP’nin iş birliği içinde bulunduğu organizasyonlar ve STK’lar gibi birimlerle bağlantı kurmak ve gerektiği durumlarda aktivistlerin görüş ve önerilerine başvurmak amaçlarıyla da kullanılmaktadır. Örneğin NKP İstanbul’dan Anonim’e göre Küresel Eylem Grubu, Karadeniz İsyandır ve Kuzey Ormanları Savunması gibi sivil toplum kuruluşları (STK) NKP’nin sosyal medya üzerinden paylaşmış olduğu çeşitli gönderileri kendi sayfaları aracılığıyla paylaşarak, nükleer karşıtı mücadelenin daha geniş kitlelere yayılmasına katkıda bulunmaktadır. Bunun dışında NKP’nin resmi internet sitesi ve resmi sosyal medya hesaplarından ayrı olarak yürütme kurulu mensuplarının tartışma, toplantı duyuruları ve sonrasında alınan karar paylaşımları için kullanmakta olduğu Whatsapp grupları ve mail grupları bulunmaktadır. Öyleyse NKP’nin, eskiden beri sürdürmekte olduğu işlevleri yeni medya teknolojileri sayesinde daha etkili, daha hızlı, daha yaratıcı ve daha az maliyetli bir biçimde gerçekleştirebildiğini söylemek mümkündür.

Ayrıca NKP, yeni BİT’ni iletişim ve koordinasyon dışında çeşitli dijital aktivizm etkinliklerinde de kullanmaktadır. Özellikle belirli dönemlerde (Hiroşima, Fukuşima veya Çernobil’in yıl dönümleri gibi) nükleer santraller ve nükleer enerjinin taşıdığı tehlikeleri gündeme getirmek için gerçekleştirilen bu dijital eylemler arasında imza kampanyaları ve mesaj bombardımanları bulunmaktadır. Bu eylemlerden birisi de Mersin Akkuyu’da kurulması planlanan nükleer santrale dair bir reklamın yayından

kaldırılması amacıyla Change.org aracılığıyla başlatılan imza kampanyasıdır. NKP İstanbul'dan Anonim'e göre imza kampanyaları yeterince etkili olamamaktadır. Örneğin Change.org üzerinden gerçekleştirilen bir imza kampanyası site bünyesinde bulunan etkinlik sayısının oldukça fazla olması nedeniyle sitenin ilk kurulduğu zamanlardaki kadar etkili olmayabilmektedir. Anonim, birçok imza kampanyası sonucunda elde edilen imzalar rakam olarak kaldığı için insanların bu tarz kampanyaların etkililiğinden şüpheye düştüklerini ifade etmektedir. Bu durumda internet üzerinden gerçekleştirilen dijital eylemlerin sorun olarak görülen meseleye dikkat çekme konusunda başarılı olsalar da, her zaman hedeflenen sonuçları vermeyebileceği söylenebilir.

3.3.3. Yeni Medya Teknolojilerinin NKP Üzerindeki Etkileri

NKP'nin yeni internet teknolojilerini aktif olarak kullanıyor olması Platform'un iletişim ve koordinasyon maliyetini, hızını, etkililiğini ve kapsamını önemli ölçüde etkilemektedir. NKP özellikle sosyal medya hesapları aracılığıyla Türkiye'nin her yerindeki insanlara son derece hızlı, düşük maliyetli ve herhangi bir aracıya ihtiyaç duymadan ulaşabilmektedir. NKP Mersin Dönem Sözcüsü Erkan Demir, NKP destekçilerinin ve nükleer karşıtı harekete ilgi duyan kişilerin Platform'un yayımladığı gönderileri paylaşarak bu gönderilerin kendi arkadaş ağları yoluyla daha geniş kitlelere yayılmasını sağlamalarının bu teknolojilerin en büyük artısı olduğunu ifade etmektedir. Benzer biçimde NKP İstanbul'dan Ali Seçer, Platform'un sosyal medya hesapları sayesinde yerel bileşenlerin sınırlarının ötesine geçmenin mümkün olduğunu belirtmektedir.

NKP'nin sosyal medya üzerinden yaptığı duyuruların ve paylaşımların destekçi ve katılımcı sayısı üzerinde de önemli bir etkiye sahip olduğunu ifade etmek mümkündür. Anonim bu duruma örnek olarak yaklaşık iki sene önce gerçekleştirmiş oldukları bir etkinliği göstermektedir. Sinop'ta gerçekleşmesi planlanan bir miting için NKP tarafından çeşitli noktalardan hiçbir ücret talep etmeden miting alanına ulaşım ve geri dönüş sağlanacağını Platform'un çevrimiçi kanalları üzerinden duyurulması üzerine, 200'den fazla yeni destekçinin eyleme katılmak için isim yazdırdığı gözlemlenmiştir. Platform'un sosyal medya sayfaları aynı zamanda konuyla ilgili olan

insanların NKP hakkında bilgi almak veya neler yapabileceğini öğrenmek için kullanabileceği bir iletişim aracı görevi görmektedir. Ali Seçer'ye göre özellikle Platform'un Facebook sayfasının mesaj kısmı hiç boş kalmamaktadır. Platform yetkilileri kendileriyle bu yolla iletişime geçenleri istekleri doğrultusunda yönlendirmektedir. Yalnızca çevrimiçi yollarla bilgi almak isteyenler NKP'nin internet sitesindeki yayınlar kısmına yönlendirilirken, aktif rol almak isteyenler veya yüz yüze görüşmek isteyenler ise Platform'un yerel bileşenlerine yönlendirilmektedir. Merak duyanlar isterlerse NKP'nin toplantılarına katılabilmektedir. Yani yeni BİT'nin NKP gibi kolektif eylem grupları tarafından kullanımı, hareketin daha hızlı duyulmasını ve yayılmasını sağlamanın yanı sıra eylem organizasyonu aşamasında geniş ölçekli koordinasyon sağlamak ve konuyla ilgilenen insanlara katılım için çeşitli giriş noktaları sunmaktadır.

NKP'nin internet sitesi ve sosyal medya hesapları aracılığıyla bir eylem veya etkinliğe katılacağını bildiren kişi sayısı ile eylem günü katılan kişi sayısının birbiriyle tutarlı olduğunu söylemek mümkün mü? Görüşmeler sonucunda ortaya çıkan verilere göre çevrimiçi kanallar üzerinden verilen katılım sözleri gerçeği pek yansıtmamaktadır. Sosyal medya üzerinden geleceğini söyleyenler arasından gerçekten etkinlik günü katılanların oranı oldukça düşüktür. Bu nedenle NKP, sosyal medya üzerinden verilen katılım sözlerine fazla itibar etmemektedir. Anonim'e göre etkinlik ve eylemlere katılanların büyük bir kısmı çeşitli çevre koruma girişimlerine duyarlı ve bu zaten alanlarda aktif olan insanlardan oluşmaktadır. Bu durum Toplumsal Hareketler üzerine yapılan birçok araştırmanın bulgularını doğrular niteliktedir. Örneğin Harlow'a (2011) göre toplumsal hareketlerin çevrimiçi platformlardaki katılımcı sağlama girişimlerine olumlu yanıt verenler, çoğunlukla daha önceden katılım tecrübesine sahip olan kişiler olacaktır.

3.3.4. NKP, Geleneksel Basın ve Yeni Medya Teknolojileri

NKP ve geleneksel basın arasındaki ilişkiyi değerlendirirken, görüşme yapılan yetkililere öncelikle Platform'un anaakım medyadaki varlığına yönelik sorular yöneltilmiştir. Görüşülen Platform yetkililerinin tamamı NKP'nin anaakım basın

organlarında sık yer almadığı konusunda aynı fikirdedir.⁸ NKP Sinop'tan Metin Gürbüz'e göre:

Yani bu konjonktüre bağlı olarak değişiyor tabii. Türkiye'nin bugünkü ortamında OHAL ilan edilmiş. Özellikle son 1 yıldır gündemin farklı olduğu bu kaotik ortamda çok yer alabilme imkânına sahip değiliz. Ancak yaptığımız mitingler ve bizim Japonya'ya gidişimiz gibi etkinlikler basında yer alıyor. Ama konjonktüre çok bağlı. Mesela çevre hassasiyetinin yüksek olduğu zamanlarda, örneğin Fukuşima felaketinden sonra tüm etkinliklerimiz uzun bir süre boyunca yerel ve ulusal basın organlarında yer almıştı. Ama son yıllarda artan terör olayları ve Ortadoğu'da yaşanan çatışmalar ister istemez önceliği farklı noktalara çekmiş oldu.

Benzer değerlendirmelerde bulunan Anonim, NKP ile ilgili bir haberin anaakım gazetelerde yer alması için basına yönelik özel bir halkla ilişkiler çalışması yapılması gerektiğini, bunun da STK'lar için ekonomik olarak pek mümkün olmadığını vurgulamaktadır. Bu durumda NKP'nin resmi internet sitesi ve sosyal medya sayfaları birer alternatif kanal olma özelliğini üstlenmektedir. Anaakım basında kendisine yeterince yer bulamayan NKP, gerçekleştirdiği etkinlikleri, eylemleri ve basın açıklamalarını bu kanallar aracılığıyla halka duyurabilmektedir. Yeni BİT'in düşük maliyetli olmasının yanı sıra yayımlama işlemini hızlandırmasıyla da işlevsel bir yöne sahip olduğu anlaşılmaktadır. Anonim'e göre bir eylem veya etkinlik yapıldığı zaman bunun haberinin basında yer alması birkaç günü bulabilmektedir. Ancak sosyal medya sayesinde, gerçekleştirilen her türlü etkinlik ve açıklama anında kitlelere ulaştırılabilmektedir. Hatta zaman zaman NKP'nin sosyal medya kanalları üzerinden yayımlanmış olduğu etkinlik haberi paylaşımları gazeteler tarafından derlenerek yayımlanabilmektedir. Anonim bu durumun kesinlikle bir avantaj olduğunu ifade etmektedir. Mersin'den Erkan Demir ise, internet tabanlı iletişim teknolojilerinin Platform tarafından alternatif basın kanalı olarak kullanıldığını, ancak yine de sınırlı bir kitleye erişebildiklerini belirtmektedir. Demir'e göre, yeni medya kanallarının birer

⁸ Ağustos 2015 ve Ağustos 2016 tarihleri arasında Türkiye'deki tirajları haftalık ortalama 100,000'in üzerinde olan anaakım gazetelerin çevrimiçi arşivleri incelendiğinde (*Akşam, Güneş, HaberTürk, Hürriyet, Milliyet, Posta, Sabah, Sözcü, Star, Takvim, Türkiye, Vatan ve Yeni Şafak*) yalnızca 3 tanesinin Nükleer Karşıtı Platform hakkında haber yayınlamış olduğu gözlemlenmiştir (Gazete Tirajları, 2016). Bunlar *HaberTürk, Hürriyet* ve *Sözcü* gazeteleridir. HaberTürk gazetesinde 1, Hürriyet gazetesinde 8 ve Sözcü gazetesinde 6 olmak üzere NKP ile ilgili toplamda 16 haber yayımlanmıştır. Yayımlanan 16 haberin 9 tanesi gündemden verilirken, geriye kalan 6 haber gazetelerin yerel haberler bölümlerinde yer almıştır.

alternatif basın kanalı olarak kullanılması Platform'a önemli bir avantaj sağlasa da ulusal medyanın yerini tutmamaktadır.

Bilgisine başvurulana NKP yetkilileri Platform'un anaakım medya tarafından temsili konusunda da aynı fikirdedir. Her ne kadar NKP'ye anaakım medya organları tarafından yeterince yer verilmediğini ifade etseler de, eylem ve etkinlik haberlerinin yayımlandığı zaman çoğunlukla harfiyen ve doğru aktarıldığını belirtmektedirler. Ancak elbette NKP'nin sosyal medya sayfaları, gazetelerden farklı olarak, yaptıkları etkinliklere dair daha detaylı bilgi sunarak etkinlik devam ettiği sürece anbean güncel paylaşımlarda bulunmaya devam etmektedir.

Sonuç olarak çeşitli nedenlerle anaakım medyada kendisine yeterince yer bulamayan NKP gibi toplumsal hareket organizasyonları, artık hazırladıkları içerikleri yeni BİT sayesinde herhangi bir aracıya ihtiyaç duymadan, çevrimiçi ağlar üzerinden kitlelere iletebilmektedir. Yeni BİT'nin kolektif eylem grupları tarafından alternatif medya kanalları olarak kullanımı, birçok araştırmacının da belirtmiş olduğu gibi, anaakım medyanın gündemini etkileyerek, konunun yerel ve/veya küresel basın organları tarafından yayınlanma ihtimalini artırabilmektedir. Diğer yandan bu durumun, Platform için önemli bir kaynak olmasının yanı sıra, daha önceden bahsedilmiş olan fırsat yapılarıyla da doğrudan ilişkili olduğu söylenebilir. Koopmans ve Olzak'ın (2002) öne sürdüğü üzere, bir mesajı görünür kılmak, yayılmasını sağlamak ve diğer aktörlerin ilgisini çekip halktan destek sağlamak için medya gibi iletişim kanallarına ihtiyaç vardır. *Öyleyse NKP gibi ulusal medyada kendisine yeterince yer bulamayan bir toplumsal hareket organizasyonu için, yeni BİT'nin önemli bir söylemsel fırsat yapısı olduğunu söylemek mümkündür.*

3.3.5. İnternet Aracılığıyla İletişim ve Yüz Yüze Etkileşim

Görüşmelerden edinilen bilgilere göre, yeni medya öğeleri yaygınlaşmadan önceki dönemde NKP'den yeni haberi olan kişilerin Platform'dan çevrimdışı sosyal ağlar, NKP'nin düzenlediği etkinlikler, paneller, stantlar, afişler, dağıtılan el ilanları veya sempozyumlar gibi geleneksel yollar sayesinde haberdar olduğu anlaşılmaktadır. Yaklaşık son on yıldır ise Platform'un varlığından çoğunlukla sosyal medya sayfaları

ve internet sitesindeki paylaşımlar aracılığıyla haberdar olunmaktadır. NKP ile öncelikle sosyal medya üzerinden iletişime geçen yeni destekçiler istedikleri takdirde çevrimdışı ortam üzerinden aktif olarak destek vermeye devam etmektedir. Ancak bu durum yüz yüze iletişimin ve çevrimdışı sosyal ağların eski önemini yitirdiği anlamına gelmemektedir. Örneğin NKP ile benzer vizyona sahip STK'ların etkinliklerine gidenler bu ortamda NKP'den haberdar olabilmektedir. Bunlar daha sonra Platform'la iletişime geçerek etkinliklerine dâhil olabilmektedir. Anonim'e göre çeşitli kanallar aracılığıyla NKP ile iletişime geçenler arasında gerçekten bir eylem veya etkinliğe katılanların oranı oldukça düşüktür. İletişim kuranların arasında zaten benzer faaliyetlere katılmakta olan aktörlerin Platform etkinliklerinde aktif rol oynama ihtimalleri daha yüksektir.

Platform'un destekçileri birebir yüz yüze etkileşimi mi, yoksa yeni medya kanallarını mı tercih ediyor sorusuna Metin Gürbüz, "22 yıllık bir birikim var. Mücadelenin içerisinde olan ana omurga, birebir temasla iletişimi tercih ediyor. Ana omurgayı bu oluşturuyor" cevabını vermiştir. Ortaöğretimden yaklaşık 20'li yaşlara kadar olan destekçilerden oluşan kuşağın ise sosyal medyayı tercih ettiği belirtilmiştir. Ali Seçer ve Anonim'e göre sosyal medya kanallarıyla bilgi almayı tercih edenlerin sayısı oldukça fazladır; ancak toplantılara ve/veya yerel bileşenlere gelerek birebir görüşmeyi tercih eden insanlar Platform'a destek verme ve katılım konusunda daha tutarlı ve aktif olmaktadır.

Görüşme yapılan NKP yetkililerinin tamamı birebir yüz yüze etkileşimin, internet aracılığıyla iletişimden daha etkili olduğu görüşündedir. Bu nedenle yeni medya kanallarının halkı bilgilendirme, katılımı artırma ve eylem ve etkinlikleri koordine etme gibi açılardan yüz yüze iletişimin yerini almaya başladığını veya tek başına yeterli olduğunu düşünmemektedirler. Erkan Demir'e göre en etkili ve sonuç veren yöntem, birebir görüşme ile "kişinin yaşamına dokunarak" gerçek ve kalıcı bir iletişim sağlamaktır. İnternet tabanlı iletişim yöntemleri bu alanda tek başına çok işe yaramamakta, ancak diğer yöntemlerle kullanıldığında daha etkili olmaktadır. Benzer biçimde Metin Gürbüz de insanlara birebir temas kurarak ulaşmanın önemini vurgulamaktadır. NKP olarak zaman zaman megafonu ellerine alarak sokaklarda ve parklarda yaptıkları söyleşilerin insanları oldukça etkilediğini ifade etmektedir. Elde

edilen bu veriler, yeni medya ve toplumsal hareketler alanındaki birçok araştırmacının görüşleriyle tutarlılık göstermektedir. Yeni BİT, NKP gibi birçok toplumsal hareket örgütü ve kolektif eylem grubu için son derece elverişli ve faydalı olsa da, toplumsal hareket ve potansiyel katılımcılar arasındaki iletişim ve ilişki çevrimdışı alana yansımadağı takdirde hareketin devamlılığı sağlanamayabilmektedir (Wilson ve Corey, 2012; Meyer ve Bray, 2013; Cammaerts, 2005; Spier, 2011). Bu nedenle devamlılık için ideal olan, çevrimiçi ve çevrimdışı sosyal bağların birbirini desteklediğı durumlardır (Etzioni ve Etzioni, 1999; Van Dijk, 2006; Vasi ve Suh, 2013).

3.4. Elde Edilen Bulgulara Genel Bakış

Araştırmadan elde edilen sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde, yeni medya öğelerinin (özellikle Facebook) NKP için önemli bir kaynak görevi gördüğü anlaşılmaktadır. NKP, yeni BİT’yi halkı nükleer santraller ve nükleer enerji konusunda bilgilendirmek; Platform’un mücadelesini geniş kitlelere duyurmak; eylem ve etkinliklerin koordinasyonu sağlamak; Platform yetkilileri, yerel bileşenler, destekçiler ve benzer vizyona sahip diğer STK’lar arasında iletişim sağlamak ve dijital aktivizm etkinlikleri gerçekleştirmek için kullanmaktadır. Yeni BİT sayesinde NKP, yıllardır geleneksel yollarla sürdürmekte olduğu birçok işlevi artık daha hızlı, daha etkili, daha yaratıcı ve daha az maliyetli bir şekilde gerçekleştirebilmektedir. Bu durum yeni BİT’lerinin Platform tarafından birer mobilizasyon ve örgütlenme aracı olarak kullanıldığını göstermektedir. Özellikle medyada temsil edilebilmek gibi toplumsal hareket organizasyonlarının pek kontrol sahibi olmadığı durumlarda, yeni BİT’nin sağladığı avantajlar hareket için büyük öneme sahip olabilmektedir. Anaakım basın organlarında nadiren yer alabilen NKP için, yeni medya platformları önemli bir *söylemsel fırsat yapısı* oluşturmaktadır. Resmi internet sitesini ve sosyal medya hesaplarını birer alternatif basın kanalı olarak kullanan Platform, gerçekleştirilen eylem ve etkinliklerin haberlerini düşük maliyetli ve hızlı bir şekilde kitlelere ulaştırabilmektedir. Bu durum her ne kadar anaakım ulusal medya kanallarında temsil edilmenin yerini tutmasa da, Platform’un medya erişimi ve bilgi akışı sınırlılıklarını yeniden tanımlayarakönemli bir avantaj sağlamaktadır.

Platform'un destekçileri ise yeni BİT'ni NKP'ye ait haberlerden ve güncel paylaşımlardan haberdar olmak; NKP'nin eylem ve etkinlikleriyle ilgili bilgi sahibi olmak; NKP'nin gönderilerini paylaşmak; NKP'ye dair çeşitli yayınlara ulaşmak; NKP'nin çevrimiçi topluluklarına katılarak yapılan yorumları ve fikir alışverişlerini gözlemlemek veya bu topluluklarda aktif rol oynamak amaçlarıyla kullanmaktadır. Platform'un destekçileri ve NKP veya nükleer karşıtı mücadele hakkında bilgi sahibi olmak isteyen kişiler internet tabanlı iletişim platformlarını kullanarak hızlı ve kolay bir şekilde aradıkları bilgiye ulaşabilmekte ve dilerlerse ilk adımı atabilmektedir. Ayrıca destekçiler, kendi çevrimiçi sosyal ağları yoluyla hareketin duyulmasına ve daha geniş kitlelere yayılmasına yardımcı olmaktadır. Ancak yeni BİT'nin beraberinde getirdiği bu avantajların yanında dezavantajlar da bulunmaktadır. Katılımcıların önemli bir kısmının NKP'ye çevrimiçi kanallardan destek vermeyi ve NKP Mersin Facebook grubu içinde aktif olmayı yeterli gördükleri anlaşılmaktadır. Yeni BİT'nin kolay erişilebilen ve düşük maliyetli yapısı, bu platformlar üzerindeki toplumsal hareket gruplarına katılan destekçilerin meseleye daha verimli bir şekilde katkıda bulunmasının önünü kesebilmektedir. Aslında hiçbir şey yapmadan kendilerini faydalı ve önemli hisseden destekçiler, çevrimiçi platformlardaki aktiviteleriyle yetinerek harekete daha anlamlı ve somut bir katkıda bulunmamaktadır.

Yeni iletişim teknolojileri potansiyel destekçilere giriş noktası ve katılım fırsatı sağlıyor olsa da bu adımı atmanın bireyin sorumluluğunda olduğu unutulmamalıdır. Kişi, belirli bir meseleye yönelik hassasiyete ve ilgiye sahip değilse bu fırsatları değerlendirmeyebilmektedir. Araştırma sonuçlarının da desteklediği gibi, etkinlik ve eylemlere katılanların büyük bir kısmı çeşitli çevre koruma girişimlerine duyarlı ve zaten bu alanlarda aktif olan insanlardan oluşmaktadır. Bununla beraber, bireyin gerekli ilgi ve hassasiyete sahip olduğu durumlarda da katılımın her zaman gerçekleşmeyebileceği anlaşılmaktadır. Anket sonuçlarının da gösterdiği üzere, NKP'nin sosyal medya sayfaları üzerinden yapılan destek çağrıları eylem ve etkinliklere katılım için motivasyon ve duygusal mobilizasyon sağlama konusunda son derece olumlu bir etkiye sahip olsa da, kişinin sahip olduğu diğer sorumluluklar, endişeler, katılım maliyeti ve zaman ve mekan engelleri gibi durumlar katılım kararını olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

İnternet tabanlı iletişim sistemleri NKP ve destekçileri tarafından yaygın olarak kullanılıyor olsa da geleneksel yöntemlerin, sosyal ağların ve iletişim yollarının hala oldukça önemli olduğu açıktır. Özellikle Platform'a giriş noktası sağlama ve katılımı artırma konusunda oldukça etkili oldukları söylenebilir. Araştırma verilerine göre sosyal medya kanalları aracılığıyla bilgi almayı tercih edenlerin sayısı oldukça yüksek olsa da, Platform'un toplantılarına katılan ve/veya yerel bileşenlerine gelerek yüz yüze görüşmeyi tercih eden insanlar katılım konusunda daha tutarlı ve aktif bir tutum sergilemektedir. Ankete katılan üyelerin önemli bir kısmı NKP'nin varlığından ve etkinliklerinden üyesi oldukları çeşitli çevreci dernekler, STK'lar veya sendikalar sayesinde haberdar olmuştur. Bünyesinde aktif rol oynadıkları bu organizasyonların bağları ve bu sayede sahip oldukları dolaylı bağlar üyelere giriş noktası olarak katılım fırsatı sağlamıştır. Ayrıca şehrinde NKP'nin yerel bileşeni bulunmayan anket katılımcılarının oldukça büyük bir bölümü, aynı zamanda birebir etkileşimde bulunabilecekleri bir yerel bileşene sahip olmayı istemektedir. Bununla beraber nükleer karşıtı hareketin omurgasını oluşturan grubun da ağırlıklı olarak yüz yüze iletişimi tercih etmekte olduğu unutulmamalıdır. Anket katılımcılarının ve görüşme yapılan NKP yetkililerinin ortak görüşü, ideal olanın çevrimdışı ve çevrimiçi iletişim kanallarının beraber kullanılmasıdır. Katılımı artırmak ve hareketin devamlılığını sağlamak için toplumsal hareket ve potansiyel katılımcılar arasındaki ilişkinin çevrimdışı alana yansması önemlidir.

Çevrimiçi sosyal ağların ve toplulukların özelliklerine dair bulgulara bakıldığında çevrimiçi ortamlardaki sosyal ağların geleneksel sosyal ağlarla benzer özellikler sergilemekte olduğu anlaşılmıştır. NKP'nin varlığından çevrimiçi sosyal ağlar sayesinde haberdar olan üyelerle geleneksel çevrimdışı sosyal ağlar sayesinde haberdar olan üyelerin oranlarının birbirlerine yakın olduğu gözlemlenmiştir. Bu durumda çevrimiçi sosyal ağların da, geleneksel sosyal ağlar gibi, potansiyel destekçi ve katılımcıları yapısal olarak bir harekete ve/veya organizasyona bağlama işlevi vardır. Ayrıca katılımcıların çoğunluğunun grup içinde bir bilgi alışverişi ve tartışma ortamı olduğu; grup içindeki paylaşım, beğeni, yorum ve fikir alışverişlerinin kendileri için birer motivasyon kaynağı oluşturduğu; grup içinde aktif olmanın ve/veya grup içindeki paylaşım, yorum, fikir alışverişleri ve beğenileri gözlemlemenin NKP etkinliklerine

katılma isteğini olumlu yönde etkilediği; grup içinde bir dayanışma ortamı ve ortak kimlik duygusu olduğu; ve kendilerini bir topluluğun parçası gibi hissettikleri konularında aynı fikirde olduğu gözlemlenmiştir. Tüm bu maddeler geleneksel sosyal ağların önemli birer fonksiyonudur. Anket sonuçlarına göre Mersin Nükleer Karşıtı Platform Facebook grubu üyelerinin parçası olduğu çevrimiçi sosyal ağ, geleneksel sosyal ağlarla birçok özellik ve sosyalleşme, yapısal bağlantı ve karar biçimlendirme işlevleri bakımından benzerlik göstermektedir.

Çevrimiçi sosyal ağların yapısını ve bu ağlar yoluyla kurulan bağları daha iyi anlayabilmek için ankete katılan üyelere, gruba katıldıktan sonra tanıdıkları grup üyeleriyle aralarındaki bağları değerlendirmeye yönelik bazı sorular yöneltilmiştir. Elde edilen verilere göre üyelerin çevrimiçi sosyal ağlar yoluyla geliştirdikleri bağlar arasında güçlü bağ tanımına uyan bir bağa rastlanmamıştır. Katılımcıların ufak bir bölümünün gruba katıldıktan sonra çevrimiçi sosyal ağlar yoluyla tanıdıkları diğer üyelerle aralarında zayıf bağlar olduğu veya herhangi bir bağ olmadığı anlaşılmıştır. Bu kesimin dışında kalan grubun üyelerinin büyük bir kısmının Mersin NKP Facebook grubu aracılığıyla tanışmış oldukları grup üye veya üyeleriyle aralarındaki bağların güçlüce olduğu, geri kalan 3'te 1'lik kısmın ise zayıfça bağlar kurmuş olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu bölümde öncelikle NKP'nin tanımı, oluşum süreci ve yaklaşık 25 yıllık geçmişi detaylı olarak anlatılmıştır. Bununla beraber NKP'nin hedeflerine, yapısına, birimlerine ve işleyişine de yer verilmiştir. Daha sonra NKP'nin hangi yeni medya öğelerini ne şekilde kullanmakta olduğu ele alınarak, platformun internet sitesi ve sosyal medya sayfaları incelenmiştir. Bölümün analiz kısımlarında ise yapılan anket çalışması ve NKP yetkilileriyle gerçekleştirilen mülakatlar aracılığıyla elde edilen veriler başlıklar altında yorumlanarak, yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin NKP üzerindeki etkileri çevrimiçi sosyal ağlar, iletişim, örgütlenme ve koordinasyon yönlerinden incelenmiştir. Son olarak anket araştırması ve mülakatlardan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirilmiştir.

Sonuç bölümünde araştırma sorularına verilen cevaplar ve analiz sonucunda öne çıkan bulgular değerlendirilerek, gelecekte yapılabilecek çalışmalar için önerilere yer verilecektir.

BÖLÜM IV

SONUÇ

Yapılan bu çalışmada yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin toplumsal hareketler üzerindeki etkileri NKP örneği kullanılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme sürecinde yeni BİT'nin Platform ve destekçiler tarafından kullanım amaçları, bu teknolojilerin sağladığı avantajlar ve Platform'un işlevlerine etkileri, yeni BİT'nin toplumsal hareket alanında tek başına yeterli olup olmadığı ve çevrimiçi sosyal ağlar ve çevrimiçi toplulukların bağ gücü konuları ele alınmıştır.

Bu amaçla öncelikle toplumsal hareket teorilerinin evrimine, toplumsal hareket alanındaki teorilere ve toplumsal hareketleri anlamaya yardımcı kavramlara yer verilerek çalışmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur. Ardından örnek olarak seçilen NKP'nin oluşumu, hedefleri ve işleyişine dair bilgiler verildikten sonra verilerin analizi ve yorumu aşamasına geçilmiştir. Çalışmada veri toplama sürecinde öncelikle Mersin Nükleer Karşıtı Platform Facebook grubu içinden seçilen üyelerle yapılan çevrimiçi anket araştırması yürütülmüştür. Anket çalışmasının ardından NKP'nin yürütme, yeni medya idaresi ve etkinlik organizasyonu alanlarında görev yapmakta olan 5 Platform yetkilisiyle yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilmiştir.

Veriler, toplumsal hareketlerin devamlılığı ve başarı sağlamaları için para, zaman, organizasyonel yetenekler ve fırsatlar gibi kaynakların önemini vurgulayan KMT çerçevesinde incelenmiştir. İncelemenin ardından öne çıkan sonuçlardan biri, Tağ Kalafatoğlu (2010), Şendeniz (2012), Kızmaz (2014), Eltantawy ve Wiest (2011), Van Aelst ve Walgrave (2004) ve Spier (2011) gibi birçok araştırmacının bulgularıyla benzer olarak, yeni medya öğelerinin toplumsal hareketler için önemli bir fırsat unsuru ve kaynak oluşturduklarıdır. Yeni BİT, hızlı ve düşük maliyetli bir iletişim, koordinasyon ve organizasyon aracı olma ve potansiyel destekçi sayısını artırma açısından NKP için önemli bir kaynak görevi görmektedir. Yeni BİT'nin eylem ve/veya etkinliklere katılımı artırma konusunda hem avantaj hem de dezavantaj oluşturduğu söylenebilir. Yeni iletişim teknolojileri her ne kadar eylem ve etkinliklere erişimi

kolaylaştırıyor ve katılım için duygusal mobilizasyon sağlamaya yardımcı oluyorsa da, destekçilerin sahip olduğu diğer sorumluluklar ve/veya destekçilerin yalnızca çevrimiçi kanallar üzerinden destek vermeyi yeterli buluyor oluşu gibi etkenlerin varlığı da unutulmamalıdır. Bununla beraber, anaakım basın kanallarında temsil edilmek gibi toplumsal hareketlerin kontrol sahibi olmadığı durumlarda, yeni iletişim teknolojilerinin Platform için önemli bir *söylemsel fırsat yapısı* oluşturduğu söylenebilir. Zira Aksulu (2013) ve Çöteli'nin (2015) de değinmiş olduğu gibi resmi internet sitesini ve sosyal medya hesaplarını birer alternatif basın kanalı olarak kullanarak mesajlarını, hedeflerini ve gerçekleştirilen eylem ve etkinliklerin haberlerini doğrudan kitlelere iletebiliyor oluşu toplumsal hareketlere önemli bir avantaj sağlamaktadır. Tüm bu gelişmelere rağmen yeni BİT'nin toplumsal hareketler için tek başına yeterli olmaya ve yüz yüze iletişimin yerini almaya başladığını söylemek mümkün değildir. Sonuçlar arasında öne çıkan bir diğer nokta, Diani (2000), Parks (2011) ve Van Dijk'ın (2006) bulgularını destekleyerek geleneksel iletişim yollarının ve geleneksel sosyal ağların hala önemini korumakta olduğunu göstermektedir. Platform'a dair haber ve gelişmeleri sosyal medya kanalları aracılığıyla almayı tercih edenlerin sayısı yüksek olsa da, Platform'un toplantılarına katılan ve/veya yerel bileşenlerine gelerek yüz yüze görüşmeyi tercih eden insanların oranı hala oldukça yüksektir. Ayrıca Harlow'un (2011) bulgularıyla uyumlu olarak, Platform'la iletişimlerinde birebir etkileşimi yeni BİT'ye tercih eden destekçilerin katılım konusunda daha tutarlı ve aktif bir tutum sergilediği anlaşılmaktadır.

Çevrimiçi sosyal ağlara dair incelemeler ise Valenzuela (2012), Harlow (2011) ve Meyer ve Bray'in (2013) de çalışmalarında bahsetmiş oldukları gibi çevrimiçi ortamlardaki sosyal ağlar ile geleneksel sosyal ağların benzer özellikler sergilemekte olduğunu göstermektedir. Kızmaz'ın (2014) bulgularıyla benzer biçimde, çevrimiçi sosyal ağların da, geleneksel sosyal ağlar gibi, potansiyel destekçi ve katılımcıları yapısal olarak bir harekete ve/veya organizasyona bağlama işlevine sahip olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca Çöteli'nin (2015) de Gezi Parkı örneğinde ortaya koymuş olduğu gibi çevrimiçi sosyal ağların da geleneksel sosyal ağlarla benzer olarak, destekçiler arasında dayanışma hissi, eylem ve etkinliklere katılım için motivasyon, tartışma ortamı ve ortak kimlik algısı oluşumuna imkan veren bir zemin olduğu gözlemlenmiştir.

Konuyla alakalı olarak çevrimiçi sosyal ağların bağ gücü analizi ise Mersin Nükleer Karşıtı Platform Facebook grubu üyelerinin çevrimiçi sosyal ağlar aracılığıyla geliştirdikleri bağlar arasında güçlü bağ tanımına uyan bir bağ olmadığı görülmüştür. Ancak anketi cevaplayan grup üyelerinin çoğunluğu, grup üzerinden tanıştığı üye veya üyelerle güçlüce olarak sınıflandırdığımız yakın arkadaşlık bağına sahiptir. Bu durum çevrimiçi sosyal ağlar ve topluluklar üzerinden gerçekleştirilen etkileşimlerin destekçiler arasında göreceli olarak yakın ilişkilerin ve duygusal yoğunluk gelişimine olanak sağlayabildiğine işaret etmektedir.

Yeni BİT'nin toplumsal hareketler tarafından alternatif haber kanalı olarak kullanılması ve bu durumun hareketlerin çerçeveleme süreçlerine olan etkilerinin detaylı olarak incelenmesi daha verimli bulgulara ulaşılmasına yardımcı olabilir. Bu çalışmada NKP'nin yeni iletişim teknolojilerini kullanımı sosyal ağlar ve mobilizasyon yapılarına etkileri bağlamında incelenmiştir. Yeni BİT'in NKP'nin çerçeveleme süreçlerine olan etkileri ise bir sonraki çalışmamızın konusu olacaktır.

KAYNAKÇA

- Aksulu, M. (2013) . Yeni Toplumsal Hareketler: Türkiye’de Hayvan Hakları Savunuculuğu ve Sosyal Medya. Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Barker, C., Cox, L., Krinsky, J., & Nilsen, A. (2013). Marxism and Social Movements: An Introduction. In Barker, Colin., Cox, Laurence., Krinsky, John., & Nilsen, Alf (Eds.), *Marxism and Social Movements* (pp. 1-37). Leiden: Brill.
- Baş, M. (2014, Ocak). Savaş Emek, Ekoloji ve Ekonomi. *Ulusal Kanal*. <http://www.ulusalkanal.com.tr/m/?id=2015&t=makale> Erişim tarihi: 04.11.2015.
- Benford, R. D., & Snow, D. A. (2000). Framing processes and social movements: An overview and assessment. *Annual Review of Sociology*, Vol. 26, pp. 611-639.
- Bennett, W. L. (2004). Communicating Global Activism: Strengths and Vulnerabilities of Networked Politics. In Win van de Donk, Brian Loader, Paul Nixon, and Dieter Rucht (Eds.), *Cyberprotest: New Media, Citizens and Social Movements* (pp. 109-128). London and New York: Routledge.
- Bieberstein, N. (2010). Protest in the 21st Century: Social Movements and the Media An exploratory Case Study on the Relationship between the Educational Strike 2009 and the Media. Master Thesis, Erasmus University, Rotterdam.
- Boykoff, J. (2006). Framing Dissent: Mass-Media Coverage of the Global Justice Movement. *New Political Science*, Vol. 28, No. 2, pp. 201-228.
- Böke, K. (2009). Örnekleme. Kaan Böke (Ed.), *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri* (s. 105-147). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Breuer, A. (2012) . The Role of Social Media in Mobilizing Political Protest: Evidence from the Tunisian Revolution. Discussion Paper, Deutsches Institut für Entwicklungspolitik. https://www.die-gdi.de/uploads/media/DP_10.2012.pdf Erişim Tarihi: 06.09.2015.
- Breuer, A., Landman, T., & Farquhar, D. (2015). Social Media and Protest Mobilization: Evidence from the Tunisian Revolution. *Democratization*, Vol. 22, No. 4, pp. 764-792.
- Buechler, S. M. (1995). New Social Movements. *The Social Quarterly*, Vol. 36, No. 3, pp. 441-464.

- Cabello, P. C. (2014). Citizen's Organizations in the Knowledge and Information Society: New Media, New Forms Of Participation. *Revista Colombiana de Ciencias Sociales*, Vol. 5, No. 1, pp. 18-22.
- Cammaerts, B. (2005). ICT-Usage Among Transnational Social Movements in the Networked Society - to Organise, to Mobilise and to Debate. In R. Silverstone (Ed.), *Media, Technology And Everyday Life In Europe: From Information To Communication* (pp. 53-72). Aldershot: Ashgate.
- Candón-Mena, J., & Redondo Escobar, D. (2012). *The Internet in the Social Mobilization: The Conquest of the Public Sphere*. Conference on Civil Society and Democracy: Working Group on Democracy of the Austrian Research Association, Vienna.
- Castells, M. (2001). Manuel Castells Interview. *Conversations with History; Institute of International Studies, UC Berkeley*.
<http://globetrotter.berkeley.edu/people/Castells/castells-con0.html> Erişim Tarihi: 17.08.2015.
- Castells, M. (2005). The Network Society: from Knowledge to Policy. In Manuel Castells and Gustavo Cardoso (Eds.), *The Network Society: From Knowledge to Policy* (pp. 3-21). Washington: Johns Hopkins University.
- Castells, M. (2010). *The Rise of the Network Society: The Information Age: Economy, Society, and Culture Volume I* (2nd Ed.). West Sussex: Wiley-Blackwell Publishing.
- Castells, M. (2012). *Networks of outrage and hope: Social movements in the Internet age*. Cambridge, UK: Polity Press.
- Clark, E. (2012). *Social Media & Social Movements: A qualitative study of Occupy Wall Street*. Research Report, Södertörn University.
- Cohen, J. (1985). Strateji ya da Kimlik: Yeni Teorik Paradigmalar ve Sosyal Hareketler. Kenan Çayır (Ed.), *Yeni Sosyal Hareketler: Teorik Açılımlar* içinde (s. 109-129). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Cohen, C.J., & Kahne, J. (2011). *Participatory Politics: New Media and Youth Political Action*. Oakland: YPP Research Network.

http://ypp.dmlcentral.net/sites/all/files/publications/YPP_Survey_Report_FULL.pdf Erişim Tarihi: 20.08.2015.

- Cooper, A. H. (2002). Media Framing and Social Movement Mobilization: German Peace Protest Against INF Missiles, the Gulf War, and NATO Peace Enforcement in Bosnia. *European Journal of Political Research*, Vol. 41, No. 1, pp. 37–80.
- Costanza-Chock, S. (2006). *Horizontal Communication and Social Movements*. Analytical note for Manuel Castells' research on Communication, Power, and Counterpower in the Network Society. Los Angeles: Annenberg School of Communication.
- <http://web.mit.edu/schock/www/docs/horizontal%20communication%20and%20social%20movements.pdf> Erişim Tarihi: 05.09.2015.
- Çarkoğlu, A., ve Kalaycıoğlu, E. (2015). Türkiye'de ve Dünya'da Vatandaşlık. *İstanbul Politikalar Merkezi, ISSP Araştırma Raporu, Aralık*.
- Çaycı, B., Karagülle, A. E. (2014) . Mobil İletişim Teknolojileriyle Değişen Örgütlenme Biçimleri: Ağlarda Örgütlenen Toplumsal Hareketler. *Journal of Yasar University*, Vol. 9, Iss. 36, 6371-6380.
- Çayır, K. (1999). Toplumsal Sahnenin Yeni Aktörleri: Yeni Sosyal Hareketler. Kenan Çayır (Ed.), *Yeni Sosyal Hareketler: Teorik Açılımlar* içinde (s. 13-33). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Çetinkaya, Y. D. (2008). Tarih ve Kuram Arasında Toplumsal Hareketler. Y. Doğan Çetinkaya (Ed.), *Toplumsal Hareketler: Tarih, Teori ve Deneyim* içinde (s. 25-71). İstanbul: İletişim.
- Çöteli, S. (2015). Sosyal Medyanın Yeni Tür Kamusal Alan Yaratması ve Toplumsal Hareketlere Katkıları: Taksim Gezi Parkı Olayları Örneği. Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Damar, N. B., Apaçık, E., Karaçay E., Ulusaler K., Türker H. S., Ergün A. F., Mak M., Atar S., Arıbaş R., Çiçekci T., ve Tekin Y. (2013). *Nükleer Enerji Raporu*. Ankara: TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası.
- Demir, O. Ö. (2009). Nitel Araştırma Yöntemleri. Kaan Böke (Ed.), *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri* (s. 273-306). İstanbul: Alfa Yayınları.

- Della Porta, D., Andretta, M., Mosca, L., & Reiter, H. (2006). *Globalization from Below: Transnational Activists and Protest Networks*. Minneapolis: University of Minnesota.
- Della Porta, D., & Diani, M. (2006). *Social Movements: An Introduction*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Diani, M. (1992). The Concept of a Social Movement. *The Sociological Review*, Vol. 40, No. 1, pp. 1-25.
- Diani, M. (2000) . Social Movement Networks Virtual and Real. *Information, Communication & Society*, Vol. 3, Iss. 3, 386-401.
- Diani, M. (2002). Network Analysis. In B. Klandermans and S. Staggenborg (Eds.), *Methods of Social Movement Research* (pp. 173-200). Minneapolis: University of Minnesota.
- Diani, M. (2003). Introduction: Social Movements, Contentious Actions, and Social Networks: 'From Metaphor to Substance'?. In Mario Diani and Doug McAdam (Eds.), *Social Movements and Networks: Relational Approaches to Collective Action* (pp. 1-19). New York: Oxford University Press.
- Edwards, B., & Gillham, P. F. (2013). Resource Mobilization Theory. In David A. Snow, Donatella della Porta, Bert Klandermans, and Doug McAdam (Eds.), *The Wiley-Blackwell Encyclopedia of Social and Political Movements* (pp. 1096-1101).
- Edwards, B., & McCarthy, J. D. (2004). Resources and Social Movement Mobilization. In David A. Snow, Sarah A. Soule, Hanspeter Kriesi (Eds.), *The Blackwell Companion to Social Movements* (pp. 116-152). Oxford: Blackwell Publishing.
- Eisinger, P. K. (1973). The Conditions of Protest Behavior in American Cities. *The American Political Science Review*, Vol. 67, No. 1, pp. 11-28.
- Eltantawy, N., & Wiest, J. B. (2011). Social Media in the Egyptian Revolution: Reconsidering Resource Mobilization Theory. *International Journal of Communication*, Vol. 5, pp. 1207–1224.
- Eren, V., ve Aydın, A. (2014). Sosyal Medyanın Kamuoyu Oluşturmadaki Rolü ve Muhtemel Riskler. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, No. 16, (Özel Sayı I), s.197-205.

- Etzioni, A., & Etzioni, O. (1999). *Face-to-Face and Computer-Mediated Communities, A Comparative Analysis*. Paper presented at Virtual Communities: Eighth Annual Conference on Computers, Freedom, and Privacy at The University of Texas, United States of America.
- Fenton, N. (2007). Contesting Global Capital, New Media, Solidarity, and the Role of a Social Imaginary. In Bart Cammaerts and Nico Carpentier (Eds.), *Reclaiming the Media: Communication Rights and Democratic Media Roles* (pp. 225-242). Bristol: Intellect Ltd.
- Flynn, S. I. (2011). New Social Movement Theory. In Salem Press (Ed.), *Theories of Social Movements* (1st Ed., pp. 88-99). California & New Jersey: Salem Press.
- Friedland, J., & Rogerson K.. (2009). How Political and Social Movements Form on the Internet and How They Change Over Time. *Institute for Homeland Security Solutions*. <http://sites.duke.edu/ihss/files/2011/12/IRW-Literature-Reviews-Political-and-Social-Movements.pdf> Erişim Tarihi: 05.09.2015.
- Fuchs, C. (2005). Social Movements and Class Analysis. <http://fuchs.uti.at/wp-content/uploads/SM2.pdf> Erişim Tarihi: 13.08.2016.
- Furuncu, D. (2014) . Yeni Toplumsal Hareketler, Küreselleşme ve Dijital Aktivizm: Gezi Parkı Örneği. Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Garrett, R. K. (2006). Protest in an Information Society: A Review of Literature on Social Movements and New ICTs. *Information, Communication and Society*, Vol. 9, No. 2, pp. 202-224.
- Gamson, W. A., & Meyer, D. S. (1996). Framing Political Opportunity. In Doug McAdam, John McCarthy, and Mayer Zald (Eds.), *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings* (pp. 275-290). Cambridge: Cambridge University Press.
- Gamson, W. A., & Wolfsfeld, G. (1993). Movements and Media as Interacting Systems. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 528, pp. 114-125.
- Gazete Tirajları. (2016). Gazete Tirajları. <http://gazetetirajlari.com/> Erişim Tarihi: 17.09.2016.

- Goffman, E. (1974). *Frame Analysis: An Essay on the Organisation of Experience*. Boston: Northeastern University Press.
- Granovetter, M. S. (1973). The Strength of Weak Ties. *American Journal of Sociology*, Vol. 78, Issue 6, p. 1360-1380.
- Gurr, T. (1970). *Why Men Rebel*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Güran, M. S., ve Özarslan H. (2015). Çerçeveleme Teorisi ve Toplumsal Hareketler. *Erciyes İletişim Dergisi*, Vol. 4, No, 1, s. 36-50.
- Hamdy, N., & Gomaa, E. H. (2012). Framing the Egyptian Uprising in Arabic Language Newspapers and Social Media. *Journal of Communication*, Vol. 62, No. 2, pp. 195-211.
- Harlow, S. (2011). Social Media and Social Movements: Facebook and an Online Guatemalan Justice Movement That Moved Offline. *New Media & Society*, Vol. 14, No. 2, pp. 225–243.
- Haro Barba, C., & Sampedro Blanco, V. (2011). *The New Social Movements in Spain: The Protests for the Right to Housing as an Immediate Predecessor of the 15M Movement*. Paper presented at the 6th ECPR General Conference, Reikjavik.
- Hess, D., & Martin, B. (2006). Repression, Backfire, and the Theory of Transformative Events. *Mobilization*, Vol. 11, No. 1, pp. 249-267.
- Hoffer, E. (1960). *The True Believer: Thoughts on the Nature of Mass Movements*. New York: New American Library.
- Husztı, É., Dávid, B., & Vajda, K. (2013). Strong Tie, Weak Tie and In-betweens: A Continuous Measure of Tie Strength Based on Contact Diary Datasets. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Vol. 79, pp. 38 – 61.
- Internet Live Stats. (2016). *Turkey Internet Users*. <http://www.internetlivestats.com/internet-users/turkey/> Erişim Tarihi: 07.01.2016.
- Jenkins, J. C. (1983). Resource Mobilization Theory and the Study of Social Movements. *Annual Review of Sociology*, Vol. 9, No. 1, pp. 527-553.
- Johnston, H., Larana, E., & Gusfield, J. R. (1994). Kimlikler, Şikayetler ve Yeni Sosyal Hareketler. Kenan Çayır (Ed.), *Yeni Sosyal Hareketler: Teorik Açılımlar içinde* (s. 131-161). İstanbul: Kaknüs Yayınları.

- Kızmaz, N. (2014). Ağ Toplumu ve Din (Ağ Toplumu Bağlamında Orta Doğu'da Sosyal Hareketler. Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Kitschelt, H. P. (1986). Political Opportunity Structures and Political Protest: Anti-Nuclear Movements in Four Democracies. *British Journal of Political Science*, Vol. 16 , pp. 57-85.
- Koopmans, R. (1997). Dynamics of Repression and Mobilization: The German Extreme Right in the 1990s. *Mobilization*, Vol, 2, No, 2, pp. 149-164.
- Koopmans, R. (1999). Political. Opportunity. Structure. Some Splitting to Balance the Lumping. *Sociological Forum*, Vol. 14, No. 1. pp 93-105
- Koopmans, R., & Olzak, S. (2002). *Right-Wing Violence and the Public Sphere in Germany: The Dynamics of Discursive Opportunities*. Unpublished manuscript, Stanford University, Stanford.
- Kornhauser, W. (1959). *The Politics of Mass Society*. Free Press Glencoe, III.
- Kriesi, H. (1989). New Social Movements and New Class in the Netherlands. *American Journal of Sociology*, Vol. 94, pp. 1078-1116.
- Kriesi, H. (1996). The Organisational Structure of New Social Movements in a Political Context. In Doug McAdam, John D. McCarthy, and Mayer N. Zald (Eds.), *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings* (pp. 152-184). Cambridge: Cambridge University Press.
- Kriesi, H. (2004). Political Context and Opportunity. In David A. Snow, Sarah A. Soule, and Hanspeter Kriesi (Eds.), *The Blackwell Companion to Social Movements* (pp. 67-90). Oxford: Blackwell Publishing.
- Krinsky, J., & Crossley, N. (2014). Social Movements and Social Networks: Introduction. *Social Movement Studies: Journal of Social, Cultural and Political Protest*, Vol. 13, No.1, pp. 1-21.
- Künar, A. (2002). *Don Kişot'lar Akkuyu'ya Karşı: Anti-nükleer Hikayeler*. Ankara : Elektrik Mühendisleri Odası.
- Künar, A. (2006). *Neden, Nükleer Santrallara Hayır?*. Ankara: Elektrik Mühendisleri Odası.

- Le Bon, G. (2001). *The Crowd: A Study of the Popular Mind*. Kitchener: Batoche Books.
- Lewis, K., Gray, K., & Meierhenrich, J. (2014). The Structure of Online Activism. *Sociological Science*, Vol. 1, pp. 1-9.
- Lievrouw, L. A. (2006). Oppositional and Activist New Media: Remediation, Reconfiguration, Participation. In I. Wagner and J. Blomberg (Eds.), *Proceedings of the Participatory Design Conference '06*, Trento, Italy, July 31-August 5, pp. 115-124. Seattle: Computer Professionals for Social Responsibility.
- Lister, M., Dovey, J., Giddings, S., Grant, I., & Kelly, K. (2009). *New Media: A Critical Introduction* (2nd Ed.). London & New York: Routledge.
- Luengo, O. G. (2006). E-Activism: New Media and Political Participation in Europe. *Confines*, Vol. 2, No. 4, pp. 59-71.
- Mansell, R. (2010). *Power, Media Culture and New Media*. Unpublished manuscript.
- Marsden, P. V., & Campbell, K. E. (1984). Measuring Tie Strength. *Social Forces*, Vol. 63, No. 2, pp. 482-501.
- Martin, G. (2015). *Understanding Social Movements*. Abingdon, Oxon: Routledge.
- Mathews, K. M., White, M. C., Long, R. G., Soper, B., & von Bergen C. W. (1998). Association of Indicators and Predictors of Tie-strength. *Psychological Reports*, 83, 1459-1469.
- McAdam, D. (1982). *Political Process and the Development of Black Insurgency 1930-1970*. Chicago & London: The University of Chicago Press.
- McAdam, D. (1996). Conceptual Origins, Current Problems, Future Directions. In Doug McAdam, John D. McCarthy, and Mayer N. Zald (Eds.), *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings* (pp. 23-40). Cambridge: Cambridge University Press.
- McAdam, D. (2003). Beyond Structural Analysis: Toward a More Dynamic Understanding of Social Movements. In Mario Diani and Doug McAdam (Eds.), *Social Movements and Networks: Relational Approaches to Collective Action* (pp. 281-297). New York: Oxford University Press.

- McAdam, D., & Paulsen, R. (1993). Specifying the Relationship Between Social Ties and Activism. *American Journal of Sociology*, Vol. 99, No. 3, pp. 640-667.
- McAdam, D., Tarrow, S., & Tilly, C. (2009). Comparative Perspectives on Contentious Politics. In Mark Lichbach and Alan Zuckerman (eds.), *Comparative Politics: Rationality, Culture, and Structure: Advancing Theory in Comparative Politics* (pp. 260-290). Cambridge: Cambridge University Press.
- McCarthy, J. D., & Zald, M. N. (1977). Resource Mobilization and Social Movements: A Partial Theory. *The American Journal of Sociology*, Vol. 82, No. 6, pp. 1212-1241.
- McCarthy, J. D. (1996). Constraints and Opportunities in Adopting, Adapting, and Inventing. In Doug McAdam, John D. McCarthy, and Mayer N. Zald (Eds.), *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings* (pp. 141-151). Cambridge: Cambridge University Press.
- Melucci, A. (1985). Çağdaş Hareketlerin Sembolik Meydan Okuması. Kenan Çayır (Ed.), *Yeni Sosyal Hareketler: Teorik Açılımlar içinde* (s. 81-107). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Melucci, A. (1996). *Challenging Codes: Collective Action in the Information Age*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Meyer, D. S. (2004). Protest and Political Opportunities. *Annual Review of Sociology*, Vol. 30, pp. 125-145.
- Meyer, D. S., & Minkoff, Debra C. (2004). Conceptualizing Political Opportunity. *Social Forces*, Vol. 82, No. 4, pp. 1457-1492.
- Meyer, M. D. E., & Bray, C. W. (2013). Emerging Adult Usage of Social Networks as Sites of Activism: A Critical Examination of the TOMS and TWLOHA Movements. *Ohio Communication Journal*, Vol. 51, pp. 53-77.
- Michaelsen, M. (2011). *New Media vs. Old Politics: The Internet, Social Media, and Democratisation in Pakistan*. Fesmedia Asia Series. Berlin: Friedrich-Ebert-Stiftung.
- Mische, A. (2003). Cross-talk in Movements: Reconcieving the Culture-Network Link. In Mario Diani and Doug McAdam (Eds.), *Social Movements and Networks:*

- Relational Approaches to Collective Action* (pp. 258-279). New York: Oxford University Press.
- Moghanizadeh, S. (2013). The Role of Social Media in Iran's Green Movement. Master's Thesis, University of Gothenburg, Gothenburg.
- Morales-Gómez, D., & Melesse, M. (1998). Utilising Information and Communication Technologies for Development: The Social Dimensions. *Information Technology for Development, Vol. 8, No.1*, pp. 3-13.
- Morozov, E. (2009). From Slacktivism to Activism. *Foreign Policy*. <http://foreignpolicy.com/2009/09/05/from-slacktivism-to-activism/> Erişim Tarihi: 08.09.2015.
- Moussa, M. B. (2011). The Use of the Internet by Islamic Social Movements in Collective Action: The Case of Justice and Charity. *Westminster Papers in Communication and Culture, Vol. 8, No. 2*, pp. 154- 177.
- NKPTürkiye. (2015). Amasya Suluova Termik Santrali ÇED Toplantısı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı önündeyiz. <https://twitter.com/emoorgtr/status/615417950389039105> Erişim tarihi: 25.08.2016.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory (2nd ed.)*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Nükleer Karşıtı Platform. (2013). *Nükleer Karşıtı Platform nedir?*. <http://portal.nukleerkarsitiplatform.org/nukleer-karsiti-platform-nedir/> Erişim tarihi: 02.11.2015
- Nükleer Karşıtı Platform. (2014). *Nükleer Karşıtı Kongre Gerçekleştirildi*. <http://portal.nukleerkarsitiplatform.org/nukleer-karsiti-kongre-gerceklestirildi-guncelleniyor/> Erişim tarihi: 03.11.2015.
- Offe, C. (1985). Yeni Sosyal Hareketler: Kurumsal Politikanın Sınırlarının Zorlanması. Kenan Çayır (Ed.), *Yeni Sosyal Hareketler: Teorik Açılımlar* içinde (s. 53-79). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Ogunsola, L. A. (2005). Information and Communication Technologies and the Effects of Globalization: Twenty-First Century "Digital Slavery" for Developing Countries--Myth or Reality?. *Electronic Journal of Academic and Special Librarianship, Vol. 6, No. 1-2*.

- Oliver, P. E., & Myers, D. J. (2003). Networks, Diffusion, and Cycles of Collective Action. In Mario Diani and Doug McAdam (Eds.), *Social Movements and Networks: Relational Approaches to Collective Action* (pp. 173-202). New York: Oxford University Press.
- Olson, M. (1965). *The Logic of Collective Action: Public Goods and the Theory of Groups*. Harvard University Press.
- Opp, K-D. (2009). *Theories of Political Protest and Social Movements: A Multidisciplinary Introduction, Critique, and Synthesis*. Milton Park: Routledge.
- Osa, M. (2001). Mobilizing Structures and Cycles of Protest: Post-Stalinist Contention in Poland, 1954-1959. *Mobilization: An International Quarterly*, Vol. 6, No. 2, pp. 211-231.
- Osa, M. (2003). Solidarity and Contention: Networks of Polish Opposition. In Mario Diani and Doug McAdam (Eds.), *Social Movements and Networks: Relational Approaches to Collective Action* (pp. 77-103). New York: Oxford University Press.
- Özınanır, C. I. (2009). Antikapitalist Hareket ve Yeni İletişim Teknolojileri. Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Parks, M. R. (2011). Social Network Sites as Virtual Communities. In Z. Papacharissi (Ed.), *A Networked Self: Identity, Community, and Culture on Social Network Sites* (pp. 105-123). New York & London: Routledge.
- Passy, F. (2003). Social Networks Matter. But How?. In Mario Diani and Doug McAdam (Eds.), *Social Movements and Networks: Relational Approaches to Collective Action* (pp. 21-47). New York: Oxford University Press.
- Petróczi, A., Nepusz, T., & Bazsó, F. (2007). Measuring Tie-strength in Virtual Social Networks. *Connections*, Vol. 27, No. 2, pp. 39-52.
- Postmes, T., & Brunsting, S. (2002). Collective Action in the Age of the Internet: Mass Communication and Online Mobilization. *Social Science Computer Review*, Vol. 20, No. 3, pp. 290-301.
- Sayımer, İ. (2014) . Yeni Medya Ortamlarında Ağlar Oluşturan Toplumsal Hareket Deneyimleri. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırma Dergisi*, Cilt 2, Özel sayı, 97-112.

- Sencer, M. (1989). *Toplum Bilimlerinde Yöntem*. İstanbul: Beta. Basım Yayım Dağıtım.
- Sevinç, B. (2009). Survey Araştırması Yöntemi. Kaan Böke (Ed.), *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri* (s. 233-271). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Shirky, C. (2011). The Political Power of Social Media: Technology, the Public Sphere, and Political Change. *Foreign Affairs*, Vol. 90, No. 1, pp. 28-41.
- Simões, M. J., Barriga, A., & Jerónimo, N. A. (2011). Brave New World? Political Participation and New Media. *SOTICS 2011 : The First International Conference on Social Eco-Informatics*, pp. 55-60.
- Smelser, N. J. (1962). *Theory of Collective Behaviour*. London: Rutledge & Paul.
- Snow, D. A., Zurcher, L. A. Jr., & Eklund-Olson, S. (1980). Social Networks and Social Movements: A Microstructural Approach to Differential Recruitment. *American Sociological Review*, Vol. 45, No. 5, pp. 787-801.
- Snow, D. A., & Benford, R. D. (1988). Ideology, Frame Resonance, and Participant Mobilization. *International Social Movement Research*, Vol. 1, pp. 197-217.
- Snow, D. A., Rochford, E. B. Jr., Worden, S. K., & Benford, R. D. (1986). Frame Alignment Processes, Micromobilization, and Movement Participation. *American Sociological Review*, Vol. 51, No. 4, pp. 464-481.
- Spier, S. (2011). CollectiveAction2.0: The Impact of ICT-Based Social Media on Collective Action –Difference in Degree or Difference in Kind?. Bachelor's Thesis, Humboldt-Universität zu Berlin, Berlin.
- Staggenborg, S. (2010). *Social Movements* (1st Ed.). New York: Oxford University Press.
- Statista. (2016). Global Social Networks Ranked by Number of Users 2016. <http://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/> Erişim tarihi: 25.08.2016.
- Storck, M. (2011). The Role of Social Media in Political Mobilisation: a Case Study of the January 2011 Egyptian Uprising. Master's Thesis, University of St Andrews, Scotland.
- Şahin, Ü. (2007). Nükleer Karşıtı Platform Deneyimi. E. Kökkılıç ve Y. Aksakoğlu (Ed.), *Savunuculuk ve Politikaları Etkileme Konferansı* içinde (s. 1-21). İstanbul Bilgi Üniversitesi.

- Şen, F. (2012). Toplumsal Hareketler ve Media: “Wall Street İşgali”nin Medyada Temsili. *Global Media Journal*, No. 4, s. 138-167.
- Şendeniz, Ö. (2012). Toplumsal Hareketler Repertuarının Dönüşümü: Fındıklı HES Muhalefeti Örneği. Yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Şener, G. (2006) . Küresel Kapitalizmin Yeni Kamusal Alanı Olarak İnternet: Yeni Toplumsal Hareketlerin İnterneti Kullanımı. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Tağ Kalafatoğlu, Ş. (2010). Küreselleşme Karşıtı Hareketlerin Sanal İletişim Ortamlarını Kullanımı. Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Tambini, D. (1999). New Media and Democracy: The Civic Networking Movement. *New Media & Society*, Vol. 1, No. 3, pp. 305-329.
- Tarrow, S. (1996). States and Opportunities: The Political Structuring of Social Movements. In Doug McAdam, John D. McCarthy, and Mayer N. Zald (Eds.), *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings* (pp. 41-61). Cambridge: Cambridge University Press.
- Tarrow, S. (1998). *Power in Movement: Social Movements and Contentious Politics*. Cambridge University Press.
- TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası. (2012). *İstanbul Nükleer Karşıtı Platform Kongresi* 16 Aralık'ta Yapıldı. http://www.emo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=95484&sube=6#.VmVwUeN95mA Erişim tarihi: 05.11.2015.
- The Open University. (2005). *ICTs in Everyday Life*. http://www.open.edu/openlearn/ocw/pluginfile.php/70381/mod_oucontent/oucontent_download/epub/557716887ab68805416373fd5adbdd9e0cf572be/icts_in_everyday_life.epub Erişim Tarihi: 17.08.2015.
- Tilly, C. (1978). *From Mobilization to Revolution*. New York: McGraw-Hill.
- Tilly, C. (2004). *Social movements, 1768-2004*. Boulder, CO: Paradigm Publishers.
- Touraine, A. (1985). An Introduction to the Study of Social Movements. *Social Research*, Vol. 52, No, 4, pp. 749-787.

- Turner, R. H., & Killian, L. M. (1987). *Collective Behaviour*. Englewood Cliffs, N. J.: Prentice Hall.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2015). *Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanı*. <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=130&locale=tr> Erişim Tarihi: 16.08.2016.
- Tufekci, Z., Wilson, C. (2012) . Social Media and the Decision to Participate in Political Protest: Observations From Tahrir Square. *Journal of Communication*, Vol. 62, 363–379.
- Tüfekçi, Z. (2014). Social Movements and Governments in the Digital Age: Evaluating a Complex Landscape. *Journal of International Affairs*, Vol. 68, No. 1, pp. 1-18.
- Udum, Ş. (2010). Understanding the Nuclear Debate in Turkey: Internal and External Contexts. Doktora tezi, Bilkent Üniversitesi, Ankara.
- Uluslararası Telekomünikasyon Birliği. (2016). *ICT Facts & Figures*. <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/facts/ICTFactsFigures2016.pdf> Erişim Tarihi: 07.01.2016.
- UNCTAD. (2011). Measuring the Impacts of Information and Communication Technology for Development. *UNCTAD Current Studies on Science, Technology, and Innovation*, No.3. New York & Geneva: United Nations.
- Uysal, A. (2004). The Language of Inclusion and Exclusion: Media and Social Movements in Turkey. *Global Media Journal*, Vol. 8, No. 14.
- Valenzuela, S. (2012). *Protesting in the Age of Social Media: Information, Opinion Expression and Activism in Online Networks*. Paper presented at the 5th Latin American Public Opinion Congress, World Association for Public Opinion Research (WAPOR) Bogotá, Colombia.
- Van de Donk, W., Loader, B., Nixon, P., & Rucht, D. (2004). Introduction: Social Movements and ICTs. In Win van de Donk, Brian Loader, Paul Nixon, and Dieter Rucht (Eds.), *Cyberprotest: New Media, Citizens and Social Movements* (pp. 1-21). London and New York: Routledge.
- Van Aelst, P., & Walgrave, S. (2004). New Media, New Movements? The Role of the Internet in Shaping the ‘Anti- Globalization’ Movement. In Win van de Donk, Brian Loader, Paul Nixon, and Dieter Rucht (Eds.), *Cyberprotest: New Media, Citizens and Social Movements* (pp. 87-107). London and New York: Routledge.

- Van Dijk, J. (2006). *The Network Society: Social Aspects of New Media* (2nd Ed.). London: Sage Publications.
- Van Laer, J., Van Aelst, P. (2010) . Internet and Social Movement Action Repertoires: Opportunities and Limitations. *Information, Communication & Society* Vol. 13, No. 8, pp. 1146–1171.
- Vasi, I. B., & Suh, C. S. (2013). *Protest in the Internet Age: Public Attention, Social Media, and the Spread of “Occupy” Protests in the United States*. Paper presented at the Politics and Protest Workshop at the Graduate Centre, CUNY, New York, United States of America.
- Vivian, N., & Sudweeks, F. (2003). *Social Networks in Transnational and Virtual Communities*. Paper presented at the Informing Science + Information Technology Education Joint Conference, Pori, Finland.
- Vliegthart, R., & Walgrave, S. (2012). The Interdependency of Mass Media and Social Movements. In H. Semetko, and M. Scammell (Eds), *The Sage Handbook of Political Communication* (pp. 387-398). London: Sage Publications.
- Walgrave, S., & Manssens, J. (2005). Mobilizing the White March: Media Frames as Alternatives to Movement Organizations. In H. Johnston and J. H. Noakes (Eds.), *Frames of Protest. Social Movements and the Framing Perspective* (pp. 113-142). Maryland: Rowmann & Littlefield Publishers.
- Webster, F. (2006). *Theories of the Information Society* (3rd Ed.). London & New York: Routledge.
- Wilson, M., & Corey, K. E. (2012). The Role of Ict in Arab Spring Movements. *Networks and Communication Studies*, Vol. 26, No. 3-4, pp. 343-356.
- Zald, M., & McCarthy, J. D. (1980). Social Movement Industries: Competition and Cooperation Among Movement Organizations. In L. Kreisberg (ed.), *Research In Social Movements, Conflict and Change*, Vol. 3 (pp. 1-20). Greenwich, CT: JAI Press.

EKLER

EK 1. Anket Soruları

Bu çalışma, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütmekte olduğum yüksek lisans tezi kapsamında yapılmaktadır. Araştırmanın amacı Toplumsal Hareketler ve Yeni Medya öğelerinin birbirleriyle olan ilişkilerini Nükleer Karşıtı Platform örneğinden yararlanarak incelemek ve elde edilen sonuçları literatüre kazandırmaktır.

Anket dahilinde verilecek bütün cevaplar gizli tutulacak ve yalnızca akademik nedenlerle kullanılacaktır. Vereceğiniz her cevap çok değerlidir. Araştırmaya yaptığınız katkı ve ayırdığınız zaman için teşekkür ederim.

Hilal ATİLLA

Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans Öğrencisi

1. BÖLÜM

1. Aşağıdaki seçenekler arasından içinde bulunduğunuz yaş aralığını seçiniz.

- 18 yaşından küçük
- 18-24 yaş aralığı
- 25-34 yaş aralığı
- 35-44 yaş aralığı
- 45 yaş ve üstü

2. Cinsiyetiniz?

- Kadın
- Erkek
- Diğer (belirtiniz)

3. Eğitim düzeyiniz nedir?

- Okur-yazar
- İlkokul

- Ortaokul
- Lise
- Üniversite
- Yüksek Lisans ve üstü

4. Hangi şehirde ikamet ediyorsunuz?

5. Çalışıyor musunuz?

- Evet
- Hayır
- Öğrenciyim

6. Ne işle meşgulsünüz?

- Memur
- Özel sektör
- Serbest meslek
- İşçi
- Emekli
- Çalışmıyorum
- Diğer (belirtiniz)

7. Aylık gelir düzeyiniz nedir?

- 0 – 500 TL
- 501 – 1000 TL
- 1001 - 1500 TL
- 1501 – 2000 TL
- 2001 – 2500 TL
- 2501 – 3000 TL
- 3000 TL ve üzeri

8. İnternete erişim imkanınız: (Birden fazla seçebilirsiniz)

- Ev ile sınırlı,

- Mobil internet ile sınırlı,
- İş yeri ile sınırlı,
- Okul ile sınırlı,
- İnternet kafe ile sınırlı,
- Kafe ve restoran benzeri dış mekanlar ile sınırlı,
- Aile ve arkadaş çevremin imkanlarıyla sınırlı.

9. Kendinizi Nükleer Karşıtı Harekete ne kadar yakın buluyorsunuz? (1 en uzak, 10 en yakın ölçüt olmak üzere, 1'den 10'a kadar bir puan veriniz).

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

2. BÖLÜM

10. Nükleer Karşıtı Platform'un (NKP) varlığından nasıl haberdar oldunuz?

- Gazete aracılığıyla
- Televizyon aracılığıyla
- Bir arkadaş veya tanıdık aracılığıyla
- Bir arkadaş veya tanıdığın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla
- NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla
- NKP'nin resmi Facebook sayfasına rastlayarak
- NKP'nin resmi Twitter hesabına rastlayarak
- NKP'nin resmi internet sitesine rastlayarak
- İnternet üzerinden NKP, nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptığım araştırmalar sonucunda
- Diğer (belirtiniz)

11. Televizyon kanalları, gazeteler, dergiler vb. geleneksel basın organlarında NKP ile ilgili herhangi bir habere rastladınız mı?

- Hayır hiç rastlamadım
- Nadiren görüyorum

- Emin değilim
- Birkaç kez gördüm
- Evet sık sık görüyorum

12. Eğer rastladıysanız, NKP ve gerçekleştirdiği etkinlik ve eylemlere dair bu haberlerin konuyla ilgili doğru ve yeterli bilgi verdiğini düşünüyor musunuz?

- Kesinlikle düşünüyorum
- Düşünüyorum
- Emin değilim
- Düşünmüyorum
- Kesinlikle düşünmüyorum

13. NKP'yi destekleme kararınızı etkileyen unsurlar nelerdir? (Birden fazla seçebilirsiniz).

- Nükleer enerji üretimine karşı olmam
- Nükleer silahlanmaya karşı olmam
- NKP'yi destekleyen bir veya daha fazla arkadaş veya tanıdığımın olması
- Nükleer santral kurulması planlanan bölgelerin yakınında yaşıyor olmam
- Yaşadığım şehirde NKP'nin bölgesel kolunun bulunması
- NKP'nin internet kanallarını aktif olarak kullanıyor olması
- Çevre koruma girişimlerine karşı duyarlı olmam
- Diğer (belirtiniz)

14. NKP'nin resmi Facebook sayfasını takip ediyor musunuz?

- Evet ediyorum
- Hayır etmiyorum

Eğer takip ediyorsanız;

15. NKP'nin resmi Facebook sayfasını ne amaçla kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçebilirsiniz).

- NKP'ye ait güncel paylaşımlardan ve haberlerden haberdar olmak

- NKP'ye ait etkinlik ve gösterilere dair detaylardan haberdar olmak ve/veya katılıp katılmayacağımı belirtmek
- Sayfada yer alan paylaşımlara yapılan yorumları okumak
- Sayfada yer alan paylaşımlara yapılan yorumları beğenmek
- Arkadaşlarımı bu sayfayı beğenmeye davet etmek
- Sayfada yer alan paylaşımlara yorum yapmak ve diğer takipçilerle etkileşime geçmek
- Sayfanın yöneticilerine mesaj atarak iletişime geçmek
- Sayfadaki haber ve gönderileri beğenmek ve/veya kendi zaman tüneline paylaşmak
- Diğer; (belirtiniz)

16. NKP'nin resmi Facebook sayfasını ne sıklıkla ziyaret ediyorsunuz?

- Her gün
- Haftada 3-5 kez
- Ayda birkaç kez
- Yılda birkaç kez
- Ziyaret etmiyorum

17. NKP'nin resmi Facebook sayfasını keşfetmeden önce NKP'nin varlığından haberdar mıydınız?

- Evet haberdardım
- Hayır değildim

18. NKP'nin resmi Facebook sayfasından nasıl haberdar oldunuz?

- NKP'nin resmi internet sitesi aracılığıyla
- NKP'nin resmi Twitter hesabı aracılığıyla
- Bir arkadaş/tanidik aracılığıyla
- Bir arkadaş/tanidik'ın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla
- NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla

- İnternet üzerinden NKP, nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptığım araştırmalar sonucunda
- Diğer (belirtiniz)

19. NKP'nin resmi Twitter hesabını takip ediyor musunuz?

- Evet ediyorum
- Hayır etmiyorum

Eğer takip ediyorsanız;

20. NKP'nin resmi Twitter hesabını ne amaçla kullanıyorsunuz?

- NKP'ye ait güncel paylaşımlardan ve bildirimlerden haberdar olmak
- NKP'ye ait etkinlik ve gösterilere dair detaylardan haberdar olmak ve/veya katılıp katılmayacağımı belirtmek
- NKP'nin tweetlerine yapılan yorumları okumak
- Sayfada yer alan paylaşımlara yapılan yorumları beğenmek
- Sayfada yer alan paylaşımlara yorum yapmak ve diğer takipçilerle etkileşime geçmek
- Sayfanın yöneticileri ile iletişime geçmek
- Sayfadaki haber ve gönderileri beğenmek ve/veya yeniden paylaşmak
- Diğer (belirtiniz)

21. NKP'nin resmi Twitter hesabını ne sıklıkla ziyaret ediyorsunuz?

- Her gün
- Haftada 3-5 kez
- Ayda birkaç kez
- Yılda birkaç kez
- Ziyaret etmiyorum

22. NKP'nin resmi Twitter hesabından nasıl haberdar oldunuz?

- NKP'nin resmi internet sitesi aracılığıyla
- NKP'nin resmi Facebook hesabı aracılığıyla

- Bir arkadaş/tanıdık aracılığıyla,
- Bir arkadaş/tanıdık'ın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla
- NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla
- İnternet üzerinden NKP, nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptığım araştırmalar sonucunda
- Diğer (belirtiniz)

23. NKP'nin resmi İnternet sitesini takip ediyor musunuz?

- Evet ediyorum
- Hayır etmiyorum

Eğer takip ediyorsanız;

24. NKP'nin resmi İnternet sitesini ne amaçla kullanıyorsunuz?

- NKP'ye ait güncel paylaşımlardan ve haberlerden haberdar olmak
- NKP'nin mail bültenine abone olmak
- NKP'ye dair yayınlara erişmek
- NKP bileşenleri ile ilgili bilgiye ulaşmak ve gelişmeleri takip etmek
- NKP'ye ait etkinlik ve gösterilere dair detaylardan haberdar olmak ve/veya katılıp katılmayacağını belirtmek
- Sitede yer alan haber ve paylaşımlara yapılan yorumları okumak
- Sitede yer alan paylaşımlara yorum yapmak ve diğer ziyaretçilerle etkileşime geçmek
- Sitenin yöneticileri ile iletişime geçmek
- Sitedeki çeşitli haber ve gönderileri beğenmek ve kendi sosyal medya hesabı aracılığıyla paylaşmak
- Diğer (belirtiniz)

25. NKP'nin resmi İnternet sitesini ne sıklıkla ziyaret ediyorsunuz?

- Her gün
- Haftada 3-5 kez

- Ayda birkaç kez
- Yılda birkaç kez
- Ziyaret etmiyorum

26. NKP'nin resmi İnternet sitesinin varlığından nasıl haberdar oldunuz?

- NKP'nin resmi Facebook hesabı aracılığıyla
- NKP'nin resmi Twitter hesabı aracılığıyla
- Bir arkadaş/tanidik aracılığıyla
- Bir arkadaş/tanıdığın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla
- NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla
- İnternet üzerinden NKP, nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptığım araştırmalar sonucunda
- Diğer (belirtiniz)

3. BÖLÜM

27. Bugüne kadar herhangi bir NKP etkinliğine ve/veya eylemine katıldınız mı?

- Evet katıldım
- Hayır katılmadım

28. Eğer **katılmadıysanız** gelecekte katılmayı düşünür müsünüz?

- Hayır düşünmem
- Emin değilim
- Evet düşünürüm

29. Eğer **katılmadıysanız** aşağıdaki seçenekler arasından neden veya nedenlerini işaretleyiniz.

- Yalnızca platformun sosyal medya sayfalarını takip edip beğenerek destek verdiğimi hissetmek benim için yeterli
- Grupta tartışmalara katılmak, paylaşım yapmak ve yorum yapmak benim için yeterli
- İşim, okulum veya başka meşguliyetlerin dolayısıyla vakit bulamıyorum

- Yaşadığım şehirde eylem ve etkinlik düzenlenmiyor
- Etkinlik ve eylemlere katılmanın tehlikeli olabileceği endişesini taşıyorum
- Yakın arkadaşlarım arasında eylem ve etkinliklere katılan kimse yok
- İnternet ortamındaki yakın arkadaşlarım arasında eylem ve etkinliklere katılan

kimse yok

- Arkadaşlarım/tanıdıklarım arasında eylem ve etkinliklere katılan kimse yok
- İnternet ortamındaki arkadaşlarım ve tanıdıklarım arasında eylem ve

etkinliklere katılan kimse yok

- Diğer (belirtiniz)

30. Katıldığınız etkinlik ve/veya eylemlerin varlığından nasıl haberdar oldunuz?

- Bir arkadaş/tanidik aracılığıyla
- Bir arkadaş/tanıdığın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla
- NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya

gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla

- NKP'nin resmi Facebook sayfasında rastlayarak
- NKP'nin resmi Twitter hesabında rastlayarak
- NKP'nin resmi internet sitesinde rastlayarak
- İnternet üzerinden NKP, nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda

yaptığım araştırmalar sonucunda

- Diğer (belirtiniz)

31. Aşağıdaki seçeneklerden etkinlik ve/veya eylemlere katılma kararınızı etkileyen seçeneklere işaret koyunuz.

- Nükleer Karşıtı Platformun sosyal medya sayfalarından yapılan destek çağrıları

- Eylem ve etkinliklere katılacak vaktimin olması
- Eylem ve etkinliklerin yaşadığım şehirde ve/veya yaşadığım şehre yakın

yerlerde düzenlenmesi

- Etkinlik ve eylemlerin düzenleneceği ortamın güvenli olduğuna inanmam
- Yakın arkadaşlarım arasında katılan(lar)ın olması
- İnternet ortamındaki yakın arkadaşlarım arasında katılan(lar)ın olması

- Arkadaşlarım ve tanıdıklarım arasında eylem ve etkinliklere katılanların olması
- İnternet ortamındaki arkadaşlarım ve tanıdıklarım arasında eylem ve etkinliklere katılanların olması
- Diğer (belirtiniz)

32. Etkinlik ve/veya eylemlere ilk katıldığınız sırada NKP'nin online kanallarından haberdar mıydınız?

- Evet haberdardım
- Hayır değildim
- Henüz herhangi bir eylem veya etkinliğe katılmadım

33. NKP'nin yeni medya kanallarının etkinlik ve eylemlere dair bilgilendirme konusunda faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

- Kesinlikle düşünüyorum
- Düşünüyorum
- Kararsızım
- Düşünmüyorum
- Kesinlikle düşünmüyorum

4. BÖLÜM

34. Mersin NKP grup sayfasını ne sıklıkla ziyaret ediyorsunuz?

- Her gün
- Haftada 3-5 kez
- Ayda birkaç kez
- Yılda birkaç kez
- Sadece eylem ve etkinlik zamanlarında ziyaret ediyorum

35. Mersin NKP grup sayfasından nasıl haberiniz oldu?

- Grup üyelerinden birinin aracılığıyla
- Bir arkadaş veya tanıdık aracılığıyla

- Bir arkadaş veya tanıdığın sosyal medya hesabı ve/veya aktiviteleri aracılığıyla

- NKP'nin açtığı bir stand, dağıttığı bir broşür, astığı bir afiş veya gerçekleştirdiği bir etkinlik aracılığıyla

- NKP'nin resmi Facebook sayfası aracılığıyla

- NKP'nin resmi Twitter hesabı aracılığıyla

- NKP'nin resmi internet sitesi sayesinde

- İnternet üzerinden nükleer enerji ve/veya nükleer santraller konusunda yaptığım araştırmalar sonucunda

- İnternet üzerinden NKP ve/veya NKP'nin yerel kollarına dair yaptığım araştırmalar sonucunda

- Diğer (belirtiniz)

36. Sizin sayenizde gruptan haberdar olan ve NKP'ye destek veren arkadaşlarınız/tanıdıklarınız oldu mu?

- Evet oldu

- Hayır olmadı

- Emin değilim

-

37. Grup üyelerinden bir veya bir kaçının bir etkinliğe katılacağını bilmek sizin katılma kararınızı olumlu yönde etkiler mi?

- Evet etkiler

- Hayır etkilemez

- Katılacak olan kişileri internet dışında normal hayatta da tanıyorsam etkiler

- Katılacak olan kişi veya kişilerle yakınsam etkiler

- Üyelerin önemli bir kısmı gidiyorsa etkiler

- Diğer (belirtiniz)

Lütfen aşağıdaki ifadeleri okuyarak bunlara katılıp katılmadığınızı belirtiniz.

38. Grup içindeki paylaşım, beğeni, yorum ve fikir alışverişleri beni motive ediyor.

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

39. Kendimi bir topluluğun parçası gibi hissediyorum.

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

40. Grup içinde bir dayanışma ve paylaşılan kimlik (özdeşlik, ortak değerler) duygusu olduğunu düşünüyorum.

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

41. Grup içindeki üyeler arasında bilgi alışverişi ve/veya tartışma ortamı olduğunu düşünüyorum.

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

42. Grup içinde aktif olmak ve/veya grup içindeki paylaşım, yorum, fikir alışverişleri ve beğenileri gözlemlemek NKP etkinliklerine katılma isteğimi olumlu yönde etkiliyor.

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

5. BÖLÜM

43. Mersin NKP Grubuna katıldıktan sonra tanıdığınız grup üyeleri var mı?

- Evet var
- Hayır yok

Eğer var ise 42, 43, 44, 45, 46, 47i 48, 49 ve 50 numaralı soruları cevaplandırınız. Eğer yok ise bu bölümü atlayınız.

44. Bu üyeler arasında arkadaşınız olarak nitelendirdiğiniz üye(ler) var mı?

- Evet var
- Hayır yok
- Emin değilim

45. Bu üyeler arasında yakın arkadaşınız olarak nitelendirdiğiniz üye(ler) var mı?

- Evet var
- Hayır yok
- Emin değilim

46. Bu üyeler arasında internet ortamı dışında yüz yüze görüşmek istediğiniz kişi/kişiler var mı?

- Evet var
- Hayır yok
- Emin değilim

- Zaten görüşüyorum

47. Bu bireylerle grup dışında da iletişim halinde misiniz? (Birden fazla seçebilirsiniz).

- Evet sosyal medya ve benzeri internet kanalları (e-posta, Skype, FaceTime vb.) aracılığıyla görüşüyorum
- Evet telefon/cep telefonu/akıllı telefon aracılığıyla görüşüyorum
- Evet internet dışındaki sosyal hayatımda yüz yüze görüşüyorum
- Yalnızca NKP'nin gerçekleştirdiği etkinlik ve eylemlerde yüz yüze görüşüyorum
- Hayır iletişim halinde değilim

48. Bu bireylerle grup dışında ne sıklıkla görüşüyorsunuz?

- Her gün
- Haftada 3-5 kez
- Ayda birkaç kez
- Yılda birkaç kez
- Grup dışında görüşmüyorum

49. Bu bireylerle olan iletişiminizde anti-nükleer hareket ve nükleer santraller dışında hangi konulara yer veriyorsunuz? (Birden fazla seçebilirsiniz).

- İş hayatı
- Aile
- Arkadaşlar
- İlgi ve hobileriniz
- Eğitim hayatı
- Siyaset
- Özel hayat
- Kişisel sorunlar

50. Bu bireylerle telefon numaranız ve adresiniz gibi özel bilgilerinizi paylaşırmısınız?

- Evet paylaşırım
- Hayır paylaşmam
- Emin değilim

51. Bu üyeler arasında tavsiyesini istediğiniz ya da sizden tavsiye isteyen kişi/kişiler oldu mu?

- Evet tavsiyesine başvurduğum üye(ler) oldu
- Evet tavsiyeme başvuran üye(ler) oldu
- Evet karşılıklı olarak tavsiye alışverişinde bulunduğumuz üye(ler) oldu
- Hayır olmadı

52. Bu üyeler arasında yardımını istediğiniz ya da sizden yardım isteyen kişi/kişiler oldu mu?

- Evet yardımını istediğim üye(ler) oldu
- Evet benden yardım isteyen üye(ler) oldu
- Ever karşılıklı olarak yardımlaştığımız üye(ler) oldu
- Hayır olmadı

6. BÖLÜM

53. Yaşadığınız şehirde NKP'nin bir yerel birimi var mı?

- Evet var
- Hayır yok
- Emin değilim

54. Var ise bu birimde aktif misiniz?

- Evet aktifim
- Hayır aktif değilim

55. Yok ise olmasını ister misiniz?

- Evet isterim
- Hayır. NKP'nin internet ve sosyal medya kanallarını yeterli buluyorum

56. Çevrimiçi kanalları mı yoksa yerel kanalları mı tercih ediyor sunuz?

- NKP'nin yerel kanalları aracılığıyla birebir yüz yüze etkileşimi tercih ediyorum
- NKP'nin internet ve sosyal medya kanallarını tercih ediyorum
- İkisini birlikte kullanmayı tercih ederim

Araştırmaya yaptığınız katkı ve ayırdığınız zaman için tekrar teşekkür ederim.

EK 2. Mülakat Soruları

1. Kaç yaşındasınız?
2. Eğitim düzeyiniz nedir?
3. Hangi şehirde ikamet ediyorsunuz?
4. Çalışıyor musunuz?
5. Ne işle meşgulsünüz?
6. Ne zamandır Nükleer Karşıtı Platform'u destekliyorsunuz?
7. NKP'den ve NKP'nin vizyon ve hedeflerinden bahseder misiniz?
8. Ne zamandır NKP bünyesinde çalışıyorsunuz?
9. NKP bünyesinde tam olarak ne işle uğraşıyorsunuz?
10. NKP'ye ne kadar zaman ayırıyorsunuz?
11. Nükleer Karşıtı Platform olarak internet sitesi ve sosyal medya hesapları gibi yeni medya kanallarını ne zamandan beri kullanıyorsunuz?
12. Bu kanalların idaresi kimin elinde? Bir komite var mı, yoksa bireysel delegasyonla mı yürütülüyor?
13. NKP'nin merkezi ve yerel platformlarının yeni medya kullanımları birbirinden ayrı mı idare ediliyor?
14. NKP'nin internet sitesi ve sosyal medya hesaplarının tam olarak hangi amaçlarla kullanıldığından biraz bahseder misiniz?

15. Bu kanallar Platform ve destekçiler arasında iletişim/organizasyon/koordinasyon sağlama amaçlı kullanılıyorlar mı? Bu kanallar yerel birimler arasında iletişim/organizasyon/koordinasyon amaçlı kullanılıyorlar mı?

16. Yeni medya öğeleri NKP destekçileri ve yerel birimler haricinde, NKP ile benzer vizyona sahip organizasyonlar ve sivil toplum kuruluşları gibi birimlere ulaşmak ve onlarla bağlantı kurmak amacıyla da kullanılıyor mu?

17. NKP'nin internet sitesi ve sosyal medya hesaplarından ayrı olarak, Platform yetkililerinin kendi aralarında planlama, iletişim ve fikir paylaşımı vb. amaçlarla kullandıkları çevrimiçi grup ve/veya kanallar var mı?

18. Yeni internet teknolojilerinin kullanımı iletişim maliyetini/hızını/etkililiğini/kapsamını ne ölçüde etkiliyor? Yeni iletişim teknolojilerinin kullanımı etkinlik ve eylem organizasyonunu ve koordinasyonunu ne ölçüde etkiliyor?

19. NKP'nin yeni iletişim teknolojilerini kullanmaya başlaması destekçi sayısında bir artışa neden oldu mu? Bu teknolojilerin kullanımı NKP'nin potansiyel destekçilere ve benzer ilgilere sahip kişi veya kişilere ulaşımı nasıl etkiliyor?

20. Çevrimiçi kanalların kullanımı harekete katılım sağlamada ve hareketin yayılmasını sağlama konusunda fayda sağlıyor mu?

21. Çevrimiçi kanallar yoluyla duyurulan etkinlik ve/veya eylemlere yine online kanallar üzerinden verilen katılım sözleri gerçeği yansıtıyor mu? Çevrimiçi kanallar aracılığıyla bir eylem ve/veya etkinliğe katılacağını bildiren kişi sayısı ve eylem günü katılan kişi sayısı birbiriyle tutarlı mı?

22. NKP tarafından Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojilerini (BİT) kullanarak herhangi bir dijital aktivizm etkinliği gerçekleştirildi mi?

23. Yeni medya platformlarının NKP ve destekçilerinin kendilerini ifade edebilmeleri açısından özgür bir alan oluşturduğunu düşünüyor musunuz?

24. NKP geleneksel basında ne sıklıkla yer alıyor?

25. NKP'nin televizyon kanalları, gazeteler, dergiler vb. geleneksel basın organları tarafından yeterli ve doğru bir şekilde temsil edildiğini düşünüyor musunuz?

26. Yeni medya öğelerini birer alternatif basın kanalı olarak kullanıyor musunuz? Bu durumun NKP'ye avantaj sağladığını düşünüyor musunuz?

27. Gözlemlerinizi yola çıkarak cevap vermeniz gerekirse NKP'den yeni haberdar olmuş bireyler ve NKP'nin kazandığı yeni üyeler/destekçiler çoğunlukla Platform'dan nasıl haberdar olmuş oluyorlar?

28. NKP'nin resmi internet sitesini ve sosyal medya hesaplarını kullanarak Platform hakkında bilgi almak veya Platform'la iletişime geçmek isteyen bireyler var mı? Bu bireyleri nasıl yönlendiriyorsunuz?

29. Gözlemlediğiniz kadarıyla Platform'un destekçileri birebir yüz yüze etkileşimi mi, yoksa yeni medya kanallarını mı tercih ediyor?

30. NKP'yi baz alarak değerlendirmeniz gerekirse, yeni medya kanallarının halkı bilgilendirme, katılımı artırma, destekçileri örgütleme, eylem ve etkinlikleri koordine etme ve birimler arası iletişim vb. açılardan yüz yüze iletişimin yerini almaya başladığını veya tek başına yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

31. Eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Teşekkürler.

EK 3. Gazete Haberleri

Ağustos 2015 ve Ağustos 2016 tarihleri arasında HaberTürk, Hürriyet ve Sözcü gazetelerinde yer alan NKP ile ilgili haberler aşağıda verilmiştir.

HaberTürk

-1-

ÖNDEM

Nükleer Karşıtı Platform'dan Beşiktaş'ta eylem

06 Ağustos 2015 Perşembe, 22:07:40 Güncelleme: 22:18:31

Nükleer Karşıtı Platform İstanbul Bileşenleri üyesi bir grup, Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atılmasının 70. yılı dolayısıyla, Beşiktaş'ta "Nükleer Santrallara ve Silahlara Hayır" eylemi yaptı

"NÜKLEER SİLAHLANMA SEVDASINDAN VAZGEÇİLMESİNİ TALEP EDİYORUZ"

Nükleer Karşıtı Platform İstanbul Bileşenleri üyesi bir grup saat 19.00'da **Beşiktaş'ta** toplandı.

Grup burada Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atılmasını, 70. yılında protesto etti. Platform üyelerinin yaptığı eylemde okunan basın açıklamasında şöyle denildi: "70 yıl önce Japonya'nın karşı karşıya kaldığı nükleer saldırı nedeniyle Japon halkı pek çok hastalık ve genetik bozukluğa maruz kaldı. Halkımızın karşı çıkmasına rağmen AKP hükümeti Mersin ve Sinop'ta nükleer santral yapılması ısrarından vazgeçmemektedir. Bu ısrarın ardında ayrıntıları

santral yapılması ısrarından vazgeçmemektedir. Bu ısrarın ardında ayrıntıları kamuoyuna açıklanmayan ikili ve kirli anlaşmalar vardır. Bu ayrıntılar içinde ülkemizin nükleer atıkların depolanacağı bir çöplüğe dönüşme riski ile nükleer silahlanma tehdidi de yer almaktadır. Rusya, Japonya ve Fransa ile yapılan iki

anlaşmada da nükleer enerji üretiminin dışında uranyum zenginleştirilmesi çalışmalarını hedefleyen yani nükleer silah teknolojisine göz kırpan ek maddeler yer almaktadır. Hükümeti bir kez daha uyarıyor, nükleer enerji üretimi görüntüsü altında nükleer silahlanma sevdasından vazgeçilmesini ısrarla talep ediyoruz."

Bu arada 90'lı yıllarda yaptığı nükleer karşıtı şarkısı ile bilinen Bulutsuzluk Özlemi grubunun solisti Nejat Yavaşoğulları da eyleme destek verdi.

Nükleer tehdide dikkat çeken Yavaşoğulları, "Demek ki o yıllar çok toymuşum diye düşünüyorum bu günlerde. Gene o yıllarda 'Acil Demokrasi' şarkısını yaptığımızda 3-5 yıl ancak söyleriz ondan sonra her şey düzeliyor zannediyordum; ama bugün hala konserlerimizde en çok istek alan şarkılardan biri olmayı sürdürüyor" dedi.

"TÜRKİYE BİR GÜNEŞ ÜLKESİ, RÜZGAR SANTRALLERİ OLABİLİR"

Yavaşoğulları daha sonra şunları kaydetti: "Türkiye bir güneş ülkesi, rüzgar santralleri olabilir. Nükleer santral miadını doldurmuş bir sistem. Sonuçta Avrupa ülkeleri nükleer santral yapmaktan vazgeçmiş bir vaziyette. Bu da bir gösterge. Başka yollardan enerji elde edilebilecekken bu riskli nükleer santral sevdası hala devam ediyor. Ben akıllı olmaya davet ediyorum. Hem ülkemizi hem yöneticilerimizi."

DHA

Hürriyet

-1-

GÜNDEM

Hürriyet > Haberler > Gündem > Akkuyu'da olaylı bilirkşi incelemesi

Akkuyu'da olaylı bilirkşi incelemesi

İbrahim MAŞE (DHA)

11 Temmuz 2016 - 13:28 | Son Güncelleme : 11 Temmuz 2016 - 13:29

*Mersin'in Gülnar İlçesi'ne bağlı Büyükeceli Mahallesi'nde yapımı süren **Akkuyu Nükleer Santrali**'nde mahkeme tarafından görevlendirilen bilirkişinin incelemesi gergin başladı. Davaya müdahil olanlar alana alındığı inceleme sırasında dışarıda kalan eylemciler kapıyı tekmeleyip, "Kapılar açılsın" sloganları attı.*

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın verdiği Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) olumlu kararının iptali için birçok sivil toplum örgütü ve çevrecilerin Danıştay 6'ncı İdare Mahkemesi'ne açtığı davanın ardından ilk kez 11 kişiden oluşan **bilirkişi** heyeti sahada inceleme yaptı. **Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS)** çalışanlarının konaklayacakları **otel** olan Ulu Resort Hotel'den **sabah** 09.30 sıralarında çıkış yaparak santral sahasına geçen heyet, alanda çalışmalar yürüttü.

Bilirkişi inceleme yaparken Mersin ve Silifke İlçesi'nden otobüslerle santralin bulunduğu alana gelen Mersin Çevre ve Doğa Derneği (MERÇED) ile Nükleer Karşıtı Platform (NKP) üyesi yaklaşık 300 çevreci, üst aramasının ardından santral girişinin olduğu alana alındı. **Jandarma** geniş güvenlik önlemi alırken, eylemciler de "Nükleer santral istemiyoruz", "Nükleere inat yaşasın hayat" sloganları attı. İçeriye alınmadıkları için tepki gösteren eylemciler, dakikalarca kapıyı tekmeleyip yumruklayarak ses çıkardı. **CHP** Mersin Milletvekilleri Aytuğ Atıcı ve Hüseyin Çamık da eylemcilerin yanına gelerek sakin olmalarını istedi.

TEMSİLİ ÖLDÜLER

Santral kapısının önündeki asfalta yatan bir eylemci, boynuna **'Ölüm** fermanı **Akkuyu'** yazılı bir **döviz** astı. Bir süre yerde yatarak nükleer santrali protesto eden eylemci, "Nükleer ile ölmek istemiyorum" sloganları attı. Eylemciler adına açıklama yapan Suna Kılıççı şunları söyledi:

"Akkuyu ÇED raporunda halkın itirazları dikkate alınmamıştır ve süreç şeffaf yürütülmediği için de ÇED raporunda görev alan kurumların görüşleri halktan gizlenmiştir. Akkuyu'da sahte imza atılmıştır. Akkuyu ÇED raporunun tarıma, turizme, balıkçılığa ve insan sağlığına vereceği zararlar kesinlikle incelenmemiştir. Bütün bu olumsuzlukları içeren davamızın keşfi için gelen heyetin bilimsel davranmasını, halkın taleplerine kulak vermesini, mahkemenin ÇED raporunu iptal etmesini talep ediyoruz."

-2-

MERSİN HABERLERİ

Hürriyet > Haberler > Yerel Haberler > Mersin > Büyükşehir Meclisi'nde nükleer santral tepkisi

Büyükşehir Meclisi'nde nükleer santral tepkisi

DHA

13 Haziran 2016 - 18:16 | Son Güncelleme : 13 Haziran 2016 - 18:16

PAYLAŞ

Yorum yaz

Büyükşehir Meclisi'nde nükleer santral tepkisi

MERSİN'de bir grup çevreci, Nükleer Karşıtı Platform'un (NKP) çağrısı ile Büyükşehir Belediye Meclisi'nin toplanacağı kongre merkezi önünde bulundu. Çevreciler 'Nükleer santral istemiyoruz' yazılı pankart açtı.

Gülнар İlçesi Büyükeceli Mahallesi'nde yapımı süren Akkuyu Nükleer Santrali'nin yapımına karşı çıkan çevreciler, Büyükşehir Belediye Meclisi'nde görüşülecek 1/50 binlik çevre düzeni planında tesisin işaretlenmemesini istedi.

KOCAMAZ: ÇED İPTAL DAVASI AÇTIM

Mecliste konuyu değerlendiren Büyükşehir Belediye Başkanı Buhranettin Kocamaz ise bir kaç kurum dışında sadece kendisinin ÇED raporunun iptal edilmesi için dava açtığını söyledi. Kocamaz, şöyle konuştu: "Ortalıkta şov yapan zatı muhteremlerin hiçbirisi Akkuyu konusu tartışılırken kılını kıpırdatmadı. Yapılmaması lazım diye millete gaz vermeye çalıştı. Böyle idarecilik olmaz. Gerçekten yürekten karşıysanız, bireysel olarak dava açma hakkınız vardı. Ortada konuşanların hiç biri kılını kıpırdatmadı. Aralık 2014 günü rapor onaylanıyor, biz de Ocak 2015'de rapora itiraz ediyoruz. En son bir yazı geldi. **Danıştay** bizim açtığımız davalara istinaden, Temmuz'un 11'inde yeniden bir inceleme için, 15 kişilik bir profesör heyetini görevlendiriyor. İnşallah inceleme sonrasında bu problem Mersin'i sıkıntıya sokmayacak şekilde çözülür."

-3-

GÜNDEM

Hürriyet > Haberler > Gündem > 30 yıl geçti ama radyasyon hâlâ sızıyor

30 yıl geçti ama radyasyon hâlâ sızıyor

Serkan Ocak / serkan.ocak@hurriyet.om.tr

26 Nisan 2016 - 10:05 | Son Güncelleme : 26 Nisan 2016 - 10:08

PAYLAŞ

— A +

Yorum yaz

Bugün Çernobil nükleer felaketinin yıldönümü. Greenpeace'in raporuna göre, dünyanın gördüğü bu en kötü felaket olmasına rağmen halen bir çözüm bulunamadı.

Çernobil kazasında zarar gören reaktör tehlike saçmaya devam ediyor. Greenpeace Almanya tarafından hazırlanan 'Çernobil: 30 Yıl Sonra' başlıklı rapora göre, tehlike

Almanya tarafından hazırlanan 'Çernobil: 30 Yıl Sonra' başlıklı rapora göre, tehlike halen geçmedi. Kazanın meydana geldiği 4. reaktörü doğadan izole etmek için reaktörün üzeri betonla kaplanmış olsa da zamanla betonda oluşan çatlaklardan dolayı radyasyon sızıntısı devam ediyor. Sızıntıları belirlemek ve santralin çevresindeki ormanlık alanda herhangi bir yangının çıkmasını önlemek için santralde 3 binin üzerinde işçi çalışıyor. Ormanlık alanda yangın çıkması, ağaçlar tarafından emilmiş olan radyasyonun yeniden atmosfere salınması anlamına geliyor.

1000 TONLUK KAPAK FIRLADI

26 Nisan 1986'da Kiev'in 135 km kuzeyindeki Çernobil **nükleer** santralinde operatörlerin, güvenlik mevzuatına aykırı bir biçimde santralde deney yapmaları sonucunda işler rayından çıktı. Santralinin 4 numaralı reaktöründe büyük bir gürültü duyuldu. Kalbi tamamen eriyen reaktörde patlama oldu ve reaktörün 1000 tonluk çelik kapağı yerinden fırladı. Reaktörün etrafında koruyucu kapak yoktu ve tonlarca radyoaktif madde atmosfere yayıldı.

Kuzeye doğru yol alan radyoaktif bulutlar, SSCB'nin hem dünyadan hem de halktan sakladığı bu felaketi İsveç'in fark etmesine neden oldu. SSCB önce kazayı yalanlasa da 29 Nisan'da ABD'ye ait bir gözetleme uydusunun reaktörün yandığını ispatlaması üzerine felaketi kabul etti. Radyasyonlu bulutlar yaklaşık 20 ülkeyi dolaşarak pek çok alanı etkiledi.

'RADYASYONLU ÇAY DAHA LEZZETLİDİR'

Pek çok Avrupa ülkesinde radyasyon bulutlarına karşı tedbir alınmaya çalışılıp o yılki ürünler uygun koşullarda imha edilirken Çernobil nükleer felaketi **Türkiye**'de hafife alındı. Dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral, radyasyonun olmadığını ispatlamak için "Dinine, imanına inanan radyasyon var demez" diyerek kameraların karşısında çay içti. Aral 6 ay sonra radyasyonun varlığını kabul etmek durumunda kaldı ama bu kez de radyasyonun tehlikesiz olduğunu **iddia** etti.

Dönemin Başbakanı **Turgut Özal**, bakanına "Radyasyonlu çay daha lezzetlidir" diyerek destek verdi. Bununla da kalmadı, Türkiye radyasyonlu çayları temiz çaylarla harmanlayarak piyasaya sürdü. Nihayetinde o çayların imhasına karar verildi, lakin bu kez de radyasyonu doğadan izole etmek için hiç bir önlem alınmadan çaylar çuvallarla toprağa gömüldü. "Halkı paniğe sevk etmemek" gerekçesiyle Çernobil ile kanser ilişkisini araştıran akademik çalışmalara **YÖK** aracılığıyla yasak koyuldu. Hastanelerde kanser ve diğer hastalıkların istatistiği dahi tutulmadı.

TÜRKİYE NÜKLEERDE ISRARCI

Türkiye, ilki Mersin'e ikincisi Sinop'a olmak üzere iki nükleer santral kurmak istiyor. Bunun için ilk nükleer santral için önce Ruslarla, ikinci nükleer santral için de Japonlarla hükümetlerarası anlaşma imzaladı. Anlaşmaların kapsamı, nükleer santrallerin güvenliği, Akkuyu nükleer santralinin ÇED sürecinde yaşanan hukuksuzluklar üzerinden tartışmalar devam ederken geçen hafta Avrupa Parlamentosu Türkiye raporu aracılığıyla Akkuyu Nükleer Santrali'nin kurulacağı yerin şiddetli **deprem** riski olan bir bölgede bulunduğu ve bu nedenle sadece Türkiye için değil Akdeniz Bölgesi'ndeki komşu ülkeler için de bir tehdit oluşturduğuna dikkat çekerek Akkuyu nükleer santral inşa planını durdurma çağrısı yaptı.

Japonya Eski Başbakanı Naoto Kan da, "**Erdoğan**'a Japon nükleer teknolojisini tavsiye ettiğime pişman oldum. Türkiye gibi sismik ve terör riski olan bir ülke nükleer santralden vazgeçmeli" dedi.

İki yıl önce Uluslararası Atom Enerjisi Kurumuna bağlı olan "Entegre Nükleer Altyapı Gözden Geçirme" (INIR) misyonu dahi Türkiye'nin nükleer altyapısını yetersiz bulmuştu. Ancak Türkiye Çernobil deneyimine ve bu çağrılara rağmen nükleer enerjide ısrar ediyor.

RAKAMLARLA ÇERNOBİL

- Reaktörü temizleme çalışmalarına katılan 830 bin tasfiye memuru 165 milisivert radyasyona maruz kaldı. Oysa insan için 10 milisivert dahi ölümcül doz demektir.
- Rus yetkililere göre bu memurların en az 730 bini ciddi şekilde hastalandı. Tahminlere göre, 2005'e kadar 112 bin ila 125 bin tasfiye memuru hayatını kaybetti.
- Kazanın ardından Çernobil'in 30 km yakınında yaşayan 350 bin 4 yüz kişi tahliye edildi. Ancak tahliye edilen bu insanlar çoktan radyasyona maruz kalmıştı.
- Bazı bilim insanlarına göre şu anda yaşamın olmadığı nükleer santral alanı ve çevresi on bin yıllar boyunca radyasyondan tamamen arındırılamayacak.

NÜKLEER ALATURKA

Ne Çernobil ne de Fukuşima'dan ders alan Türkiye'nin nükleer ısrarı sürerken en başından itibaren Türkiye'nin nükleer hikayeleri bir belgeselde toplanıyor. Yönetmenliğini Can Candan'ın yaptığı 'Nükleer Alaturka', Türkiye'de nükleerin bazen sarsıcı, bazen trajikomik ve çoğu **zaman** da absürd hikayelerini anlatan uzun metraj bir **belgesel film** projesi. Henüz araştırma ve fonlama süreci devam eden belgesel projesinin hayata geçirilmesi ancak projenin sahiplenilmesine bağlı. Nükleer Alaturka ekibi herkesi Indiegogo üzerinden devam eden kitle fonlaması kampanyasına destek olmaya çağırıyor. Kampanya 1 Mayıs'ta sona erecek. (Detaylı bilgi için: nukleeralaturka.com)

Öte yandan, Çernobil anma eylemleri kapsamında binlerce kişi ikinci nükleer santralin yapılması planlanan Gerze'de önceki günü bir yürüyüş düzenledi.

ETKİNLİKLER DÜZENLENECEK

2016 yılı Avrupa Çernobil etkinlikleri haftası çerçevesinde Sinop'tan sonra 27 Nisan'da [Ankara](#) ve 30 Nisan'da Uluslararası Çernobil Ağı'nın üyesi Nükleersiz.org/Yeşil Düşünce Derneği (YDD)'nin organizasyonu, Mersin'de yerel Nükleer Karşıtı Platform'un (NKP) evsahipliğinde düzenlenecek 'Çernobil ve Fukuşima'dan sonra' konulu panellerde Avrupa Nükleer Savaşın Önlenmesi İçin Uluslararası Hekimler Birliği (IPPNW) başkanı ve Nükleer Felaketlerle Yaşamak-Çernobil ve Fukuşima'nın Sağlık Üzerine Etkileri adlı kitabın yazarı Dr Angelika Claussen ve Çernobil tasfiye memuru Schumchenko konuşma yapacak.

* Karadeniz İsyandadır Platformu da nükleer enerjinin tehlikelerine dikkat çekmek adına 26 Nisan Salı [Beşiktaş](#) Abbasağa parkında etkinlik düzenleyecek. [Saat](#) 16:30 başlayacak tek günlük şenlikte sergiler, söyleşiler, atölyeler yer alacak. BaBa ZuLa, Luxus, Komik Günler, Meluses, Erkut Küçükşahin, Ümit Taşkiran ve Galeni'nin yer alacağı konserlerle şenliğin geceyarısına kadar sürmesi planlanıyor.

-4-

ANTALYA HABERLERİ

Hürriyet > Haberler > Yerel Haberler > Antalya > Antalya'da cinsel istismar protestosu

Antalya'da cinsel istismar protestosu

DHA

21 Nisan 2016 - 09:57 | Son Güncelleme : 21 Nisan 2016 - 09:57

Yusuf ÜNAL/ANTALYA, (DHA) - ANTALYA'da, Nükleer Karşıtı Platform üyesi grup, Ensar Vakfı ve Karaman Anadolu İmam Hatip Lisesi Mensupları Derneği(KAİMDER) yurtlarında çocuklara yönelik cinsel istismarı protesto ederek, yurtların kapatılmasını istedi.

Cumhuriyet Meydanı'nda toplanan Nükleer Karşıtı Platform üyesi grup, çocuklara ve kadınlar yönelik cinsel saldırıyı protesto etti. 'Her Türlü Cinsel İstismara ve Çocuğa Şiddete Hayır', 'Bir Çocuğun Çıkaramadığı Ses Olmalısın' yazılı pankartlar açan grup adına Ayça Çetinkaya basına açıklama yaptı. Ensar Vakfı ve KAİMDER yurtlarında yaşanan cinsel istismarın tam 3 yıl sürdüğünü iddia eden Çetinkaya, dün Karaman'da görülen davaya Ensar Vakfı'nın mağdur olduğu gerekçesiyle müdahil olmasını eleştirdi. Çetinkaya, "Onlarca çocuk derneği, sivil toplum örgütü, milletvekili ve siyasi partinin müdahillik talebi reddedilirken Ensar Vakfı'nın mağdur olduğu gerekçesiyle yaptığı talep kabul edilmiştir. Bu suça ortak olan Ensar Vakfı, KAİMDER ve Aile ve Sosyal Politika Bakanlığı, sanık olması gerekirken müdahil olmuştur" dedi.

'ENSAR VAKFI VE BENZER KURUMLAR KAPATILMALI'

İstatistiklere göre Türkiye'de her 4 çocuktan birinin cinsel istismara uğradığını ileri süren Ayça Çetinkaya, "Bu vahşetin son bulması için bütün toplum üzerine düşeni yapmalı. Ensar Vakfı ve benzeri kurumlar kapatılmalı. Bizler bu olayın kapatılmasına, örtbas edilmesine asla izin vermeyeceğiz. Bu tip kurumlar derhal kapatılmalı ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı da istifa etmelidir" diye konuştu.

-5-

Nükleer Karşıtı Platform, Fukuşima'nın 5. yıl anması için Japonya'da

2016 yılının Fukuşima felaketinin beşinci ve Çernobil felaketinin otuzuncu yıl dönümü anmaları anlamına gelmesiyle pek çok ülkede nükleer santrallerin sebep olduğu acı neticeler anılarak gelecek olası felaketlerin tekrar yaşanmaması adına pek çok organizasyon ve etkinlik düzenleniyor. Bu etkinliklerden birini de uluslararası düzeyde faaliyet gösteren No Nukes Asia(Nükleersiz Asya) Forumu gerçekleştirdi. Organize edilen foruma Türkiye Nükleer Karşıtı Platform temsilcileri katıldı.

Hürriyet Haber

06 Nisan 2016 - 10:16:55

Japonya'da 11 Mart 2011 tarihinde meydana gelen deprem ve tsunaminin tetiklediği elektrik kesintisi ve birkaç gün sonra bu elektrik kesintisine bağlı olarak soğutma suyu pompalarının çalışmamasının neticesinde yaşanan felaketin üzerinden 5 yıl geçti. Yüksek oranda radyoaktiviteye maruz kaldıkları için evlerini belki de bir daha hiç dönmek üzere terk etmek zorunda kalan 160 bin insan; farklı eyaletlerde istiflenmiş 9 milyon ton çuval radyoaktif atık; 5 yıldır her gün okyanusa akan 300 ton radyoaktif su; %50'si radyoaktiviteye kurban olmuş tarım alanları; %100 kirlenmiş yollar, asfalt, açık alanlar; tiroit kanseri teşhisiyle ameliyat edilen 116 çocuk, evini işini kaybettiği için intihar edenler, radyoaktivite kaynaklı hastalıklarla yaşamak zorunda kalanlar söz konusu. Üstelik Fukuşima kabusu bitmiş de değil, bugün tam çekirdek erimesi yaşanmış olan reaktörleriyle, kontaminasyona uğramış bölge önümüzdeki 100 yıl boyunca da tehlike saçmaya devam edecek. Radyoaktif yayılımın yanısıra bugün de **devam eden felaketin büyümemesi ve radyoaktvitenin bertarafı için katlanılan maliyet 500 milyar dolara yaklaştı.** Yine de hiçbir şey çözümlenmiş değil.

Diğer taraftan iki hafta sonra ise Türkiye de dahil olmak üzere tüm Avrupa'da 8 milyon insan üzerinde etkisini göstermiş olan Çernobil nükleer felaketi 30 yılı geride bırakacak. Bugün Ukrayna'nın Pripyat kasabasında Çernobil felaketi nin yaşanmasına yol açan reaktörlerin çelik kafesle kapatılması için 2017 yılında tamamlanması planlanan, toplam bedeli 800 milyon Avro olan bir proje yürütülüyor.

Her iki felaketin nitelik ve sonuçları arasındaki benzerlikler, Çernobil için 30 Fukushima için de 5 yıl gibi köşetaşı rakamların telaffuz edilmesi suretiyle anmaların bu yıl birleştirilmesi ilaveten nükleer santral proje ve yatırımlarının tüm bu felaketlere rağmen hala devam ettirilmeye çalışılması dünya genelinde etkili ve kapsamlı toplantıların, organizasyonların yapılmasını gerektiriyor.

Bu bağlamda Japonya'daki Fukushima ve Çernobil felaketlerinin yıl dönümü anmalarından biri de 22-28 Mart arasında farklı ülkelerdeki nükleer karşıtı hareketlerin temsilcilerinin iştirakiyla **NoNukes Asia (Nükleersiz Asya) Forumu** tarafından gerçekleştirildi. Misyonu nükleer santral kurma planlarına ilişkin olarak Asya ülkelerinden temsilcileri bir araya getirmek suretiyle bilgi ve deneyim paylaşımı sağlarken ortak yol haritası ve strateji de geliştirmek olan No Nukes Asia forumuna bu sene Hindistan, Güney Kore, Filipinler, Tayvan ile birlikte Türkiye de davet edildi.

Türkiye'den Nükleer Karşıtı Platform adına **Sinop Antinükleer Platform koordinatörlerinden Metin Gürbüz** ile İstanbul Nükleer Karşıtı Platform bileşeni **Nükleersiz.org Proje koordinatörü Pınar Demircan** katıldı. Nükleer Karşıtı Platform Türkiye, No nukes Asya menşei olmakla birlikte her yıl farklı ülkelerin ev sahipliği yaptığı foruma ilk kez iki sene önce Tayvan'da katılmıştı. Etkinlikler çerçevesinde Fukushima nükleer felaket bölgesine bir saha turu gerçekleştirildi ve halk inisiyatifiyle kurulan radyoaktivite ölçüm merkezine bir ziyaret yapıldı, radyoaktivite ölçümüyle ilgili bilgi alındı.

No Nukes Asya Forumu, 26 Mart günü itibariyle etkinliklerini Dünya Sosyal Forumu'nun "Fukuşima" temalı etkinlikleriyle birleştirdi . Fukuşima etkinlikleri haftası kapsamında Tokyo merkezindeki Yoyogi Parkı'nda düzenlenen mitinge katılarak Japonya'nın nükleer santral teknolojisini ihraç etmeyi planladığı ülkelerin temsilcilerine söz verildi. Bu vesileyle Nükleer Karşıtı Platform temsilcileri de nükleer santrallerle Japon hükümeti tarafından Sinop'a nükleer santral kurulması hakkındaki görüşlerini birer konuşmayla aktardı. 35 bin kişinin katıldığı açıklanan nükleer karşıtı miting Nükleer Karşıtı Platform temsilcilerinin Türkçe-Japonca ve Fransızca "Sinop Nükleer santral istemiyor" yazan pankartla katıldığı büyük yürüyüşle sona erdi.

Nükleer karşıtı Platform temsilcileri gerek forumlarda gerçekleştirdikleri sunumlarla gerekse Tokyo Gazetesi'ne verdikleri röportajla Türkiye'de de tecrübe edilen, felaketin meydana gelişini izleyen yıllarda özellikle Karadeniz bölgesinde görülen , bilimsel olarak ispatlanan kanser vakalarındaki artıştan bahsetti. Temsilciler Sinop'a kurulmak istenen nükleer santralin dünyada denenmemiş Atmea 1 tipindeki reaktör olduğuna dikkat çekti, Fukuşima felaketini yaşamış bir Japonya'nın, her şeyden önce felaketin sebep ve etki analizini tamamlamadan hatta japonya içerisinde bile nükleer santrallerini tekrar çalıştırma yetkinliğine erişmeden geliştirmekte olan ülkelere nükleer santral teknolojisini ihraç etmesini sorunlu bulduklarını aktardı. Nükleer karşıtı Platform temsilcileri hangi koşulda olursa olsun ne Sinop'ta ne Türkiye'de ne de dünyanın başka bir ülkesinde, şehrinde nükleer santral istemediklerini , gezegenin bir Çernobil veya Fukuşima'ya daha katlanabilecek durumda olmadığını vurguladı.

yesilgazete.org Tarafından hazırlanmıştır.

Yayınlanma Tarihi : 06 Nisan 2016 - 08:19:00

SİNOP HABERLERİ

Hürriyet > Haberler > Yerel Haberler > Sinop > Sinop'ta Cerattepe Eylemi

Sinop'ta Cerattepe Eylemi

IHA

17 Şubat 2016 - 19:18 | Son Güncelleme : 17 Şubat 2016 - 19:18

PAYLAŞ

Yorum yaz

SİNOP NÜKLEER KARŞITI PLATFORMU TARAFINDAN BUGÜN SAAT 17.00'DE UĞUR MUMCU MEYDANINDA ARTVİN CERATTEPE'DE YAŞANAN DOĞA DİRENİŞİNE DESTEK AMAÇLI BİR BASIN AÇIKLAMASI GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Sinop Nükleer Karşıtı Platformu tarafından, Artvin Cerattepe'de yapılan protesto gösterilerine destek amaçlı bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

Uğur Mumcu Meydanı'nda Sinop Nükleer Karşıtı Platform Basın Sözcüsü Necla Topal tarafından okunan basın açıklamasında, "Artvin Halkı 20 yıldır Cerattepe'de doğanın talanına karşı direniyor. Konuyla ilgili olarak yürütmenin durdurulması kararı olmasına rağmen altıncı şirket dün Cerattepe'ye devletin kolluk güçleri desteğinde çıkmaya çalışmış ama doğasına, ülkesine sahip çıkan Artvinlilerin direnişiyle karşılaşmıştır. Söz konusu olan Türkiye'nin kuzey ormanları, Karadeniz'dir, Türkiye'nin hayat damarlarıdır. Buralar Karadeniz'in Cuma Ovası'dır. Cerattepe'yi, Kuzey ormanlarını ve Karadeniz dağlarını yok ettiğinizde bu ülkede 'kış' diye bir mevsim olmaz. Bu bölge çöl olur. Buna dur demek için Biz Sinoplular Sinop Nükleer Karşıtı Platform olarak Artvinlilerin yanında olacağız" ifadeleri kullanıldı.

-7-

MERSİN HABERLERİ

Hürriyet > Haberler > Yerel Haberler > Mersin > Çevrecilerden Bisikletli Protesto

Çevrecilerden Bisikletli Protesto

IHA

28 Ağustos 2015 - 20:44 | Son Güncelleme : 28 Ağustos 2015 - 20:44

PAYLAŞ

Yorum yaz

MERSİN'İN MERKEZ İLÇE AKDENİZ BELEDİYESİ, ÜÇ BEŞ AĞAÇ KERVANI VE NÜKLEER KARŞITI PLATFORM ÜYELERİYLE BİRLİKTE ÇEVRE VE SON YAŞANAN TERÖR OLAYLARINI KONU ALAN BİSİKLETLİ BİR ETKİNLİK GERÇEKLEŞTİRDİ.

Mersin'in merkez ilçe Akdeniz Belediyesi, Üç Beş Ağaç Kervanı ve Nükleer Karşıtı Platform üyeleriyle birlikte çevre ve son yaşanan terör olaylarını konu alan bisikletli bir etkinlik gerçekleştirdi.

Akdeniz Belediyesi önünde toplanan çevreciler, 'Savaşa, Nükleer Felaketlere ve Doğa Talanına Karşı İnsanla Doğayla Barış' isimli etkinlik kapsamında pedal çevirdi. Akdeniz Belediye binası önüne getirilen üzerlerinde çevre ve barış temalı sloganların bulunduğu bisikletler, çevreciler tarafından çevre ve barış konularının yer aldığı dövizlerle süslendi.

Etkinlikle ilgili basın açıklaması yapan Akdeniz Belediyesi Eş Başkanı Mehmet Fazıl Türk, "Savaşa, ölümlere, acı ve gözyaşına karşı barışı, insanlığı ve yaşamı savunuyoruz. Hiçbir mevki ve makam insan hayatından daha önemli değildir" dedi. Türk, daha sonra bisiklete binerek etkinliği başlattı. Bisikletlere binen çevreciler, Akdeniz Belediye önünden yola çıkarak Karaduvar Mahallesi'ne doğru yola koyuldular.

-8-

ADANA HABERLERİ

Hürriyet > Haberler > Yerel Haberler > Adana > Mak, NKP sözcülüğünü devretti

Mak, NKP sözcülüğünü devretti

DHA

08 Mayıs 2016 - 14:25 | Son Güncelleme : 08 Mayıs 2016 - 14:25

PAYLAŞ

—

A

+

Yorum yaz

Mak, NKP sözcülüğünü devretti

ELEKTRİK Mühendisleri Odası **Adana** Şube Başkanı Mehmet Mak, yürüttüğü Adana Nükleer Karşıtı Platform (NKP) dönem sözcülüğünü, Adana Tabip Odası'ndan Dr. Selahattin Menteş'e devretti.

Düzenlenen devir teslim töreninde Adana Nükleer Karşıtı Platformu bileşenlerinin önümüzdeki günlerde toplanarak yeni yürütme kurulu seçimlerini gerçekleştireceği açıklandı. Burada konuşan Menteş, "Doğanın ve insanlığın beynine doğrultulmuş bir silah gibi, patladığında onulmaz hasarlar verecek olan nükleer santraller, tüm dünyada halkların baskısıyla terk edilirken bu inat niye? Ülkemiz, rüzgar ve güneş enerjisi başta olmak üzere yenilenebilir enerji kaynakları açısından zengin olan bir ülkedir. Doğa ile barışık, sürdürülebilir enerji kaynaklarına sahipken neden tarihi felaketlerle dolu, kirlili, pahalı ve dışa bağımlı bir enerji kaynağını seçelim?" dedi. Yapılan konuşmanın ardından Mehmet Mak, NKP dönem sözcülüğünü, Selahattin Menteş'e devretti.

Sözcü

-1-

Fukushima'nın yıldönümünde nükleer uyarısı

Fukushima'nın yıldönümünde nükleer uyarısı

© 14:17 | 11 Mart 2016

Gündem

İZMİR'in Gaziemir İlçesi'nde 2007 yılında bir kurşun fabrikasında tespit edilen radyoaktif atıkların 2016 yılında halen temizlenemediğini belirten Nükleer Karşıtı Platform İzmir Bileşenleri, Japonya'da 2011 yılında Fukushima Daiçi Nükleer Santrali'nde meydana gelen feleketin yıldönümünde Türkiye'de nükleer santral istemediklerini açıkladı.

Nükleer Karşıtı Platform İzmir Bileşenleri, Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nde yaptıkları basın toplantısıyla Türkiye'nin nükleer santral yapımından vazgeçmesini istedi. Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Helil İnan Kınay, Elektrik Mühendisleri

Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Helil İnan Kınay, Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Sekreteri Mustafa Çınarlı, Jeofizik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi adına Erhan İçöz, Ege Çevre Platformu adına Mustafa Erkalların yer aldığı toplantıda ortak açıklamayı İçöz okudu.

Japonya'da 2011 yılında meydana gelen depremin yol açtığı tsunaminin Fukushima Daiçi Nükleer Santrali'nde soğutma sistemini devre dışı bırakması nedeniyle nükleer felakete

yol açmasının üzerinden 5 yıl geçtiğini belirten İçöz, patlama sonucu yayılan radyoaktif maddelerin Kuzey Amerika'nın batı kıyılarına, Avrupa kıtasına, Pasifik Okyanusu'na, Kuzey yarımkürenin büyük kısmına ulaştığını söyledi. İçöz, "Ülkemizde nükleer enerji santrali kurma macerası; Akkuyu için Rusya'yla, Sinop için Japonya'yla ve en son gündeme gelen İğneada için Fransız'larla ortaklaşarak sürdürülmeye çalışılmaktadır. Çok büyük maliyetlerle yapılabilen nükleer santrallerin ülkemizdeki uygulamalarının maliyet hesabı ise kamuoyuyla asla paylaşılmamaktadır. Yetkililerin kanunları çiğnemek pahasına

ve bölge halkının direnişine karşın Akkuyu projesinin yapılması için gösterdikleri çaba; Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu tarafından da hazırlanan raporun bakanlık eliyle 'devlet sırrı' gerekçesiyle gizlenmesine kadar varmıştır. Entegre bir tesis olarak ele alınması gereken projenin yalnız belirli bir bölümü Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) sürecine dahil edilmiştir" dedi.

Akkuyu'ya bağlantı sağlayacak enerji iletim hatları ve trafo merkezlerinin ve atık sahalarının çevresel etki değerlendirme süreçleri, ÇED raporu dışında bırakıldığını belirten İçöz "Radyoaktif çubukların soğuması için gerekli süre olan en az 7 yıl boyunca, radyoaktif atıklar Akkuyu'da depolanacaktır. Bu 7 yılın sonunda Rusya'nın atıkları alıp almayacağı, alsa dahi hangi yollarla Türkiye'den çıkarılacağı bilinmiyor. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun, Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi bünyesinde lisanslı Radyoaktif Atık İşleme Tesis'i'nin kapasitesinin birkaç on yıl yetebileceği ifade ediliyor. Nükleer santrallerin kurulması halinde tesisin kapasitesinin yetersiz kalması söz konusu olacak" diye konuştu.

"HENÜZ GAZİEMİR'DEKİ ATIKLAR TEMİZLENEMEDİ"

İçöz, olası kaza risklerini küçümseyen yönetim anlayışının Gaziemir'de ortaya çıkan radyoaktif atıklar için bile çözüm bulamadığını söyledi. Gaziemir'deki kurşun fabrikasında ortaya çıkartılan nükleer atıkların uluslararası yasalarla men edilmesine karşın ticaretinin nasıl gerçekleştiği ve Türkiye'ye nasıl girdiğinin ilgili bakanlıklar tarafından henüz açıklanmadığını belirten İçöz, "Benzeri bir felaketin bir daha yaşanmaması için bakanlıklar tarafından alınmış ve kamuoyuyla paylaşılmış önlemler bulunmamaktadır. 2007 yılında tespit edilen 2012 yılında bir gazete haberi ile öğrendiğimiz radyoaktif atıklar 2016 yılı itibarı ile hala temizlenebilmiş değildir. Bırakın nükleer kazayı, Gaziemir'deki atıklar için çözüm bulunamadı" dedi.

"ALİAĞA'DA GEMİ SÖKÜLDÜKTEN SONRA MAHKEMEDEN KARAR ÇIKTI"

Bakanlık görevlilerinin, Aliağa gemi söküm tesislerinin denetlenmemesi nedeniyle geçen sene tartışılan Kuito gemisinin radyasyonlu olmadığına 3 saatlik incelemeyle karar

verdiğini, ancak gemi sökümü tamamlandıktan sonra mahkemenin; "İçerdiği radyasyon seviyesi nedeni ile sökülemez" kararı verebildiğini belirten İçöz, "Manisa Köprübaşı ve Aydın Kisir köylerinde denetimsiz olarak çalıştırılmış uranyum madenlerinden çıkartılan uranyum işlenerek yurtdışına sevk edilmiş ve daha sonra bu madenler kontrol edilmeden, güvenlik önlemleri alınmadan terk edilmiştir. Bu madenler halkın sağlığını tehdit etmeye devam etmektedir" diye konuştu.

"DAHA AZ RİSKLİ TESİSLER DENETLEMEDİ"

İçöz, Ege Bölgesi'nde, nükleer santralle karşılaştırıldığında radyoaktivite yönünden çok daha az risk oluşturacak tesislerin bile denetlenememiş olmasının mevcut endişelerini arttırdığını belirtti. İçöz, bunların Türkiye'ye nükleer santral kazaları ve kazaların yarattığı büyük tahribat, nükleer santrallerden vazgeçilmesi için ciddi bir uyarı niteliğinde olduğunu söyledi. İçöz, "Nükleer santral karşıtları olarak Çernobil'de yaşanan felaketlerin olumsuz etkileri hala sürerken, Fukuşima'nın yıldönümünde ülkemizde nükleer santral istemiyoruz" dedi.

DHA

-2-

Sinop'ta 'Nükleere hayır' mitingi

Sinop'ta 'Nükleere hayır' mitingi

© 17:27 | 24 Nisan 2016

Gündem

SİNOP Sinop Nükleer Karşıtı Platform tarafından Çernobil Faciası'nın yıl dönümü nedeniyle düzenlenen mitingde nükleer santral karşıtları bir araya geldi.

Sinop Nükleer Karşıtı Platform tarafından 26 Nisan 1986'da meydana gelen Çernobil

Sinop Nükleer Karşıtı Platform tarafından 26 Nisan 1986'da meydana gelen Çernobil Faciası'nın 30'uncu yıl dönümü nedeniyle miting düzenlendi. Mitinge katılanlar Eski Otogar mevkiinde toplanıp 'Nükleere hayır', 'Nükleere inat, yaşasın hayat' sloganları atarak Uğur Mumcu Meydanı'na kadar yürüdü. Çeşitli afiş ve pankartlar taşıyan vatandaşlar Türkiye'ye ve Sinop'a nükleer santral yapılmasını istemediklerini söyledi. Mitingde konuşma yapan Sinop Nükleer Karşıtı Platformu Başkanı Zeki Karataş, mitinge İstanbul'dan, Mersin'den İzmir'den, Bursa'dan, Ankara'dan, Samsun'dan, Çorum'dan, Kastamonu'dan, Ordu'dan, Giresun'dan nükleer karşıtlarının katıldığını belirterek "Çevre katliamı sadece nükleer santralle olmuyor. Ülkenin her santimetre karesine değişik kirli enerji türleri ve sermayenin işine gelen altın aramacılığı işleri yapıyorlar. Biz burada verdiğimiz mücadeleyle tıpkı Gerze tıpkı Terme'de kazandığımız mücadeleler gibi Sinop'a nükleer santrali yaptırmamak için mücadele ediyoruz. Bu böyle biline. Gerze'de Termik Santrali kurulmasını nasıl önleydiyse burada da nükleer santral kurulmasını önleyeceğiz. Biz istemeden hiç kimse kirli enerji türlerini tesis etme hakkına sahip değildir" dedi. Mitinge destek veren sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin konuşmalarının ardından yaklaşık 3 bin kişinin katıldığı miting sona erdi. Öte yandan Japonya tarafından Sinop İnceburun mevkiinde Türkiye'nin ikinci nükleer santralinin yapılması planlanıyor.

DHA

-3-

Çernobil'in yıl dönümünde, radyoaktif kirliliği protesto ettiler

Çernobil'in yıl dönümünde, radyoaktif kirliliği protesto ettiler

© 14:55 | 26 Nisan 2016

| Gündem

İZMİR'de, Nükleer Karşıtı Platform bileşenleri, Çernobil faciasının yıl dönümünde, Gaziemir'deki radyoaktif atık gömülü eski kurşun fabrikası arazisi önünde basın açıklaması yaptı. Nükleer Karşıtı Platform adına konuşan Selma Akdoğan, "Bizler ne bu ülkede, ne de dünya üzerindeki herhangi bir yerde nükleer santral istemiyoruz. Biz üretebildiğimiz kadar değil, bize yetecek kadar enerji istiyoruz" dedi. Rusya 1986 yılında Çernobil'de yaşanan facianın yıldönümünde, İzmir'deki çevreciler, radyoaktif atıkların gömülmesiyle sık sık günmede gelen Gaziemir İlçesi'ndeki, eski kurşun fabrikası arazi önünde basın açıklaması yaptı. Nükleer Karşıtı Platform üyeleri adına açıklamayı Selma Akdoğan, yaptı. En büyük nükleer kazaların, binlerce insanın doğrudan ölümüne, yüzbinlerce insanın başta kanser olmak üzere çeşitli hastalık ve

sakatliliklarla boğuşmasına neden olan Çernobil ile Fukuşima olduğunu anımsatan Selma Akdoğan, "Nükleer santrallerin yakınında yaşayan halkın sağlık sorunları yeterince kamuoyuna açıklanmamakta, gizlenmektedir. Gerekçe olarak, kazalardan önceki durumun bilinmediği, dolayısıyla gerçekten kazalar ile sağlık sorunlarında bir artış olup olmadığının bilinmeyeceği gösteriliyor. Pek çok tesiste, kazanç baskısı nedeniyle, toplumsal güvenlik talebi göz ardı edilmiştir. Özelleştirmenin olduğu yerde, ortaklar, karlarını gözeterek ve maliyeti azaltmaya çalışarak ölümcül maliyet kısıntılarına gidebilecektir. Bu bilim kurgu değildir. Bir endüstrinin sorun dolu tarihidir" diye konuştu. 'GÜVENLİ REAKTÖRLER MASALDIR'

Güvenli reaktörlerin bir masal olduğunu öne süren Akdoğan şöyle devam etti: "Greenpeace raporuna göre sadece Fransa'daki nükleer santrallerde her yıl ortalama 900 olay meydana gelmektedir. Kazalar, her nükleer reaktörde olabilir. Her biri çevreye ölümcül radyoaktif serpinti yayma tehdidi taşımaktadır. Dahası tasarlandıkları gibi çalışanlar bile mutlaka bir miktar radyoaktif madde havaya ve suya karışmaktadır. Ülkemizde, yaklaşık 40 yıldır nükleer santral kurma hayali gündemdedir. Geçmiş iktidarlar, nükleer riskleri göze alamadığı için santral kurma projesini rafa kaldırmıştı. Nükleer santrallerin tehlike yaratmayacağını savunanlar, kentimizde Gaziemir ve Karabağlar'da ortaya çıkan nükleer atıklarına halen çözüm bulamamışlardır. Tesis alanında, tespitinin üzerinden yıllar geçmesine rağmen, bugüne kadar temizlenemeyen atıklar halen orada durmakta ve yaşamlarımızı tehdit etmektedir. Yöre halkı, bu alandan rahatlıkla geçerek ana yola ulaşırken, çocuklar burada oynamaktadır. Burası hakkında, halen güvenilir ve tatmin edici bir açıklama yapılmamış olması da endişelerimizi arttırmaktadır."

Gaziemir ile Karabağlar'da, acilen ve periyodik olarak sağlık taraması yapılması gerektiğini de söyleyen Selma Akdoğan, "Bir kez daha haykırıyoruz: Hiroşima'da, Çernobil'de, Fukuşima'da yakılan ağıtlarla dökülen gözyaşına, Akkuyu için dökülecek gözyaşları eklenmesin. Nükleer enerji santrallerinin gereksizliği, yanlışlığı konusunda konuşmaktan, anlatmaktan, sesimizi duymayan iki adım ötemizdeki karar vericilerin, etkili ve yetkili insanların aymazlığını deşifre etmekten asla yorulmayacağız. Bizler ne bu ülkede ne de dünya üzerindeki herhangi bir yerde nükleer santral istemiyoruz. Biz üretebildiğimiz kadar değil, bize yetecek kadar enerji istiyoruz. Biz bu dünya üzerinde insana yakışan biçimde ve dünyaya saygılı, çevreye olan sorumluluğumuzun farkında olarak yaşamak istiyoruz" dedi.

DHA

-4-

Nükleer santrallere karşı gökyüzüne siyah balon bıraktılar

Nükleer santrallere karşı gökyüzüne siyah balon bıraktılar

© 19:32 | 26 Nisan 2016

Gündem

64

PAYLAŞIM

MERSİN'de Çernobil felaketinin 30'ncü yıl dönümünde çevreciler, gökyüzüne siyah balon bırakıp, Türkiye'de nükleer santral yapılmamasını istedi.

Mersin Nükleer Karşıtı Platform üyeleri, merkez Akdeniz İlçesi'ndeki Özgür Çocuk Parkı'nda toplanıp 'Nükleere inat yaşasın hayat' sloganı attı. Eylemde konuşan Mersin Nükleer Karşıtı Platform Dönem Sözcüsü Erhan Demir, 26 Nisan 1986'daki Çernobil kazasının etkilerinin hala görüldüğünü söyledi. Dünyada yaşanan nükleer felaketlere rağmen Türkiye'de nükleer santral kurma planlarının hayata geçirildiğini anlatan Demir, "Mersin Akkuyu'da, Sinop'ta, İğneada'da nükleer santral kurma projeleri ile karımıza çıkan hükümete sesleniyoruz, iyi yönetmediğiniz ülkemizi felakete sürüklerken doğmamış çocuklarımızın yaşam haklarını ellerinden almaya çalışıyorsunuz. Bu kirli

projelerinize izin vermeyeceğiz. Nükleer masallara ve yalanlara karnımız tok. Bu sürecin sorumlularına sesleniyoruz, yol yakından bir an önce vazgeçin" dedi.

Konuşmanın ardından ise Çernobil kazası anısına gökyüzüne siyah balon bırakan eylemciler dağıldı.

DHA

-5-

Akkuyu Nükleer Santrali'ni protesto etmek için toplandılar

Nükleer karşıtları, protesto için Mersin Akkuyu'da toplandı

© 14:07 | 11 Temmuz 2016

Gündem

Nükleer karşıtı pek çok çevreci Akkuyu'da, santralin giriş kapısı önünde eylem yaptı. Türkiye'nin bir çok yerinden gelen eylemciler 'Nükleer Santral İstemiyoruz' pankartları taşıırken, Danıştay tarafından görevlendirilen Bilirkişi Heyeti de incelemelerine başladı. Davaya müdahil olanlar alana alındığı inceleme sırasında dışarıda kalan eylemciler kapıyı tekmeleyip, "Kapılar açılsın" sloganları attı.

Mersin'in Gülnar ilçesi Büyükeceli Mahallesi'nde yapılması planlanan Akkuyu Nükleer Santrali'nin olumlu ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) Raporu'nun iptali için açılan davada, Danıştay tarafından görevlendirilen 15 kişilik Bilirkişi Heyeti'nin santraldeki incelemeleri başladı. Heyetle birlikte davacı taraflar da santrale alınırken, Türkiye'nin dört bir yanından Akkuyu'ya gelen nükleer karşıtları ise kapıda eylem yapıyor.

Akkuyu Nükleer Santrali'nde bugün yeni bir adım daha atıldı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın olumlu ÇED Raporu'nun iptali için başta nükleer karşıtları olmak üzere bazı sivil toplum örgütleri, çevre dernekleri, siyasi partiler ve baroların açtığı davada, Danıştay'ın görevlendirdiği Bilirkişi Heyeti, davacı taraflarla birlikte nükleer santral sahasında incelemelerine başladı.

FOTO: DHA

Sabah saat 10.00 sıralarında santral sahasına giren heyetin incelemeleri sürerken, aralarında CHP Mersin Milletvekilleri Aytuğ Atıcı ve Hüseyin Çamak ile Mersin Barosu Başkanı Alpay Antmen, Silifke Belediye Başkanı Mustafa Turgut, Mersin Nükleer Karşıtı Platform üyeleri ve çevre derneklerinin temsilcilerinin de bulunduğu kalabalık bir davacı grubu da heyetle birlikte içeriye alındı.

FOTO: İHA

Öte yandan, başta Mersin olmak üzere ikinci nükleer santralin kurulmasının planlandığı Sinop ile İstanbul, İzmir, Artvin gibi birçok kentten nükleer karşıtları da sabahın erken saatlerinden itibaren Akkuyu Nükleer Santrali sahasının giriş kapısı önünde toplandı. Burada kapıya 'Nükleer Santral İstemiyoruz' pankartları asan, ellerinde dövizlerle sloganlar atan çevrecilerin bir araya giriş kapısını yumruklayarak içeriye girmek istemeleri kısa süreli bir tartışma yaşanmasına neden oldu. Tartışma araya girenlerin çevrecileri sakinleştirmesiyle sona ererken, nükleer karşıtlarının kapı önünde bekleyişleri de sürüyor.

TEMSİLİ ÖLDÜLER

Santral kapısının önündeki asfalta yatan bir eylemci, boynuna 'Ölüm fermanı Akkuyu' yazılı bir döviz astı. Bir süre yerde yatarak nükleer santrali protesto eden eylemci, "Nükleer ile ölmek istemiyorum" sloganları attı. Eylemciler adına açıklama yapan Suna Kılıççı şunları söyledi:

FOTO-DHA

"Akkuyu ÇED raporunda halkın itirazları dikkate alınmamıştır ve süreç şeffaf yürütülmediği için de ÇED raporunda görev alan kurumların görüşleri halktan gizlenmiştir. Akkuyu'da sahte imza atılmıştır. Akkuyu ÇED raporunun tarıma, turizme, balıkçılığa ve insan sağlığına vereceği zararlar kesinlikle incelenmemiştir. Bütün bu olumsuzlukları içeren davamızın keşfi için gelen heyetin bilimsel davranmasını, halkın taleplerine kulak vermesini, mahkemenin ÇED raporunu iptal etmesini talep ediyoruz."

İHA, DHA

-6-

Mersin Haberi: Akkuyu'da bilirkişi incelemesi gergin başladı

Akkuyu'da bilirkişi incelemesi gergin başladı

© 13:11 | 11 Temmuz 2016

Son Dakika Haberi

MERSİN'in Gülnar İlçesi'ne bağlı Büyükeceli Mahallesi'nde yapımı süren Akkuyu Nükleer Santrali'nde mahkeme tarafından görevlendirilen bilirkişinin incelemesi gergin başladı. Davaya müdahil olanlar alana alındığı inceleme sırasında dışarıda kalan eylemciler kapıyı tekmeleyip, "Kapılar açılın" sloganları attı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın verdiği Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) olumlu kararının iptali için birçok sivil toplum örgütü ve çevrecilerin Danıştay 6'ncı İdare Mahkemesi'ne açtığı davanın ardından ilk kez 11 kişiden oluşan bilirkişi heyeti sahada inceleme yaptı. Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) çalışanlarının konaklayacakları otel olan Ulu Resort Hotel'den sabah 09.30 sıralarında çıkış yaparak santral sahasına geçen heyet, alanda çalışmalar yürüttü.

Bilirkişi inceleme yaparken Mersin ve Silifke İlçesi'nden otobüslerle santralin bulunduğu alana gelen Mersin Çevre ve Doğa Derneği (MERÇED) ile Nükleer Karşıtı Platform (NKP) üyesi yaklaşık 300 çevreci, üst aramasının ardından santral girişinin olduğu alana alındı. Jandarma geniş güvenlik önlemi alırken, eylemciler de "Nükleer santral istemiyoruz", "Nükleere inat yaşasın hayat" sloganları attı. İçeriye alınmadıkları için tepki gösteren eylemciler, dakikalarca kapıyı tekmeleyip yumruklayarak ses çıkardı. CHP Mersin Milletvekilleri Aytuğ Atıcı ve Hüseyin Çamık da eylemcilerin yanına gelerek sakin olmalarını istedi.

TEMSİLİ ÖLDÜLER

Santral kapısının önündeki asfalta yatan bir eylemci, boynuna 'Ölüm fermanı Akkuyu' yazılı bir döviz astı. Bir süre yerde yatarak nükleer santrali protesto eden eylemci, "Nükleer ile ölmek istemiyorum" sloganları attı. Eylemciler adına açıklama yapan Suna Kılıççı şunları söyledi:

"Akkuyu ÇED raporunda halkın itirazları dikkate alınmamıştır ve süreç şeffaf yürütülmediği için de ÇED raporunda görev alan kurumların görüşleri halktan gizlenmiştir. Akkuyu'da sahte imza atılmıştır. Akkuyu ÇED raporunun tarıma, turizme, balıkçılığa ve insan sağlığına vereceği zararlar kesinlikle incelenmemiştir. Bütün bu olumsuzlukları içeren davamızın keşfi için gelen heyetin bilimsel davranmasını, halkın taleplerine kulak vermesini, mahkemenin ÇED raporunu iptal etmesini talep ediyoruz."

DHA

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Ad Soyad : Hilal ATİLLA
Doğum Yeri ve Tarihi : Ankara, 05.01.1989
Uyruğu : T.C.
Yabancı Dil : İngilizce
E-Posta Adresi : hilalatilla1@gmail.com

EĞİTİM

Yüksel Lisans : Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü - Adana
Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı (2013-2017)
Lisans : Lefke Avrupa Üniversitesi İ.İ.B.F. - Adana
Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı (2009-2013)
Lise : Sabancı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (2002-2006)